

การวิเคราะห์การใช้ภาษาในเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชั่น 1992 จำกัด
ช่วงปี พ.ศ. 2542-2546

สารนิพนธ์
ของ
ศิริไล ชูวิจิตร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ตุลาคม 2549

การวิเคราะห์การใช้ภาษาในเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชั่น 1992 จำกัด
ช่วงปี พ.ศ. 2542-2546

บทคัดย่อ
ของ
ศิริไล ชูวิจิตร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ตุลาคม 2549

ศิริไล ชูวิจิตร. (2549). การวิเคราะห์การใช้ภาษาในเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด ช่วงปี พ.ศ. 2542-2546. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์: รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์.

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาในเพลงไทยสากล ของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด ช่วงปี พ.ศ. 2542-2546 ในด้านการใช้คำ การใช้สำนวน และการใช้โวหารภาพพจน์ โดยวิธีวิจัยเอกสารเนื้อเพลงจำนวน 127 เพลง และนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษามีดังนี้

ด้านการใช้คำ พบการใช้คำ 9 ประเภท คือ 1)การใช้คำภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน ตามลำดับ 2)การใช้คำสแลง 3)การใช้ภาษาปาก 4)การใช้คำอุทาน ได้แก่ คำอุทานแสดงความผิดหวัง คำอุทานแสดงความไม่พอใจ และคำอุทานแสดงความตกใจ ตามลำดับ 5)การใช้คำกำกวม 6)การใช้คำหยาบ 7)การใช้คำกระตุ้ 8) การเล่นคำ ได้แก่ การเล่นเสียงของคำ คือ การเล่นเสียงสัมผัสอักษร และ การเล่นเสียงโดยการซ้ำพยางค์ การเล่นเสียงและความหมายของคำ ได้แก่ การซ้ำคำ และการใช้เสียงของคำโยงความหมาย การสลับคำ 9)การซ้ำความ

ด้านการใช้สำนวน พบการใช้สำนวน 4 ประเภท คือ 1)การใช้สำนวนเดิม 2) การใช้สำนวนใหม่โดยเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม 3) การใช้สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่ 4)การใช้สำนวนจากภาษาต่างประเทศ

ด้านการใช้โวหารภาพพจน์ พบการใช้โวหารภาพพจน์ 8 ประเภท คือ 1)การใช้อุปมา 2)การใช้ข้อติพจน์ 3)การใช้บุคลาธิษฐาน 4) การใช้สัญลักษณ์ 5)การใช้อุปลักษณะ 6)การใช้ สัทพจน์ 7) การใช้ปฏิพจน์ 8)การใช้นามนัย ตามลำดับ

AN ANALYSIS OF LANGUAGE IN THAI SONGS
PRODUCED BY R.S. PROMOTION 1992 COMPANY LIMITED
BETWEEN B.E. 2542 – 2546 (1999 - 2003)

AN ABSTRACT
BY
SIWILAI CHOOWIJIT

Present in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Thai
at Srinakharinwirot University

October 2006

Siwilai Choowijit. (2006). *An Analysis of Language in Thai Songs Produced by R.S. Promotion 1992 Company Limited between B.E.2542 – 2546 (1999 – 2003)*. Master's Project. M.E. (Thai). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Associate Professor Akara Boonthip.

The purpose of this master project was to analyze language used in Thai songs produced by R.S Promotion 1992 from 1999 to 2003. The analysis focused on word selection, idiomatic expressions and figures of speech. The lyrics of 127 songs were analyzed descriptively. The findings revealed the following:

Nine types of words were used. They were 1) loan words from English and Chinese 2) slang 3) words used in speech 4) exclamations expressing disappointment, satisfaction, and shock 5) ambiguous words 6) abusive terms 7) rhetorical questions 8) rhymes which can be divided into alliterations, word repetitions and puns 9) and phrase and sentence repetitions.

Idiomatic expressions were divided into four types as follows: 1) the use of old expressions 2) modified idiomatic expressions 3) new idiomatic expressions and 4) expressions borrowed from foreign languages.

Finally in terms of figurative speech, eight types were found in the songs analyzed. They were ranked from the most frequently used to the least as follows: 1) simile 2) hyperbole 3) personification 4) symbol 5) metaphor 6) onomatopoeia 7) oxymoron and finally 8) metonymy.

การวิเคราะห์การใช้ภาษาในเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชั่น 1992 จำกัด
ช่วงปี พ.ศ. 2542-2546

สารนิพนธ์
ของ
ศิริไล ชูวิจิตร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ตุลาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถจาก รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่คอยกระตุ้นเตือน ให้กำลังใจ และชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวณพิศ อิฐรัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมเกียรติ คู่ทวีกุล กรรมการสอบที่กรุณาให้ข้อคิด คำแนะนำ และข้อวิจารณ์อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นโดยสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณครูอาจารย์ที่ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียบเรียงตั้งแต่วัยเยาว์ทุกท่าน ที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ทำให้ผู้เรียบเรียงรักในการเรียนวิชาภาษาไทยมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อปกาศิต ชูวิจิตร และคุณแม่จินตนา ชูวิจิตร ที่ช่วยเป็นแรงบันดาลใจในการฟังเพลงทุกประเภท จนทำให้มีความชื่นชมในบทเพลงรวมทั้งได้ให้แง่คิดในการฟังเพลง และนำไปสู่ความเข้าใจในการใช้ภาษาในบทเพลงต่าง ๆ

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคน ที่คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือกระตุ้นเตือน และให้กำลังใจ จนสารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ความดี และคุณค่าของผลงานทางวิชาการนี้ ขออุทิศความดีนี้เป็นเครื่องบูชาครูบูรพาจารย์ในวงการเพลงไทย และเจ้าของผลงานทุกชิ้น ที่ผู้วิจัยได้อ้างถึง

ศิริไล ชูวิจิตร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	8
2 เอกสารงานและวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ภาษา.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับเพลงไทยสากล.....	16
3 วิเคราะห์การใช้คำ การใช้สำนวน.....	20
การใช้คำ.....	20
การใช้คำภาษาต่างประเทศ.....	20
การใช้คำสแลง.....	31
การใช้ภาษาปาก.....	34
การใช้คำอุทาน.....	37
การใช้คำกำกวม.....	40
การใช้คำหยาบ.....	41
การใช้คำกระตุ้.....	41
การเล่นคำ.....	42
การซ้ำความ.....	54
การใช้สำนวน.....	59
การใช้สำนวนเดิม.....	60
การใช้สำนวนใหม่โดยเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม.....	64
การใช้สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่.....	68
การใช้สำนวนจากภาษาต่างประเทศ.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 วิเคราะห์การใช้โวหารภาพพจน์.....	72
การใช้อุปมา.....	72
การใช้อดีพจน์	78
การใช้บุคลาธิษฐาน.....	83
การใช้สัญลักษณ์.....	86
การใช้อุปลักษณ์.....	88
การใช้สัทพจน์.....	91
การใช้ปฏิพจน์.....	93
การใช้นามนัย.....	94
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	96
อภิปรายผล.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	99
บรรณานุกรม.....	100
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	103

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เพลงเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง ที่เป็นผลงานทางศิลปะอันเกิดจากการสร้างสรรค์ทางความคิดของมนุษย์ เพื่อเป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ ใช้เสียงดนตรีเป็นส่วนประกอบ ช่วยให้เกิดความไพเราะ ความรื่นเริง ความสนุกสนาน ความฮึกเหิม ความเศร้า หรือจรรโลงใจ เพลงจึงมีบทบาทและคุณค่าต่อสังคมเป็นอย่างยิ่ง

เนื่องจากเพลงเป็นวรรณกรรมขนาดสั้น ผู้ฟังจึงสามารถเข้าใจเนื้อหาและเกิดความรู้สึกประทับใจได้ง่ายกว่าวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ เพลงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมสิ่งแวดล้อม ในแต่ละยุคสมัย จึงทำให้เกิดลักษณะเฉพาะของเพลงแต่ละยุคสมัย กิ่งแก้ว อรรถจักร (2519 : 255) ได้กล่าวเกี่ยวกับวิวัฒนาการเพลงไทยไว้ว่า “เพลงไทยมีวิวัฒนาการเป็นเวลายาวนาน นับแต่เพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก เพลงพวงมาลัย เพลงสงพาง เพลงเกี่ยวข้าว เพลงเต้นกำรำเคียว เพลงลำตัด เพลงหมอลำหมอลำแคน เพลงบอกลูกกระทิงถึงเพลงลูกทุ่งสมัยใหม่ หรือเพลงไทยเดิม จนกระทั่งถึงเพลงลูกกรุง” จะเห็นได้ว่า เพลงไทยในช่วงเริ่มต้นนั้นเป็นการร้องโดยไม่มีดนตรีประกอบ และมีเนื้อหาที่สะท้อนวิถีชีวิตของชาวบ้าน ต่อมาจึงมีการร้องคลอดนตรี และเริ่มมีการนำดนตรีสากลเข้ามาประกอบ เพลงไทยจึงมีหลายลักษณะ เช่น เพลงลูกทุ่ง เพลงลูกกรุง และเพลงไทยสากล โดยเพลงลูกทุ่งนั้น สุกัญญา สุขฉายา (2525 : 90) กล่าวไว้ว่า “สำเนียงการร้องเป็นแบบชนบท แต่ใช้เครื่องดนตรีสากล เนื้อหาของเพลงส่วนใหญ่จะสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชนบท” สำหรับเพลงลูกกรุงนั้น ได้มีการกล่าวถึงไว้ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ว่า “เติบโตขึ้นในเมืองซึ่งเป็นแหล่งที่มีความเจริญด้านเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และมีการนำเครื่องดนตรีจากตะวันตกมาผสมผสานมากกว่า จึงมีรูปแบบที่แตกต่างจากเพลงไทยแบบเดิม ซึ่งการนำเครื่องดนตรีจากตะวันตกเข้ามาผสมผสานมากขึ้นนั้น ถือได้ว่าเป็นที่มาของวิวัฒนาการเพลงไทยสากล”(บทเพลง กระจุกบานใหญ่สังคมไทย. 2547 : หน้าพิเศษ 8) เพลงไทยสากล เป็นเพลงที่มีแนวเพลงตามแบบของโลกตะวันตกมากขึ้น มีแนวเพลงที่ไม่ยึดถือแบบแผน เพลงไทยแบบเก่าเกิดขึ้น เรียกว่าเพลงสตริง ซึ่งเป็นเพลงที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตก ใช้ดนตรีสากล มีท่วงทำนอง จังหวะ คล้ายเพลงสากลมากขึ้น ให้ความสำคัญกับดนตรี ทำนอง จังหวะ มากกว่าฉันทลักษณ์ มีการเรียบเรียงเสียงประสานด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ตรงไปตรงมา ใช้ถ้อยคำหรือข้อความซ้ำ ๆ ที่ฟังแล้วจำง่าย กระบอบอารมณ์ มีกลวิธีการใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหาร การใช้ความเปรียบเทียบ และมีการใช้ภาษาสแลง ซึ่งเป็นลักษณะภาษาเฉพาะของกลุ่มวัยรุ่น ทำให้เพลงสามารถแพร่หลายไปสู่กลุ่มผู้ฟังที่เป็นวัยรุ่นได้อย่างกว้างขวาง ซึ่ง สุกรี เจริญสุข (2532) ได้กล่าวไว้ว่า “นักสังคมวิทยานักการศึกษา ให้ความเห็นว่าปัจจุบันสังคมไทยมีประชากร ที่เป็นวัยรุ่นมากกว่าวัยอื่น ๆ และนักธุรกิจก็เล็งเห็นว่า กลุ่มวัยรุ่น

เป็นกลุ่มที่มีอำนาจในการซื้อสูง ธุรกิจเพลงไทยสากล จึงมุ่งเน้นไปที่ตลาดของวัยรุ่นมากกว่ากลุ่มอื่น” จะเห็นได้ว่าภาษาที่ใช้ในเพลงไทยสากลนั้น จะต้องมีความสละสลวย เข้าใจง่าย ซึ่งจะช่วยให้ติดหูผู้ฟังได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งลักษณะการใช้ภาษาเหล่านี้เป็นลักษณะที่น่าสนใจศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ส่วนในด้านเนื้อหาของเพลงนั้นมีหลากหลาย มีแง่มุมต่างๆที่น่าพิจารณา เพราะเป็นสื่อบันเทิงที่หาฟังได้ทั่วไป เข้าถึงผู้ฟังได้ง่าย

ปัจจุบันนี้จะเห็นว่า เพลงไทยสากลเป็นเพลงแนวใหม่ของยุคสมัย นิยมในกลุ่มผู้ฟังวัยรุ่น ทำให้ค่ายเพลงต่าง ๆ สร้างแนวเพลงที่ทันสมัย มีท่วงทำนองสนุกสนาน และมีความหลากหลายของนักร้อง เพื่อให้แข่งขันในตลาดของวัยรุ่นและตลาดสากลได้ ซึ่งในบรรดาค่ายเพลงเหล่านี้ มีค่ายเพลงที่เป็นค่ายใหญ่ มีผลงานที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก คือ ค่ายเพลงของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 ซึ่งก่อตั้งมาเป็นระยะเวลายาวนาน แต่เดิมนั้นคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรส ชาวด์ มิวสิค ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2519 ต่อมาในปี พ.ศ. 2527 ได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น บริษัท อาร์.เอส. ชาวด์ แอนด์ วิดีโอ จำกัด จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2528 จึงเปลี่ยนชื่อมาเป็นบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน กรุ๊ป จำกัด ประมาณปี 2530 มีวงดนตรีที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ วงเรนโบว์ ที่มีเพลงความในใจเป็น เพลงนำ นอกจากนี้ วงคีรีบุณ ชุต หากรัก รอวันฉันรักเธอ วงบรันดี้ ชุต ตั้งนกเจิบ ก็เป็นวงดนตรีที่ได้รับความนิยมมากเช่นกัน และในปี 2532 บริษัท อาร์. เอส.โปรโมชัน กรุ๊ป ได้ย้ายมาตั้งอยู่ที่ซอยลาดพร้าว 15 และเปลี่ยนชื่อมาเป็น บริษัท อาร์. เอส.โปรโมชัน 1992 ซึ่งเป็นบริษัทเทปที่มีธุรกิจครบวงจรแห่งเดียวในประเทศไทย มีศิลปินที่ได้รับความนิยมมากมาย เช่น เต๋า (สมชาย เข็มกลัด) ซึ่งทำยอดขายเป็นล้านตลับในชุดสมชายจดปลายเท้า , ลิฟท์-ออย มีเพลงรอมย์บ่จอย ขายได้ล้านกว่าตลับ นอกจากนี้ ศิลปินอื่น ๆ ในบริษัทนี้ล้วนได้รับความนิยมทั้งสิ้น เช่น หม่อม (ศรธรรม เทพพิทักษ์), อิทธิ พลากรูร, เจมส์(เรื่องศักดิ์ ลอยชูศักดิ์) , ต่อม เรนโบว์ , ปาน ธนพร, อุ๋ (ธรรพ์ณธร ปาลกะวงศ์), กรพินท์ , หลุยส์ สก๊อต , จอห์นนี่ อันวา, อนัน อันวา, โดม(ปกรณณ์ ลัม) , โมเม (ณัสสร บุรณศิริ) , วงจีว่า , วงไฮเปอร์ , วงบาซุ เป็นต้น (ธีระศักดิ์ วัตศิริศักดิ์. 2540 : 12-14)

จะเห็นได้ว่า บริษัท อาร์.เอส.โปรโมชัน 1992 จำกัด เป็นบริษัทเพลงที่มีผลงานเพลงที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง มีศิลปินที่ได้รับความนิยมในหมู่ผู้ฟังเป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีผลงานเพลงที่มีความโดดเด่นในด้านการใช้ภาษา อันได้แก่ การใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหาร ภาพพจน์ ปรากฏอยู่มากมาย ดังตัวอย่างในด้านการใช้คำ เช่น ในบทเพลงชื่อ “สตรอเบอร์รี่” ของนักร้องคู่ที่ชื่อว่า นาตาลี แจสกี ที่มีเนื้อหาตอนหนึ่งว่า “สตรอเบอร์รี่ ฉันละยี้เธอจริง ๆ” มีการใช้คำจากภาษา ต่างประเทศ คือคำว่า “สตรอเบอร์รี่” มาใช้เป็นคำสแลง หมายถึง การพูดโกหก พูดไม่จริง ส่วนคำว่า “ยี้” เป็นคำสแลง หมายถึงไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ส่วนการใช้สำนวนที่ปรากฏในบทเพลงไทยสากล เช่น ในเพลง “รู้เห็นเป็นใจ” ของศิลปินกลุ่ม “ไฮเปอร์” ที่มีเนื้อหาว่า “รู้เห็นเป็นใจกับเขาไซ้ไหม เธอแอบมีใจให้กัน” มีการนำสำนวน รู้เห็นเป็นใจ ซึ่งหมายถึง รู้เห็นเหตุการณ์ และให้ความร่วมมือด้วย มาใช้ในบทเพลง การใช้โวหารภาพพจน์ ดังตัวอย่างในบทเพลงชื่อ “หัวใจกระดาก” ของนักร้องที่ใช้นามว่า “อุ๋ ธรรพ์ณธร” มีเนื้อหาตอนหนึ่งว่า “เธอ หัวใจกระดาก เบา ๆ ก็ขาด แต่ลมบางเบา ก็ปลิว เคว้งคว้างล่องลอยตามสายลมรัก ของคนเรื่อยไป แคเธอพอใจ ปลิวไป

“ไม่มีพักเลย หัวใจไม่มีรักเลย หัวใจกระต๊าก” เพลงนี้มีการเปรียบเทียบหัวใจของผู้หญิงที่โหด และไม่รู้จักพอในเรื่องความรัก ว่าเหมือนกระต๊ากที่บางเบา ลอยไปตามลม ซึ่งเป็นการใช้อุปมาโวหารที่เปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง หรือในเพลงที่ขับร้องโดยศิลปินกลุ่ม “ไฮเปอร์” ที่ชื่อว่า “รู้เห็นเป็นใจ” มีการใช้โวหารอภิปจน์ ดังเนื้อเพลงว่า “ยิ่งเธอสบตามองกับเขา จิตใจคงเบาไผ่บิน ไม่นานสักวันความจริงจะกระจ่างใจ”

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการใช้ภาษาในบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 มีการใช้ภาษาที่น่าสนใจ ทำให้เห็นลักษณะการใช้ภาษาในช่วงเวลาหนึ่งได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ภาษาของบทเพลงไทยสากลจากบริษัทดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ช่วง พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นช่วงที่บริษัทเพลงต่าง ๆ รวมทั้งบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชัน 1992 จำกัด ได้ผลิตศิลปินหน้าใหม่ขึ้นมาเป็นจำนวนมาก มีผลงานเพลงออกสู่ตลาดมากมาย ทำให้เพลงที่ผลิตออกมาในช่วงนี้มีลักษณะการใช้ภาษาที่น่าสนใจ และมีการใช้คำศัพท์ใหม่ ๆ เกิดขึ้น จึงมีความสนใจที่จะนำเพลงไทยสากล ของบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชัน 1992 ในช่วงปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2546 มาศึกษาวิเคราะห์ในด้านการใช้ภาษา การใช้คำ การใช้สำนวน และการใช้โวหารภาพพจน์ อันจะทำให้ทราบถึงลักษณะการใช้ภาษาของเพลงไทยสากลในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจเพลงไทยสากลทั่วไป ทั้งยังใช้เป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะภาษาในยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อวิเคราะห์การใช้คำ การใช้สำนวน และการใช้โวหารภาพพจน์ จากบทเพลงไทยสากล ช่วงปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2546

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงการใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์ จากบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชัน 1992 ช่วงปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2546 ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจพัฒนาการของการใช้ภาษาและคุณค่าในเชิงวรรณศิลป์ในเพลงไทยสากลในช่วงเวลาดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าไว้คือ จะใช้ข้อมูลเพลงไทยสากลจากอัลบั้มรวมเพลงของบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชัน 1992 ช่วงปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2546 จำนวน 10 อัลบั้ม ซึ่งมีจำนวน 127 เพลง ดังนี้

1. RS. Gold 1999 ชุดที่ 1 (พ.ศ. 2542)

- 1.1 หัวใจกระต๊าก
- 1.2 ไม่อยากให้เธอลำบากใจ

- 1.3 ไม่เอาคืน
- 1.4 หลับทั้งน้ำตา
- 1.5 มันไม่จริง
- 1.6 ขอโทษเขาที
- 1.7 งมเข็มในทะเล
- 1.8 นายรู้ไหม
- 1.9 อ่างว่างลิซึ่ม
- 1.10 สงสัย
- 1.11 เจ็บจริงเลย
- 1.12 ทำไมไม่ทำให้ตาย

2. RS. Gold 1999 ชุดที่ 2 (พ.ศ. 2542)

- 2.1 อยากปิดแผ่นฟ้าด้วยฝ่ามือ
- 2.2 นาฬิกาทราย
- 2.3 ผมเสียใจ
- 2.4 พรุ่งนี้ไม่ต้องโทรมา
- 2.5 แค่อยากให้เธอรู้
- 2.6 เขาจะโกรธไหม
- 2.7 คนที่รักเธอ
- 2.8 ชอบคินนี้
- 2.9 เจ็บแปลบ
- 2.10 รักแท้เพื่อนแท้
- 2.11 รักไม่มีคำตอบ

3. RS. Gold 1999 ชุดที่ 3 (พ.ศ. 2542)

- 3.1 ดีมากเลย
- 3.2 ท้องไม่รับ
- 3.3 ดึงต้อง
- 3.4 เผ่าไหนเธอ
- 3.5 ซ้อคกาตู้ฟ
- 3.6 สตรอบเบอร์รี่
- 3.7 เต็กผี
- 3.8 หน้ากาก
- 3.9 อย่าตัดผม
- 3.10 ทำไมถึงทำกับฉันได้
- 3.11 โปรดอยู่ในความสนุก

3.12 ปืด

3.13 อะไรว๊าว

3.14 โห่เอ๊ย

4. RS. Gold 2000 ชุดที่ 1 (พ.ศ. 2543)

4.1 หยุดตรงนี่ที่เธอ

4.2 ตบมือข้างเดียว

4.3 คนโง่ๆ อย่างฉันจะรู้อะไร

4.4 bad boy

4.5 อีกานาน

4.6 ทำไมต้องเสียใจ

4.7 ศิลิฟเวอรี

4.8 ผีฟ้าปาร์ตี้

4.9 รักฉันนั้นเพื่อเธอ

4.10 ดา ดา ดา

4.11 อ่อนไว้

4.12 กอดฉันอีกครั้ง

4.13 เชียร์

4.14 กว่าจะถึงบางรัก

5. RS. Gold 2000 ชุดที่ 2 (พ.ศ. 2543)

5.1 ตะลึง

5.2 หลุดโลก

5.3 ไร้ตัวตน

5.4 คนนิสัยเสีย

5.5 ดิดอกติดใจ

5.6 3 คน 2 ทาง

5.7 โต๊ะรุ่ง

5.8 ปราบกฏการณ์

5.9 คิดถึง

5.10 ตื่นเต้น ๆ

5.11 เกิดเป็นผู้ชาย

5.12 ถูกแล้ว

5.13 บันเทิงใจ

5.14 อ่อนหวาน

6. RS. The best of 2001 ชุดที่ 1 (พ.ศ. 2544)

- 6.1 สองไฟขึ้นฟ้า
- 6.2 เวลา
- 6.3 ยิ้ม
- 6.4 ปากอย่างใจอย่าง
- 6.5 ตะกอน
- 6.6 ปลายแถว
- 6.7 ใครคือเธอ เธอคือใคร
- 6.8 ใจละเมอ
- 6.9 ไม่มีฉันคนนั้นอีกแล้ว
- 6.10 แขนงอยู่บนเส้นด้าย
- 6.11 หากรัก
- 6.12 รักคุณเท่าฟ้า

7. RS. The best of 2001 ชุดที่ 2 (พ.ศ. 2544)

- 7.1 เจ็บอยู่กับฉัน (ให้ฝันอยู่กับเธอ)
- 7.2 อีกหน่อยก็...ทิ้งกันเอง
- 7.3 สิ่งมีชีวิต
- 7.4 ไนมุมหนึ่ง
- 7.5 ทำไมจะไม่ได้
- 7.6 ขอให้เป็นเธอ
- 7.7 รอวันฉันรักเธอ
- 7.8 นางฟ้าใจร้าย
- 7.9 ซา
- 7.10 ดูแลตัวเองนะ
- 7.11 อย่าร้องไห้คนเดียว
- 7.12 เอาเวลาที่ไหนไปรักกัน

8. RS. Best of the year 2002 (พ.ศ. 2545)

- 8.1 ต่อหน้าฉัน (เธอทำอย่างนั้นได้อย่างไร)
- 8.2 พันมือ
- 8.3 ก้าวเดียว
- 8.4 คนมือดี
- 8.5 หมายความว่าไง
- 8.6 จันท์
- 8.7 ลมร่ำเพย

- 8.8 รักแท้แพ้ใกล้ชิด
- 8.9 บันทึกลีลา
- 8.10 หลักฐานบนใบหน้า
- 8.11 ออกข้างซ้าย
- 8.12 รักเธอหมดหัวใจ
- 8.13 ไม่อยากให้ผ่านคืนนี้
- 8.14 Dog

9. RS. Best of the year 2003 ชุดที่ 1 (พ.ศ. 2546)

- 9.1 ที่หนึ่งไม่ไหว
- 9.2 รู้เห็นเป็นใจ
- 9.3 ขอเป็นคนสุดท้าย
- 9.4 ผู้หญิง
- 9.5 ไม่มีอะไรจริง ๆ
- 9.6 สงบเสงี่ยมเจียมตัว
- 9.7 ใจเธอถอดใคร
- 9.8 ยอมจำนนให้ฟ้าดิน
- 9.9 ชีวิตในกำมือ
- 9.10 คำขอร้อง
- 9.11 อย่างมาพร้อมกัน
- 9.12 แสงและเงา

10. RS. Best of the year 2003 ชุดที่ 2 (พ.ศ. 2546)

- 10.1 หิ่ง
- 10.2 หนึ่งนาทีกของเราไม่เท่ากัน
- 10.3 เป็นได้ทุกอย่าง
- 10.4 อย่างน้อย
- 10.5 หยุดไม่อยู่แล้ว
- 10.6 อยากให้รู้ว่ารักเธอ
- 10.7 ฉันอยู่ตรงนั้นแล้ว
- 10.8 โปรดเถอะฟ้า
- 10.9 แฟนพันธุ์ดี
- 10.10 เก้ไก่สไลเดอร์
- 10.11 ดีดซึ่ง
- 10.12 มันจึกกะแต้ว

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพลงไทยสากล หมายถึง เพลงไทยสากลของ บริษัท อาร์.เอส.โปรโมชั่น 1992 จำกัด ช่วงปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2546

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาเรื่องการใช้ภาษาในเพลงไทยสากล ของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชั่น 1992 จำกัด ช่วงปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2546 มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมข้อมูล

- 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลงไทยสากล
- 1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา
- 1.3 รวบรวมข้อมูลเนื้อเพลงไทยสากลจากอัลบั้มรวมเพลงที่ได้รับความนิยมของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชั่น 1992 จำกัด พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2546 จำนวน 127 เพลง

2. ชั้นวิเคราะห์

วิเคราะห์การใช้ภาษา ในเพลงไทยสากล ของบริษัทอาร์ เอส โปรโมชั่น 1992 จำกัด ช่วงปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2546 ในหัวข้อต่อไปนี้

2.1 การใช้คำ

- 2.1.1 การใช้คำภาษาต่างประเทศ
- 2.1.2 การใช้คำสแลง
- 2.1.3 การใช้ภาษาปาก
- 2.1.4 การใช้คำอุทาน
- 2.1.5 การใช้คำกำกวม
- 2.1.6 การใช้คำหยาบ
- 2.1.7 การใช้คำกระตุ้
- 2.1.8 การเล่นคำ
- 2.1.9 การซ้ำความ

2.2 การใช้สำนวน

- 2.2.1 การใช้สำนวนเดิม
- 2.2.2 การใช้สำนวนใหม่โดยเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม
- 2.2.3 การใช้สำนวนใหม่
- 2.2.4 การใช้สำนวนภาษาต่างประเทศ

- 2.3 การใช้โวหารภาพพจน์
 - 2.3.1 การใช้อุปมา
 - 2.3.2 การใช้ข้อติพจน์
 - 2.3.3 การใช้บุคลาธิษฐาน
 - 2.3.4 การใช้สัญลักษณ์
 - 2.3.5 การใช้อุปลักษณ์
 - 2.3.6 การใช้สัทพจน์
 - 2.3.7 การใช้ปฏิพจน์
 - 2.3.8 การใช้นามนัย

3. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิเคราะห์การใช้ภาษาในเพลงไทยสากลของบริษัทอาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษา โดยอาศัยแนวทางจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ภาษา
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับเพลงไทยสากล

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ภาษา

1.1 เอกสารที่เกี่ยวกับการใช้ภาษา

1.1.1 การใช้คำ

คำ คือ เสียงที่เป็นเครื่องหมาย และแสดงออกมาเป็นความมุ่งหมายต่างๆ แต่ขอบเขตของความหมายนั้นไม่คงที่ตายตัว อาจกว้าง แคบ หรือเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ คำยังเป็นเครื่องใช้ติดต่อกับทำความเข้าใจกัน เป็นเครื่องมือของการจำ การคิด การสังเกต การพิจารณา การแสดงความคิดเห็น และการแสดงความรู้สึก (พรทิพย์ ภัทรนาวิก. 2521 : 4-5)

ปราณี กุลละวณิชย์ (2535:102-111) ได้อธิบายความหมายของคำ และกล่าวถึงความหมายของประโยคไว้ในหนังสือภาษาทัศนศาสตร์ ดังนี้ คำแต่ละคำ มีได้หลายความหมาย โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความหมายพื้นฐาน คำทุกคำมีความหมายพื้นฐาน ไม่ว่าจะปรากฏในถ้อยคำใด คำเหล่านี้ก็มีความหมายนั้นอยู่ ในคำหนึ่งๆ อาจมีความหมายพื้นฐานได้ หลายความหมาย

2. ความหมายแฝง ได้แก่ ความหมายที่คำ ใด หนึ่งอาจมีเพิ่มขึ้นจากความหมายพื้นฐาน ความหมายที่เพิ่มขึ้นนี้มักจะบอกให้รู้ถึงความรู้สึกของผู้พูด

3. ความหมายในบริบท มีคำอยู่จำนวนหนึ่งที่มีความหมายพื้นฐานที่ค่อนข้างกว้าง เมื่อคำเหล่านี้ปรากฏร่วมกับคำอื่น ๆ จะมีความหมายเพิ่มเติม หรือแคบลงกว่าความหมายพื้นฐาน เช่น คำว่า ดี มีความหมายพื้นฐานว่า “ลักษณะที่เป็นไปในทางที่ต้องการ นำปรารถนา นำพอใจ” เมื่อคำๆ นี้ปรากฏกับคำอื่น ๆ จะมีความหมายเพิ่มขึ้น เช่น เด็กดี ความหมายที่เพิ่มขึ้นคือว่านอนสอนง่าย คำบางคำมีความหมายแคบลง เช่น “หล่อ” จะปรากฏร่วมกับคำ “ผู้ชาย” เท่านั้น

ไพบุลย์ ดวงจันทร์ (2542 : 31-36) ได้จำแนกประเภทความหมายของคำเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. ความหมายเฉพาะคำ ซึ่งแยกออกเป็น 3 ประเภท คือ

1.1 ความหมายตรงตัว

- 1.2 ความหมายเชิงอุปมา
- 1.3 ความหมายนัยประหวัด
2. ความหมายเทียบเคียงคำอื่น ๆ สามารถแยกออกได้เป็น 4 ประเภท คือ
 - 2.1 คำที่มีความหมายเหมือนกัน
 - 2.2 คำที่มีความหมายตรงกันข้าม
 - 2.3 คำที่มีความหมายร่วมกันหรือใกล้เคียงกัน
 - 2.4 คำที่มีความหมายแคบกว้างกว่ากัน

นอกจากจะมีการแบ่งประเภทของคำโดยความหมายแล้ว นักวิชาการหลายท่าน ยังได้แบ่งระดับของคำในภาษาไทย ตามสถานการณ์การนำไปใช้และปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ประทีป วาทิกทินกร (2528 : 6-7) กล่าวว่า คำในภาษาไทยมีระดับไม่เท่ากัน กล่าวคือ มีการแบ่งคำออกเป็น 2 ระดับ เพื่อนำไปใช้ในระดับสูง-ต่ำ แตกต่างกันตามความเหมาะสม ดังนี้

1. คำระดับที่ใช้อย่างไม่เป็นทางการ ได้แก่คำที่ใช้กันในภาษาที่ไม่เป็นแบบแผน คำพวกนี้ส่วนใหญ่ใช้ในการพูดหรือการเขียนอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การสนทนาระหว่างบุคคลที่คุ้นเคยกัน หรือการเขียนจดหมายส่วนตัวถึงบุคคลที่สนิทสนมกัน เป็นต้น

2. คำระดับที่ใช้อย่างเป็นทางการ ได้แก่คำที่ใช้กันในภาษาที่เป็นแบบแผน หรือภาษาของทางราชการ เช่น การแสดงปาฐกถา การกล่าวคำปราศรัยในโอกาสที่เป็นพิธีกร การเขียนรายงานวิชาการ เป็นต้น

นภดล จันทรพิชญ (2531 : 34-35) ได้แบ่งระดับของคำตามลักษณะการนำไปใช้ไว้ 2 ระดับคือ คำที่ใช้ไม่เป็นทางการ และคำที่ใช้อย่างเป็นทางการ

1. คำที่ใช้ไม่เป็นทางการ แบ่งออกเป็น 9 ชนิด ซึ่งได้แก่
 - 1.1 คำปากหรือคำตลาด บางที่เรียกกันว่าภาษาปาก เป็นคำที่ใช้พูดจากันในหมู่คนธรรมดาทั่วไป โดยไม่คำนึงว่าจะถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เช่น จะไปปัสสาวะ ก็จะพูดว่า ไปเยี่ยว เป็นต้น
 - 1.2 คำสแลง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ. 2525 ให้ความหมายว่า “คำสแลง” คือถ้อยคำหรือสำนวนที่ใช้เข้าใจกันเฉพาะกลุ่ม หรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม่ใช่ภาษาที่ยอมรับกันว่าถูกต้องตามหลักภาษา คำสแลงนั้นมักได้รับความนิยมเป็นครั้งคราว แล้วก็เลิกใช้
 - 1.3 คำหยาบ หมายถึงคำที่ไม่สุภาพ บางที่เรียก คำต่ำ ผู้มีวัฒนธรรมหรือผู้ที่มีการศึกษาไม่ควรใช้ อาจแฝงอยู่ในคำสบถหรือคำอุทาน หรือคำต่ำ เช่น ห่า หอก เป็นต้น
 - 1.4 คำหนังสือพิมพ์ เป็นคำที่ใช้ในวงการหนังสือพิมพ์ ส่วนใหญ่มักใช้เป็นคำพาดหัว เพื่อให้เกิดความแปลกและเร้าความสนใจ เช่น เทกระจาด สาดกระสุน ลูกหนัง เป็นต้น
 - 1.5 คำโฆษณา เป็นคำที่ใช้ในการโฆษณาสินค้า คำจำพวกนี้ส่วนใหญ่มักไม่คำนึงถึงความถูกต้องทางภาษา เพียงเพื่อต้องการจะให้ผู้ฟังเราใจและฟังติดหู บางคำจึงนิยมใช้คำที่มีสัมผัสแบบร้อยกรอง เช่น ไม่มีลิมิต ชีวิตเกินร้อย เป็บซี่เต็มทีกับชีวิต

1.6 คำเฉพาะวิชา เป็นคำที่คิดขึ้นเพื่อใช้ในวิชาการแขนงใดโดยเฉพาะหน่วยงานหรือบุคคลในวงการอื่นมักไม่เข้าใจ คำว่า ระเบียบ งบดุล เป็นต้น

1.7 คำเฉพาะอาชีพ เป็นคำที่ใช้กันในอาชีพเฉพาะนั้น และมักจะเข้าใจกันในหมู่นั้น ๆ เช่น ช่าง ทนายความ แพทย์ ทหาร วงการม้าแข่ง ตัวอย่าง น็อค ชัคชั่น เบตบาร์ท เป็นต้น

1.8 คำภาษาถิ่น เป็นคำที่ใช้ตามท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น ถิ่นเหนือ ถิ่นอีสาน ถิ่นใต้ ส่วนใหญ่จะเข้าใจกันในท้องถิ่นของตนเท่านั้น

1.9 คำโบราณ เป็นคำที่ใช้กันในสมัยก่อน ปัจจุบันเลิกใช้แล้ว หรืออาจใช้เป็นบางคน บางกลุ่มเท่านั้น เช่น ลางที่ แล เป็นต้น

2. คำที่ใช้อย่างเป็นทางการ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 คำราชาศัพท์ เป็นคำที่ใช้กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ คำราชาศัพท์จะมีระเบียบแบบแผนในการใช้เป็นอย่างดี มีการแบ่งหมวดหมู่เป็นประเภทต่าง ๆ ได้อย่างเรียบร้อย

2.2 คำสุภาพ เป็นคำที่ใช้ในหมู่มุสสุภาพชน หรือในภาษาราชการ ถือว่าเป็นคำนุ่มนวล ไพเราะ และไม่หยาบคาย เช่น ศีรษะ รับประทาน ปัสสาวะ เป็นต้น

1.1.2 การใช้สำนวน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 187) ได้ให้ความหมายของ สำนวน ไว้ดังนี้ สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียง โวหาร บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโวหาร ถ้อยคำที่ไม่ถูกไวยากรณ์ แต่รับใช้เป็นภาษาที่ถูกต้อง การแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความพิเศษ เฉพาะภาษาหนึ่ง ๆ หรือหนังสือแบบหนึ่ง ๆ

หลวงวิจิตรวาทการ (2516 : 262) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับสำนวน ไว้ในหนังสือหลักภาษาไทยและการใช้ภาษาไทย ดังนี้

สำนวน เป็นคำพูดชนิดหนึ่ง ซึ่งไม่ได้วางหลักวิชา หรือคติอย่างไร เช่น หนึ่งหน้าไฟ กลิ้งจิ้มเกลื้อ ชิงกีร์ชาก็แรง ตาบอดได้แว่น

ดิเรกชัย มหัทธนะสิน (2529 : 11-13) ได้ให้ความหมายของสำนวน ไว้ 2 ประการ คือ

1. หมายถึงถ้อยคำประเภทหนึ่งที่เกิดจากขบวนการเปรียบเทียบ หรือสรรคำในโครงสร้างทางความหมาย อันได้แก่ สำนวน สำนวนเปรียบเทียบ สุภาษิต ภาษิต คติพจน์ พังเพย คำขวัญ คำคม

2. หมายถึงถ้อยคำชนิดหนึ่งที่เกิดจากขบวนการเปรียบเทียบ ความหมายที่เกิดขึ้นนั้นไม่สามารถแปลตามตัวอักษรได้ ทั้งยังมีจุดมุ่งหมายของการใช้เพื่อให้เกิดการตีความแบบแปลความหมาย อาจเกิดจากนำคำธรรมดามาเป็นสำนวน และบางสำนวนกลายเป็นคำธรรมดาก็ได้

จารุวรรณ พุทธิบัณฑิต (2543 : 29) ได้แบ่งชนิดของสำนวนไทย ออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. สำนวนดั้งเดิมหรือสำนวนโบราณ เป็นวลีหรือประโยคที่ลึกซึ้งคมคาย มีความหมายแฝง เป็นคำสอนหรือเป็นคติให้คิด นิยมใช้กันแพร่หลาย เช่น ตักบาตรตามพระ กินน้ำได้ศอก ข้าวแดงแกร้อน ขิงก็ราขากก็แรง เขียนเสือให้วัวกลัว เป็นต้น

2. สำนวนใหม่ เป็นสำนวนที่เกิดขึ้นใหม่ คนปัจจุบันใช้พูดจากัน สำนวนเหล่านี้ คิดขึ้นโดยพิจารณาจากการกระทำเป็นส่วนใหญ่ ไม่คำนึงถึงความไพเราะ สละสลวยเหมือนสำนวนดั้งเดิม แต่ใช้สื่อสารเป็นที่เข้าใจกัน เช่น

เท่าไฟ หมายถึง เต็นรำแกง

ตีนผี หมายถึง พวกที่ซบถเร็วเกินอัตรา

หมาคาบไปกิน หมายถึง ไม่ได้รับของหรือคนเพราะมีผู้อื่นแย่งไป

1.1.3 การใช้โวหารภาพพจน์

นภลัย สุวรรณธาดา (2537 : 294 - 298) ได้กล่าวถึง ความหมาย และการใช้ภาพพจน์ว่า ภาพพจน์ คือ พจน์ที่ทำให้เกิดภาพ หมายถึง ถ้อยคำที่ทำให้เกิดภาพในใจ การใช้ภาพพจน์เป็นผลของการใช้คำหรือกลุ่มคำอย่างมีศิลปะ โดยกลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้เกิดภาพที่แจ่มชัด ภาพพจน์มีหลายชนิด ที่นิยมใช้มี 8 ชนิด คือ

1. อุปมา คือ การเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนหรือต่างกัน อุปมาเป็นสิ่งที่นำมากล่าวเปรียบเทียบ อุปไมย คือเนื้อความที่ต้องการกล่าว มักใช้คำเชื่อมระหว่างอุปมาอุปไมย เช่น คำว่า เหมือน เช่น ดุจ ดัง เปรียบ ประหนึ่ง ฯลฯ

2. อุปลักษณะ เป็นการกล่าวเปรียบเทียบ โดยกล่าวเป็นนัยให้เข้าใจเอาเอง ไม่มีคำเชื่อมให้เห็นชัดอย่างอุปมา เช่น รถ.....สิงห์ป่าคอนครีต

3. บุคลาธิษฐาน หมายถึงภาพพจน์ที่กล่าวถึงสิ่งที่ไม่มีชีวิต ไม่มีวิญญาณ ไม่มีสติปัญญา มากล่าวเสมือนเป็นสิ่งมีชีวิต มีวิญญาณ มีความรู้สึกนึกคิด เช่น ฟ้าร้องไห้

4. อนุนามนัย คือการนำส่วนน้อยหรือส่วนย่อยหรือส่วนที่เด่นชัดมากล่าวโดยหมายถึงส่วนทั้งหมด เช่น เมืองที่เด็กตกท่อ หมายถึง กรุงเทพฯ

5. นามนัย หมายถึง การเรียกชื่อสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทน ไม่เรียกตรง ๆ แต่ต้องเป็นคำที่รู้จักกันทั่วไป เมื่อกล่าวถึงก็รู้ทันทีว่าหมายถึงสิ่งใด เช่น ผ่านฟ้า ร่มเกล้า เนื้อหาว หมายถึง พระเจ้าแผ่นดิน

6. อธิพจน์ คือ การกล่าวเกินจริง อาจมากเกินจริงหรือน้อยเกินจริงก็ได้ ภาพพจน์ชนิดนี้นิยมใช้กันมาก แม้ในภาษาพูด เพราะเป็นการเปรียบเทียบที่เห็นภาพได้ง่าย เช่น เราบินข้ามโลกมาชั่วลัดนิ้วมือเดียว

7. ปฏิพจน์ คือ การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือขัดแย้งมากล่าวอย่างกลมกลืนกัน ภาพพจน์ประเภทนี้ต้องวิเคราะห์ความหมายให้ลึกลงไปจึงจะเข้าใจ เพราะมักจะกล่าวในเชิงประชญา เช่น รักยาวให้บั้น รักสั้นให้ต่อ

8. สัทพจน์ หมายถึง ภาพพจน์ที่เลียนเสียงธรรมชาติ หรือแสดงลักษณะอาการต่าง ๆ เช่น เสียงดนตรี อาการของสัตว์ เป็นต้น การใช้ภาพพจน์ประเภทนี้จะทำให้รู้สึกเหมือนได้ยินเสียงของสิ่งนั้นจริง ๆ และเสียงของคำก็มีลักษณะเด่นอยู่ในตัว

วราภรณ์ บำรุงกุล (2527 : 351-360) ได้กล่าวถึงโวหารภาพพจน์ไว้ 6 แบบ คือ

1. อุปมา คือการเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นภาพหรือเกิดความรู้สึกชัดเจนเป็นการเปรียบเทียบสิ่งที่มีรูปลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยมีคำมาช่วยเชื่อม คือ ดุจ ดัง ดูราว กล เหมือน ปาน ประหนึ่ง แจก ฯลฯ

2. อุปลักษณะ เป็นการเปรียบเทียบที่ลึกซึ้งกว่าอุปมา เพราะเป็นการนำอาการของสิ่งหนึ่งโอนไปใช้กับอีกสิ่งที่ไม่เหมือนกันเลย เพื่อชักจูงความคิดให้มองสิ่งสองสิ่งนั้นว่ามีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน จะใช้คำว่า เป็น เท่า คือ มาเชื่อม

3. ปรพากย์ เป็นการเปรียบเทียบโดยอาศัยความขัดแย้งมากล่าวเปรียบเทียบเพื่อทำให้เข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. อติพจน์ เป็นการบรรยายหรือพรรณนาที่เกินจริง จึงมีอาจนำข้อเท็จจริงไปจับ เพราะผู้แต่งมุ่งกล่าวเพื่อแสดงอารมณ์ที่ลึกซึ้งกว่าปกติ เพื่อสร้างอารมณ์สะเทือนใจแก่ผู้อ่าน ผู้ดู ผู้ฟัง เป็นสำคัญ

5. การใช้สัญลักษณ์ เป็นการนำสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาแทนสิ่งที่เป็นนามธรรม เป็นการอธิบายความหมายของสิ่งหนึ่งโดยต้องตีความ

6. บุคลาธิษฐาน เป็นการสมมุติสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ให้มีความรู้สึก และกิริยาอาการประหนึ่งมนุษย์

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ภาษา

1.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้คำ

ก้อชาติ ชำนาญช่าง (2546) ได้ทำการศึกษาลักษณะคำสแลงของสาวประเภทสองในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มสาวประเภทสองมีการใช้คำสแลงโดยวิธีสร้างคำใหม่มากที่สุด มีการนำคำที่มีอยู่แล้วมาสื่อความหมายใหม่ และการยืมคำมาจากภาษาต่างประเทศ หรือภาษาถิ่นอื่น นอกจากนี้ยังพบเกณฑ์การสร้างคำใหม่ ซึ่งได้แก่ การผสมและประสมคำระหว่างคำที่มีอยู่แล้วในภาษา กับการย่อคำ การแปรเสียง และการตัดพยางค์ ส่วนด้านการสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของสาวประเภทสองนั้น พบว่าพฤติกรรมที่พบมากที่สุดคือ ด้านเพศ รองลงมาคือด้านอุปนิสัย บุคลิกภาพ ความสวยงาม นอกจากนี้ยังมีด้านการทำงาน ด้านยาเสพติด ด้านโรคภัย และด้านความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

ศศิธร ทศนัยนา (2535) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ลักษณะภาษาของชาวบ้านเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2531 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาษาที่ใช้ในการเสนอข่าวบ้านเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2531 ผลการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์

รายวันภาษาไทย มีการใช้คำเรียกชื่อ การใช้สมญานาม การใช้คำศัพท์เฉพาะ การใช้สำนวนใหม่ และมีลักษณะรูปแบบภาษาไม่แตกต่างจากภาษาที่ผู้เขียนข่าวทั่วไปใช้ แต่ได้เพิ่มภาษาที่สร้างขึ้นใหม่ เพื่อใช้ในบริบทเฉพาะของข่าวบันเทิง ทำให้ภาษามีลักษณะแปลก สะดุดตามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการใช้สำนวน และภาพพจน์ เพราะช่วยสื่อความหมายได้ดี

ยงยุทธ พูพะเนียด (2532) ได้ศึกษาลักษณะของภาษาที่ใช้ในการบรรยายข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ และนิตยสารกีฬาภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า ภาษาที่ใช้ในการเขียนบรรยายการแข่งขันกีฬา มักใช้คำพริตแลง ซึ่งสามารถทำให้ผู้อ่านข่าวรู้สึกตื่นเต้น สนุกสนานไปด้วย มีการใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การใช้คำเลียนเสียง การใช้คำแสดงเสียงของเหตุการณ์ การใช้คำคล้องจอง การซ้ำคำ การซ้อนคำ การตัดบางส่วนของคำ การใช้คำสแลง การใช้สมญานาม และชื่อเล่น เทคนิคที่เด่นและใช้มากที่สุดคือ เทคนิคด้านคำ คือการใช้คำสแลง การใช้ศัพท์เทคนิค การใช้คำที่บอกลักษณะอาการ

กุลยา สุกุลนคร (2543) ได้ทำการวิเคราะห์ภาษาข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า การใช้ศัพท์ในการนำเสนอข่าวการเมืองประกอบด้วย ศัพท์การเมือง ซึ่งมีความหมายเฉพาะในทางการเมือง และศัพท์ทั่วไปที่อาศัยบริบททางการเมือง จำแนกเป็น ศัพท์ทั่วไป ศัพท์สแลง ศัพท์ภาษาต่างประเทศ และสำนวน ศัพท์สแลงในข่าวการเมืองปรากฏมากกว่าศัพท์ชนิดอื่น ศัพท์ภาษาต่างประเทศ ใช้ทับศัพท์มีทั้งความหมายตรงและความหมายแบบสแลง

1.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้สำนวน

กุลยา สุกุลนคร (2543) ได้ทำการวิเคราะห์ภาษาข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผลการศึกษาด้านการใช้สำนวนพบว่า เป็นการนำสำนวนเก่ามาใช้ใหม่ มีทั้งการใช้ในความหมายเดิมและความหมายใหม่ ส่วนการใช้ประโยคแสดงเจตนา มี 3 ประเภท คือประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคถามให้ตอบ ประโยคบอกให้ทำ ผลการศึกษาวិเคราะห์การใช้ภาษาในการนำเสนอข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์รายวันส่วนใหญ่ นิยมใช้ภาษาที่กระตุ่น ไร้ความสนใจของผู้อ่าน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านสนใจติดตามข่าว

นวลวรรณ พลังคะพันธ์พงศ์ (2541) ได้ทำการวิเคราะห์ภาษาในนิตยสารบันเทิง ผลการศึกษาด้านการใช้สำนวนพบว่า มีการสร้างสำนวน 3 วิธี ได้แก่ การสร้างสำนวนใหม่ การสร้างสำนวนโดยเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม และการสร้างสำนวนจากหนังสือและบทภาพยนตร์จีนกำลังภายใน โดยสำนวนที่สร้างขึ้น มีการนำไปใช้เพื่อจุดประสงค์ 7 ประการ คือ เพื่อให้เข้าใจง่าย เพื่อยั่วล้อ เพื่อย้ำความ เพื่อบอกบุคลิกภาพ เพื่อให้จำง่าย ออกเสียงง่าย และเพื่อบ่งชี้ความสำคัญ

จิราภรณ์ ภัทราภาณุภัทร (2521) ได้ศึกษาถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนในภาษาไทย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนในภาษาไทย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนในภาษาไทย มีลักษณะดังนี้คือ ถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนในภาษาไทย

เป็นคำซึ่งมีใช้ในภาษาปกติอยู่แล้ว แต่เราเอามาใช้ในอีกความหมายหนึ่ง และความหมายใหม่นั้น ยังไม่เป็นที่ยอมรับในภาษาแบบแผน ลักษณะโครงสร้างภายในของถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวน กับความสัมพันธ์ที่ปรากฏภายนอก คือ เมื่อนำถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนเหล่านั้นไปใช้เป็นประโยค ไม่จำเป็นต้องกลมกลืนไปทางเดียวกัน และเมื่อความหมายของสำนวนเป็นที่ยอมรับกันกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับในภาษาแบบแผนเมื่อไร ความหมายที่เป็นสำนวน จะกลายเป็นความหมายปกติที่เพิ่มให้กับความหมายเดิมของคำ

1.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้โวหารภาพพจน์

วัชรินทร์ จิตคงคา (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง”สุนทรียภาพในโวหารรักจากบทละคร พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย” พบว่าทรงเลือกใช้คำที่มีเสียงไพเราะ คำที่ใช้ความรู้สึกและภาพพจน์ในการสื่ออารมณ์รัก ด้านรสความ พระองค์ทรงใช้พรรณนาโวหาร แบบตรงไปตรงมา และใช้ความเปรียบแบบอุปมา อุปลักษณ์ อติพจน์ ปฏิพจน์ และสัญลักษณ์ ส่วนในด้านรสคำ พระองค์ทรงเลือกใช้คำที่มีเสียงสัมผัสไพเราะเหมาะสม ด้านรสความ ทรงใช้พรรณนาโวหารแบบตรงไปตรงมา และใช้ความเปรียบแบบอุปมา อุปลักษณ์ อติพจน์ ปฏิพจน์ และสัญลักษณ์

ดวงมณ ประิบูรณ์ (2516) ได้ศึกษาเรื่อง”ความงามในทวาทศมาส” โดยเน้นเรื่องจินตนาการ อารมณ์สะท้อนใจ ท่วงท่าแสดงออกของกวี ภาพพจน์ สัญลักษณ์และการใช้คำ ผลการศึกษาพบว่า จินตนาการในทวาทศมาส มี 2 ประเภท คือประเภทแคบตายตัว และประเภท ลึกซึ่งกว้างขวาง ท่วงท่าการแสดงออกของกวี มีการใช้สัญลักษณ์แทนอารมณ์สะท้อนใจ มีการแสดงภาพพจน์แสดงความร้อนหรือไฟ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของแรงปรารถนาทางเพศ การพลัดพราก สูญหาย และการแตกดับทำลาย

ชลดา ศิริวิทย์เจริญ (2519) ได้ศึกษาเรื่อง”การศึกษาลิลิตตะเลงพ่ายในแนวสุนทรียศาสตร์” ผลการศึกษาพบว่า การใช้คำ สำนวนโวหาร เนื้อหา และกลวิธีการประพันธ์ ทำให้เห็นว่า การใช้คำ เสียง จังหวะความเคลื่อนไหว บทเปรียบเทียบโวหารและภาพพจน์ เป็นลักษณะเด่นของรสความในลิลิตตะเลงพ่าย ช่วยให้เข้าใจถึงอารมณ์ และความสำคัญของการเปรียบเทียบจะช่วยให้ผู้อ่านเห็นความงามของสิ่งที่กวีกล่าวถึงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับเพลงไทยสากล

2.1 เอกสารเกี่ยวกับเพลงไทยสากล

สุกรี เจริญสุข (2538:121) ได้ให้ความหมายของเพลงสากลไว้ว่า “เพลงที่มีเนื้อร้องเป็นไทย แต่มีลีลาการขับร้อง การบรรเลงดนตรีประกอบเป็นสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพลงสมัยนิยม ที่เป็นเพลงของอเมริกัน ทั้งรูปแบบที่ใส่เนื้อร้องไทยแทนภาษาอังกฤษ ใช้ดนตรีดั้งเดิมทั้งหมด หรือเพลงที่นำมาปรุงแต่งใหม่ก็ตาม”

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับเพลงไทยสากล

พรเพ็ญ ตันประเสริฐ (2533) ได้วิเคราะห์เรื่อง “เพลงไทยสากลระหว่างปี พ.ศ. 2529 – 2531 : การศึกษาในด้านลักษณะภาษาและการสะท้อนวัฒนธรรมไทย” ผู้ศึกษาพบว่า เนื้อเพลงไทยสากลมีการใช้ถ้อยคำที่น่าสนใจ 4 ลักษณะ คือ การสร้างคำ การใช้คำ การเล่นคำ และการใช้สำนวน ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่น่าสนใจของเพลงไทยสากล สำหรับเนื้อเพลงไทยสากล ได้สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมของสังคมไทยด้านต่างๆ และยังมีบันทึกปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย อีกปัญหาหนึ่ง นั่นคือความเบี่ยงเบนทางเพศ ซึ่งพบมากในสังคมยุคนี้

สมบัติ กิ่งกาญจนวงศ์ (2534) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เพลงลูกกรุง” โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 2 ลักษณะคือ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระของเพลงลูกกรุงและเพื่อวิเคราะห์การใช้โวหารของเพลงลูกกรุง ซึ่งพบว่าเพลงลูกกรุงสามารถจำแนกเนื้อหาได้เป็น 7 ประเภท คือ เพลงปลุกใจและสดุดี เพลงเกี่ยวกับประเพณีและเทศกาล เพลงเกี่ยวกับการชมความงามต่างๆ เพลงเกี่ยวกับความรัก เพลงเกี่ยวกับความผิดหวังในชีวิต เพลงเกี่ยวกับคติคำสอนใจ เพลงเกี่ยวกับการสะท้อนสังคม ด้านการใช้ถ้อยคำและโวหารพบว่า มีการใช้ถ้อยคำ 8 ชนิด ได้แก่ การใช้คำง่าย การใช้คำอุทาน การซ้ำคำ การหลากคำ การใช้ศัพท์สูง การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ การเล่นคำ และการปรุ่่งศัพท์ ส่วนการใช้โวหาร มี 6 ชนิด ได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ ปฏิพจน์ สัญลักษณ์ อติพจน์ และบุคลาธิษฐาน

ปาริชาติ วินิจ (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบและลักษณะการใช้ภาษาในวรรณกรรมเพลงยอดนิยม” ด้านรูปแบบ พบว่า โครงสร้างของเพลงแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ แบบเอกบท แบบทวิบทพิเศษ และแบบตรีบท มีจังหวะ 3 ประเภท คือ จังหวะช้า ปานกลาง และเร็ว ด้านอารมณ์เพลง มี 3 ประเภท คือ อารมณ์สนุกสนาน อารมณ์เพลงสะท้อนอารมณ์ และอารมณ์เพลงอ่อนหวาน มีการใช้เสียงประสานอย่างหลากหลาย ด้านลักษณะการใช้ภาษา พบว่ามีการเลือกใช้ถ้อยคำ เช่น ภาษาวัยรุ่น ศัพท์สแลง คำซ้ำวลี การใช้โวหารภาพพจน์ แบบอุปมาอุปไมย อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน นามนัย อติพจน์ การใช้คำถาม ด้านสะท้อนทางด้านวัฒนธรรมจากการใช้ภาษาพบว่า แสดงให้เห็นวัฒนธรรม 4 ด้าน คือ ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านค่านิยม ด้านทัศนคติ และด้านพฤติกรรมกรรมการแสดงออก

ศมกมล ลิ้มปชัย (2531) ได้ศึกษาเรื่อง “เทปเพลงไทย : ภารกิจกับการสร้างสรรค์ผลงาน” โดยได้ศึกษาถึงประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการ และสภาพการดำเนินการธุรกิจเทปเพลงไทยสากลในปัจจุบัน ตลอดจนจนวนลักษณะการสร้างสรรค์ผลงานเพลงของศิลปิน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินนั้น จำเป็นต้องเป็นไปตามแนวทางที่ผู้ผลิตวางไว้และตามทิศทางของตลาด เพื่อที่จะได้สร้างงานในลักษณะเดียวกัน ฉะนั้นทำให้เทปเพลงที่ออกมาจำนวนมากมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

อมรพันธ์ อุตสาหกิจ (2532) ได้วิจัยเรื่อง “อิทธิพลของเพลงไทยสมัยนิยมที่มีผลต่อจริยธรรมของเยาวชน” สรุปผลได้ว่า เพลงที่นักเรียนส่วนใหญ่ชอบฟังเป็นเพลงสดริง โดยมีความประทับใจในเนื้อร้องเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ทำนองเพลง และผลสรุปของงานวิจัยยังสามารถ

ชี้ให้เห็นถึงเพลงซึ่งอยู่ในความสนใจของเยาวชนส่วนใหญ่ นั้น เน้นในเรื่องความมีสุนทรีย์ โดยเฉพาะเรื่องของการความรัก

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้นจะเห็นว่า วงการเพลงในประเทศไทยมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว และมีการขยายจนเป็นลักษณะของอุตสาหกรรมเพลง ดังนั้นจึงต้องสร้างสรรค์เพลงเพื่อคนฟังจำนวนมาก และมีแนวเพลงที่ทันสมัย เพื่อให้แข่งขันในตลาดได้ ผู้ผลิตโดยส่วนใหญ่จึงต้องทำเพลงเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคม จึงมีลักษณะแนวเพลงไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนในด้านการใช้ภาษา จะใช้ภาษาที่มีลักษณะเฉพาะที่น่าสนใจ มีการสร้างคำ การใช้คำ การเล่นคำ การใช้สำนวน และโวหารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความประทับใจ และเห็นสภาพการใช้ภาษาในสังคมในแต่ละยุคสมัย นอกจากนี้เนื้อหายังสะท้อนให้เห็นสภาพสังคม และปัญหาทางสังคม ขนบธรรมเนียม ในยุคสมัยนั้นและให้สุนทรีย์ทางอารมณ์แก่ผู้ฟังอีกด้วย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจะนำมาใช้เป็นกรอบความคิด และแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาในเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชัน 1992 ช่วงปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2546 ต่อไป

บทที่ 3

วิเคราะห์การใช้คำ การใช้สำนวน

บทเพลงเป็นวรรณกรรมรูปแบบหนึ่ง ที่ต้องอาศัยวรรณศิลป์ ซึ่งหมายถึงศิลปะการใช้คำ การใช้สำนวน อันเกิดจากลีลาการประพันธ์ของผู้ประพันธ์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความงดงามทาง ภาษา เป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ และส่งผลให้เพลงเกิดความไพเราะ ชาบซึ่ง ประทับใจ เพลงไทยสากลในช่วงปี พ.ศ. 2542-2546 มักเป็นเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก มีท่วงทำนอง เร้าใจผู้ฟังให้เกิดอารมณ์ร่วม แสดงลีลาท่าทางตามจังหวะเพลง มีเนื้อหา แนวคิด รวมไปถึงการใช้ภาษาที่น่าสนใจ มีการนำถ้อยคำสำนวนที่ใช้พูดจากันในหมู่วัยรุ่น เช่น คำสแลง คำ ภาษาต่างประเทศมาใช้ จากการศึกษาเนื้อร้องของบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่ามีลักษณะการใช้คำ การใช้สำนวน ดังนี้

1. การใช้คำ
2. การใช้สำนวน

1. การใช้คำ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 187) ให้ความหมายของคำว่า “คำ คือ เสียงพูด, เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด โดยปกติถือว่าเป็น หน่วยที่เล็กที่สุด ซึ่งมีความหมายในตัว” การใช้คำในการประพันธ์เพลงนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการ เลือกใช้คำต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลาย และมีความน่าสนใจ จากการศึกษาเพลงไทยสากล จำนวน 127 เพลง พบว่ามีการใช้คำในลักษณะต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

- 1.1 การใช้คำภาษาต่างประเทศ
- 1.2 การใช้คำสแลง
- 1.3 การใช้ภาษาปาก
- 1.4 การใช้คำอุทาน
- 1.5 การใช้คำกำกวม
- 1.6 การใช้คำหยาบ
- 1.7 การใช้คำกระหู่
- 1.8 การเล่นคำ
- 1.9 การซ้ำความ

1.1 การใช้คำภาษาต่างประเทศ

จากการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มี การนำคำจากภาษาต่างประเทศมาใช้เป็นจำนวนมาก โดยเขียนทับศัพท์เป็นภาษาไทย และเขียน โดยใช้ภาษาต่างประเทศโดยตรง ดังนี้

1.1.1 การใช้คำที่มาจากภาษาอังกฤษ จากการศึกษาพบว่ามีการใช้คำที่มาจากภาษาอังกฤษ 2 ลักษณะ ดังนี้

1.1.1.1 เขียนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

คำว่า แคร์ ดังตัวอย่าง

“เธออย่าหลายครั้ง อย่าโทรมาได้ไหม ทำให้ฉันได้รู้ เธอแคร์เขามากมาย”

เพลงพุ่มนี้ไม่ต้องโทรมา (เจอาร์ วอย)

แคร์ มาจากคำว่า care หมายถึง ดูแล เอาใจใส่ ห่วงใย คำนี้ใช้ในภาษาไทยที่เป็นภาษาพูดโดยทั่วไป จนเป็นลักษณะคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย

คำว่า ออไรท์ ดังตัวอย่าง

“ดีเลย ดีมาก ๆ ทำเลย ดีมาก ๆ ฉันล้นอยู่ อยากบอกว่าดีใจ เย้ ออไรท์”

เพลงดีมากเลย (The x-venture)

ออไรท์ มาจากคำว่า all right หมายถึง ถูกต้อง สมควร เหมาะสม ถูกนำมาใช้ในการชมเชยผู้ที่กล่าวถึง ว่าทำได้ถูกต้องเหมาะสมแล้ว การนำคำนี้มาในบทเพลงเป็นการแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นไทยนิยมพูดคำภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทยจนติดปาก

คำว่า เทคแคร์ ดังตัวอย่าง

“ต้องการเพื่อนคุย หากคนเข้าใจผมมีนะครับ ต้องการเสียงเพลง ร่าเริงครั้นใครก็มีนะครับ หัวใจไม่ดี ผมทำให้ดีก็ได้ นะครับ ถ้าคุณเชื่อใจเทคแคร์ให้ฟรี ยินดีนะครับ กริ่งเดียวเลย delivery มาเลย เรียกมาได้เลย รวดเร็วถึงใจ ถ้ามีนะครับ ส่งให้ถึงบ้านเลย ส่งให้ถึงบ้านคุณ ความสุขนี้ให้คุณได้อุ่นใจ”

เพลง delivery (เจมส์ เรื่องศักดิ์ ลอยชูศักดิ์)

เทคแคร์ มาจากคำว่า take care หมายถึง การเอาใจใส่ ระวัง เป็นคำทับศัพท์ ที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย ในกลุ่มคนที่รู้ภาษาอังกฤษและคนรุ่นใหม่ โดยถูกนำมาใช้ให้เห็นถึงความต้องการดูแล เอาใจใส่ โดยฝ่ายชายพร้อมเสมอที่จะคอยบริการ หากฝ่ายหญิงต้องการ

คำว่า ฟลอร์ ดังตัวอย่าง

“โอ้ยตื่นเต้น ตื่นเต้น ตื่นมา ตื่นเต้นหัวใจ โอ้ยอยากเต้น อยากเต้น
โยก ตัวโยกเอว โยกไหล่ โอ้ยตื่นเต้น ตื่นเต้น เปิดฟลอร์ให้เท่าไฟ
โอ้ยอย่าห้าม อย่าห้าม ขอหนูมัน สักวันนะคะ”

เพลงตื่นเต้นตื่นเต้น (บาชู)

ฟลอร์ มาจากคำว่า floor หมายถึง พื้นห้อง ชั้นของตึก ถูกนำมาใช้เป็นคำว่า เปิดฟลอร์ โดยจะนำมาใช้ในความหมายว่า การเปิดงานเต้นรำ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน และยังแสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นนิยมการเต้นรำ เพราะเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ใจ

คำว่า รีเควสท์ ดังตัวอย่าง

“คบกันมาแต่ไหนแต่ไร ผมไม่เคยขัดใจ ไม่ว่าคุณรีเควสท์อะไรผมก็ให้ทั้งนั้น ไหนว่ามีอะไรคุณก็ไม่เปลี่ยนไป หมอนั้นมาไม่เท่าไร จะตัดผมซะแล้ว”

เพลงอย่าตัดผม (หลุยส์ สก๊อต)

รีเควสท์ มาจากคำว่า request หมายถึง ขอร้อง คำขอร้อง ต้องการ โดยปกติยังไม่ใช้คำนี้แพร่หลายมากนัก ในที่นี้ใช้ในความหมายว่า ต้องการ ซึ่งหากฝ่ายหญิงต้องการอะไร ก็ยินดีจะทำตามทุกอย่าง และยังแสดงให้เห็นถึงความรักของหนุ่มสาว ว่าจะต้องคอยเอาอกเอาใจจึงจะได้รับรักตอบ

คำว่า สไตล์ ดังตัวอย่าง

“ผมก็ไม่ได้เสียอะไร ไม่ได้เป็นอะไร ผมก็ดูดีมีสไตล์ และก็ไม่ได้ยุ่ง ผมดูเหมาะแล้วกับคุณ ใครก็ชมผมบ่อย และนี่มันเรื่องอะไร จะตัดผมซะแล้ว”

เพลงอย่าตัดผม (หลุยส์ สก๊อต)

สไตล์ มาจากคำว่า style หมายถึง ลักษณะเก๋ ดูท่าทางสง่า มีการนำมาใช้ทับศัพท์ร่วมกับคำในภาษาไทย หลายลักษณะ เช่น สไตล์การแต่งกาย สไตล์การพูด สไตล์การเขียน คำว่า สไตล์ ในบทเพลงนี้หมายถึงสไตล์ในการไว้ทรงผม ที่มีลักษณะสวยงาม เข้าสมัย ซึ่งเมื่อนำมาใช้ในบทเพลงก็ช่วยสื่อถึงความทันสมัยของทรงผมได้เป็นอย่างดี

คำว่า เลท ดังตัวอย่าง

“กะอีแค่เรื่องนิด ๆ ก็ยังเก็บเอามาคิด คิดให้ปวดหัว ปวดหัวตาลาย คลื่นเหียน
วิงเวียน กง กัง นัดสิบโมง ก็ติดโน่นติดนี่ ไปถึงแค่บ่ายสี่โมง เลทนิดเลทหน่อย ทำใจเล็กใจ
น้อย โอ๊ย ไม่เข้าท่า”

เพลงทำไมถึงทำกับฉันได้ (บาซู)

เลท มาจากคำว่า late หมายถึง มาช้ากว่ากำหนด มาสาย เป็นคำทับศัพท์ที่ นำมาใช้
ในบทเพลงเป็นเชิงตัดพ้อต่ออีกฝ่ายว่า แค่มาสายเล็กน้อยไม่น่าโกรธกัน ซึ่งคำว่า เลท เมื่อนำมาใช้
จะสื่อความได้อย่างเข้าใจ

คำว่า เอนจอย ดังตัวอย่าง

“ฝันบ่อย ๆ ๆ หนุกหนานไม่เคยจะกร่อย โอัยมันส์จิกะแด้ว มันส์จิกะแด้ว
มันส์จิกะแด้วจิกะแด้ว ที่นี่ที่ไหนดินแดนอะไร มันนำเอนจอยเอนจอย”

เพลงมันส์จิกะแด้ว (รวมศิลปิน)

เอนจอย มาจากคำว่า enjoy หมายถึง สนุก ชอบ ความเพลิดเพลิน เป็นคำทับศัพท์
ที่ใช้กันในกลุ่มวัยรุ่น เมื่อพูดคำว่า เอนจอย ก็จะเข้าใจได้ทันที เช่น enjoy eating หมายถึง มี
ความสุข ความเพลิดเพลินในการกิน ในที่นี้นำมากล่าวซ้ำถึงสองครั้ง เป็นการสื่อให้เข้าถึงอารมณ์
สนุกสนานได้มากยิ่งขึ้น

คำว่า ช็อค ดังตัวอย่าง

“ก็เคยมัย ก็เคยมา แปลก ๆ ตีนะ ช็อคกาตุ๊ฟ ถูกไฟช็อตรุนแรง เมื่อแรกเลย
ฉันสัมผัสโดนเธอเมื่อไร มันก็สนุกตีนะ ก็ลองมา แปลก ๆ ตีนะ ช็อคกาตุ๊ฟ ถูกไฟช็อต
มันดี”

เพลงช็อคกาตุ๊ฟ (ราฟพี แนนซี่)

ช็อค มาจากคำว่า shock ซึ่งหมายถึง อาการสะทสะท้าน ,การสะดุ้งตกใจ ,การถูก
ไฟฟ้าช็อต ในที่นี้นำมาใช้เปรียบเทียบกับอาการสั่นสะท้าน สะดุ้งตกใจเหมือนถูกไฟช็อต เมื่อได้
สัมผัสทางกายจากเพศตรงข้าม และการนำคำว่า ช็อค มารวมกับคำว่า กาตุ๊ฟ เป็น ช็อคกาตุ๊ฟ จะ
ช่วยเพิ่มเสียงให้มีหลายพยางค์มากกว่าที่จะใช้คำว่า ช็อค เพียงคำเดียว ทำให้เกิดจังหวะของเสียง
และเป็นการเพิ่มความรู้สึกเหมือนกับว่ากระแสไฟฟ้ากำลังเคลื่อนที่อยู่ในร่างกายได้ดียิ่งขึ้น

คำว่า พลีส ดังตัวอย่าง

“เชื่อพี่ได้เลยว่า น้องไม่ต้องกินแห้ว พี่ต้องไปแน่ๆ ถึงแม่พี่ก็ไม่วิต รักพี่ปึก รักพี่ปึก พลีส อย่าคิดสั้น พี่ก็เตรียมสินสอดเป็นตั้ง ๆ คอยหนอยดี แม่พี่ไม่เบี้ยวแน่”

เพลงไร่เอ๋ย (บาซุ)

พลีส มาจากคำว่า please หมายถึง โปรด กรุณา เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ใช้เมื่อต้องการขอร้อง เมื่อนำคำว่าพลีส มาใช้ในบทเพลง จะช่วยให้เข้าถึงความรู้สึกขอร้อง วิงวอนได้ดียิ่งขึ้น

คำว่า วัน ทู ทรี ดังตัวอย่าง

“วันทูทรี ก็ถ้าเราจะมัวอายุ เราจะรออะไร ก็ต้องเริ่มเลย เขมมิงาน หรือว่าเขาจะมีใคร เราก็ไม่แคร์ ช่วย ๆ หนอย ยืมตัวเธอ เรียกว่าดวงเธอเป็นแฟน สักวันหนึ่ง ได้หรือเปล่า”

เพลงยืม(เรื่องศักดิ์ ลอยชูศักดิ์)

วัน ทู ทรี มาจากคำว่า one หมายถึง 1 , two หมายถึง 2 ,three หมายถึง 3 เป็นคำทับศัพท์จำนวนนับในภาษาอังกฤษ ที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย และคุ้นเคยเป็นอย่างดี เรามักจะนับเพื่อที่จะเริ่มทำกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่ง ที่ต้องการความพร้อมเพียง ซึ่งใช้แทนการนับ หนึ่ง สอง สาม

คำว่า ฮันนีมูน ดังตัวอย่าง

“พี่ก็รีบจะแย้ รถก็ดันมาติด ยาดมยาดม มันปวดหัวจี๊ดจี๊ด โอ๊ยโทรศัพท์ก็ดันมาเสียชะนี ไปไม่ทันแน่ ๆ ก็พี่ยังอยู่แค่หมอชิต เหงื่อแตกซิก เหงื่อแตกซิก น่า อ่าเพ็งซัดคุณแม่อีกยังไม่กลับจากฮันนีมูนกับคุณพ่อ พี่ละท้อ แต่พี่ไม่เบี้ยวแน่ ๆ”

เพลงไร่เอ๋ย (บาซุ)

ฮันนีมูน มาจากคำว่า honeymoon หมายถึง การดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์ เป็นคำยืมจากภาษาอังกฤษที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน มีการนำมาใช้ทั้งแบบทับศัพท์ว่า ฮันนีมูน เช่น ไปฮันนีมูน และแบบแปลความหมายว่า การดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์ เช่น ไปดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์ โดยในที่นี้คำนำคำว่า ฮันนีมูน มาใช้เป็นแบบทับศัพท์ ทำให้ได้ความหมายที่เข้าใจง่ายกว่าการอธิบายเป็นภาษาไทย เนื่องจากยังไม่มีคำไทยที่ให้ความหมายได้ชัดเจนเท่ากับคำนี้

คำว่า ทีวี ดังตัวอย่าง

“ถามว่าผม พูดไทยได้ด้วยหรือ ผมก็บอกเค้าว่า เออเออร์วินนะพี ดูทีวี ยี่ห้ออะไร อ้อที่บ้านผมใช้ ฟิลลิปส์ เนวิลส์ ถ้าอยากรู้ว่าเงิน บาทมันล่อยไปไหน เข้ามาดูลิ้นไ้เงินบาทรอยคีน ถามว่าผม เป็นคนไทยใช่ไหม ผมควักให้ดูเลยนี้ไง นิคก็บ๊ิตร ประชาชน”

เพลงเด็กผี (นิคกี้)

ทีวี มาจากคำว่า TV ซึ่งย่อมาจากคำว่า television หมายถึง โทรทัศน์ เป็นคำย่อที่ใช้กันจนติดปาก เนื่องจากเป็นคำที่สั้น ออกเสียงได้ง่าย เช่น ถ้าจะพูดคำว่า ดูโทรทัศน์ ก็จะเป็นภาษาปากว่า ดูทีวี เมื่อนำคำนี้มาใช้ในบทเพลง จึงช่วยให้เข้าใจความหมายได้ง่าย เข้าถึงวัยรุ่นได้อย่างทันที

คำว่า เชียร์ มาจากคำว่า cheer หมายถึง โห่ร้อง แสดงความยินดี ทำให้ใจชุ่มชื่น ดังตัวอย่าง

“ซ. คุณช่วยเชียร์ผมหน่อยได้ไหม ได้มัย

ญ. อย่าแพ้เค้านะ เขานะ เขานะ เขานะ เพราะฉันเชียร์อยู่”

เพลงเชียร์ (บาซู)

เชียร์ เป็นคำภาษาอังกฤษ ที่มักจะใช้ในวงการกีฬา เช่น เชียร์มวย เชียร์ฟุตบอล หรือใช้เมื่อต้องการแสดงความยินดี หรือให้กำลังใจ เป็นคำยืมที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลาย เข้าใจได้ง่าย ในเพลงนี้ใช้ในความหมายเพื่อขอกำลังใจจากหญิงสาว

คำว่า ปาร์ตี้ ดังตัวอย่าง

“ผีฟ้าเอย พวกเราเต้นรำ. ผีฟ้าเอย พวกเราเต้นรำ. เอ้ แฟรงเก้นส์ เอ้ คัมมอน เอ้ คัมมอน เอ้ แฟรงเก้นส์ Let's ปาร์ตี้ แดร์ริคูล่า เอ้ คัมมอน เอ้ คัมมอน”

ผีฟ้าปาร์ตี้ (บาซู)

ปาร์ตี้ มาจากคำว่า party หมายถึง งานเลี้ยงสังสรรค์ การพบกันอย่างไม่เป็นทางการ และมักมีการรับประทานอาหาร และเต้นรำอย่างสนุกสนาน เมื่อนำมาใช้ในบทเพลง ทำให้เกิดมโนภาพได้อย่างชัดเจน

คำว่า ช็อต ดังตัวอย่าง

“เมื่อแรกเลย ฉันสัมผัสโดนเธอเมื่อไร มันก็สนุกดีนะ ก็ลองมีย ก็ลองมา แปลก ๆ ดีนะ ช็อคกาตุฟ ถูกไฟช็อต มันดี”

เพลงช็อคกาตุฟ (ราฟฟี แนนซี่)

ช็อต มาจากคำว่า short หมายถึง ลัดวงจร สายไฟฟ้าลัดวงจร คำนี้พบในบทเพลง เป็นศัพท์ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ มาจากคำว่า short circuit ในภาษาไทยนำมารวมกับคำว่า ไฟ เป็น ไฟช็อต จะหมายถึง ไฟดูด ซึ่งจะมีอาการแปลก ๆ ถูกนำมาเปรียบเทียบกับกรที่ได้ถูกเนื้อ ต้องตัวกันระหว่างชายหญิง ว่าจะรู้สึกคล้ายกับถูกไฟดูด

คำว่า เบ็คแฮม, โอลิ่, กุนนาร์, โซลซา, ดไวท์ยอร์ค, แอนดีโคล ดังตัวอย่าง

“เบ็คแฮม สุดเท่หรือจะกรี๊ด โอลิ่ กุนนาร์ โซลซา ดไวท์ยอร์ค แอนดีโคล ก็น่ารักดี ถึงจะดำไปนิด แต่เล่นเก่งเป็นบ้า ไม่ต้องกลัว เซียร์เลยให้เต็มที ข้างบ้านก็เป็น เด็กผี เหมือนกันล่ะน่า (เด็กผี) ไปไหนใครๆเขาก็เรียก (เด็กผี)”

เพลงเด็กผี (นิกกี้)

เบ็คแฮม, โอลิ่, กุนนาร์, โซลซา, ดไวท์ยอร์ค, แอนดีโคล คือชื่อนักฟุตบอลอังกฤษที่มีความสามารถในการเล่นสูง และมีชื่อเสียงโด่งดังในหลายประเทศ การนำชื่อนักฟุตบอลเหล่านี้มาใช้ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในบทเพลง และยังแสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นในปัจจุบันมีความสนใจในกีฬาฟุตบอลกันมาก

คำว่า แมนยู ดังตัวอย่าง

“ไอ้ปัด นอนมา ไอ้ปัด หน้าแหก ก็เค้า เฮฮา ทั้งชอย ไอ้ปัด โนวา ไอ้ปัด ขาใหญ่ ก็รู้ กันไป ทั้งชอย ไอ้ปัด แมนยู ไอ้ปัด ปู๊ด ก็เค้า เซ็งกัน ทั้งชอย”

เพลงไอ้ปัด (อาร์ม ศิริโรจน์)

แมนยู เป็นชื่อทีมฟุตบอลอังกฤษ ย่อมาจาก แมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด เป็นทีมฟุตบอลต่างประเทศที่ได้รับความนิยมมาก เมื่อนำมาใช้ในบทเพลงจะสื่อความได้ง่ายในกลุ่มคนที่สนใจกีฬาฟุตบอล ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของกีฬาฟุตบอลที่มีต่อวัยรุ่นไทย ว่ามีความชื่นชอบในกีฬาฟุตบอลต่างประเทศมาก

คำว่า คัมมอน ดังตัวอย่าง

“ผีฟ้าเอ๋ย พวกเราเต้นรำ. ผีฟ้าเอ๋ย พวกเราเต้นรำ. เฮ้ แฟรงเก้นส์ เฮ้ คัมมอน
เฮ้ คัมมอน เฮ้ แฟรงเก้นส์ Let's Party แดร์ก็คูล่า เฮ้ คัมมอน เฮ้ คัมมอน แดร์ก็คูล่า
Let's Partyเฟรดดีก็มา เจสันก็มา ปูโสมก็มา สางเขียวก็มา กระสือก็มากระหังก็มา
แคสเปอร์ก็มาหัวขาดก็มา รักยมก็มานางนากก็มา มามา..ผีมากขา...แวมไพร์ก็มา เวตาลก็
มา ตาโปก็มา ตาโขนก็มา ซาดานก็มาลูกกรอกก็มา ตานิกก็มาตะเคียนก็มา อาคัมส์ก็มานาง
นากก็มา”

เพลงผีฟ้าปาร์ตี้ (บาซุ)

คัมมอน มาจากคำว่า come on หมายถึง มาเถอะ ถูกนำมาใช้ในบทเพลงมาใช้ใน
เพลง เป็นการช่วยเน้นให้รู้ว่าต้องการเชิญชวนอย่างตั้งใจที่จะให้มาร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์ โดยใน
เนื้อเพลงเป็นการเชิญชวนบรรดาผี ทั้งไทยและต่างประเทศ การใช้ “คัมมอน” เป็นภาษาพูดที่วัยรุ่น
ไทย สังคมเมือง นิยมใช้พูดจากันเลียนแบบวัยรุ่นตะวันตก

คำว่า คอนเฟิร์ม ดังตัวอย่าง

“strawberry ฉันล่ะยี้เธอจริง ๆ (ฉันยี้เธอ ฉันยี้เธอ) ก็เชื่อไม่ได้เลย ไม่ได้เลย
ไม่ได้เลย ไม่ต้องมาพูดเลย ไม่ต้องเลย ไม่ต้องเลย มาคอนเฟิร์ม กับฉันทีไร ไม่ทำสักครั้ง”
เพลง strawberry (นาตาลี แจ๊สกี)

คอนเฟิร์ม มาจากคำว่า confirm หมายถึง รับรอง ยืนยันว่าเป็นความจริง เป็นคำทับ
ศัพท์ที่พูดกันทั่วไปในวงการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจต่างประเทศ เนื่องจากสั้น และกะทัดรัดกว่าการที่
จะพูดคำว่า รับรองว่าเป็นความจริง การนำคำว่า คอนเฟิร์ม มาใช้ในบทเพลงจะช่วยให้เข้าใจ
ความหมายได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

คำว่า สตัฟ ดังตัวอย่าง

“ซูลู ยังต้องหนี เมารียังต้องถอย ถ้าเจอตัวตัว (เธอโหดร้าย ยิ่งกว่า) เป็นใครก็
กลัว คนน่ากลัวอย่างเธอ ต้องสตัฟ ไว้ (อย่าให้แฟนพ่านอีก)สะสมหัวใจใครหลายคน ไม่สน
ว่าใครจะเสียใจ”

เพลงเผ่าไหนเธอ (เอิร์น จิรวรรณ)

สต๊าฟ มาจากคำว่า stuff หมายถึงการนำสิ่งมีชีวิต เช่น คน สัตว์ที่ตายแล้วมายัดใส่ แล้วทำให้ไม่เน่าเหม็น เพื่อไว้ดูเล่น หรือเพื่อศึกษา ถูกนำมาใช้ในบทเพลง เพื่อต้องการเน้นให้เห็นจริงตามเนื้อเพลงที่ว่า คนที่เจ้าชู้มากๆ ต้องเอาตัวมาเก็บไว้ เพราะอาจจะสร้างความเดือนร้อนด้วยการหลอกหลวงหญิงสาวให้เข้าใจ เป็นการใช้คำภาษาต่างประเทศเพื่อช่วยดึงดูดความสนใจ และช่วยให้เข้าใจง่าย เพราะเป็นคำที่ใช้ปนกับภาษาไทยมานานจนคุ้นเคยกันดี

1.1.1.2 เขียนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาอังกฤษ

คำว่า delivery ดังตัวอย่าง

“ต้องการเพื่อนคุย หากคนเข้าใจผมมีนะครับ ต้องการเสียงเพลง ร่าเริงครั้นครังก็มีนะครับ หัวใจไม่ดี ผมทำให้ดีก็ได้ นะครับ ถ้าคุณเชื่อใจเทคแคร์ให้ฟรี ยินดีนะครับ กริ่งเดี๋ยวเลย delivery มาเลย เรียกมาได้เลย รวดเร็วถึงใจ ถ้ามีนะครับ ส่งให้ถึงบ้านเลย ส่งให้ถึงบ้านคุณ ความสุขนี้ให้คุณได้อุ่นใจ”

เพลง delivery (เจมส์ เรืองศักดิ์)

delivery หมายถึง การนำส่ง ในบทเพลงนี้ จะหมายถึงการส่งอาหารที่สั่งทางโทรศัพท์ ซึ่งเป็นการใช้คำให้สัมพันธ์กับพฤติกรรมการกินอาหารของคนในสังคมเมือง โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่นิยมกินอาหารแบบชาวตะวันตก เช่น พิซซ่า แฮมเบอร์เกอร์ และนิยมใช้บริการแบบส่งถึงบ้าน หรือที่เรียกว่า delivery ในที่นี้มีการนำคำว่า delivery มาประยุกต์ใช้ในเรื่องของความรัก โดยเปลี่ยนความหมายจากส่งอาหาร เป็นการส่งความรัก ใช้ในการแสดงความรักเพื่อสื่อให้เห็นว่า เป็นความรักแบบติดจรวด ที่พร้อมจะให้บริการคนที่เรารักอย่างรวดเร็วทันใจ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความรักของหนุ่มสาวในปัจจุบันว่าสามารถแสดงออกได้อย่างเปิดเผย ไปมาหาสู่กันที่บ้านได้ ต่างจากสมัยก่อนที่ทำได้เพียงแค่อคิดอยู่ในใจ ไม่สามารถเปิดเผยได้เต็มที่เหมือนในปัจจุบัน

คำว่า bad boy ดังตัวอย่าง

“อย่ามาบังคับ ให้เป็นอย่างโน้น ให้เป็นอย่างนั้น ให้เป็นอย่างนี้มันคงไม่ไหว ไม่ชอบบังคับ พอมีปัญหา ก็มากล่าวหา ก็มาใส่ร้าย ว่าเราไม่ดี bad boy bad boy bad boy”

เพลง bad boy (จอห์นนี่ อันวา)

bad boy หมายถึง เด็กผู้ชายที่เกเร ที่นิสัยไม่ดี ถูกนำมาใช้ในเพลงเพื่อสื่อความหมายว่า การเป็นคนที่ไม่ชอบทำอะไรตามคำสั่งผู้อื่น มักจะถูกกล่าวหาว่าเป็นคนไม่ดี ซึ่งในความเป็นจริง อาจแค่ต้องการทำอะไรที่แปลกใหม่เท่านั้น

จากการศึกษาการใช้คำที่มาจากภาษาอังกฤษพบว่า มีการใช้ภาษาอังกฤษ 2 ลักษณะ คือ แบบเขียนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และเขียนเป็นทับศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาอังกฤษ โดยคำทับศัพท์ที่นำมาใช้นั้น เป็นคำที่ใช้พูดกันจนติดปาก เข้าใจความหมายได้ทันที หากไม่ใช่คำทับศัพท์ ก็ไม่ได้ทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไป แต่เป็นการสร้างจุดสนใจให้แก่บทเพลง และก่อให้เกิดความรู้สึกทันสมัย อันแสดงให้เห็นถึงความนิยมชาติตะวันตก ที่เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยในปัจจุบัน

1.1.2 การใช้คำที่มาจากภาษาจีน เช่น

คำว่า ชู้ชู้ตัว ดังตัวอย่าง

“ม่ายม่ายน้อ ลื้ออย่าชู้ชู้ตัว อ้าวไปทำงานมา ไม่ได้ไปหาสาว ๆ ขาวหมวยสวยอ้อมที่ไหน ปัดธ้อ”

เพลงทำไม่ถึงทำกับฉันได้ (บาซู)

ชู้ชู้ตัว หมายถึง พูดส่งเดช (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 289) เป็นคำที่มักใช้ในกลุ่มคนที่มีเชื้อสายจีน ในที่นี้นำมาใช้ในเชิงถูกกล่าวหาว่าสิ่งที่พูดมาไม่มีมูลความจริง เป็นการใช้อำนาจที่ช่วยให้เข้าถึงอารมณ์ผู้พูดได้ดี นอกจากนี้ยังมีการใช้คำว่า ม่ายน้อ ซึ่งเป็นการเลียนเสียงสำเนียงพูดของครอบครัวที่มีเชื้อสายจีน ซึ่งจะทำให้ได้บรรยากาศที่สอดคล้องกับบริบทของเนื้อเพลง ที่พูดถึงสาวจีน ได้ดียิ่งขึ้น

คำว่า ลื้อ ดังตัวอย่าง

“ม่ายม่ายน้อ ลื้ออย่าชู้ชู้ตัว อ้าวไปทำงานมา ไม่ได้ไปหาสาว ๆ ขาวหมวยสวยอ้อมที่ไหน ปัดธ้อ”

เพลงทำไม่ถึงทำกับฉันได้ (บาซู)

ลื้อ หมายถึง แก มึง เอ็ง เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 2 นิยมใช้กับบุคคลที่เสมอกันหรือต่ำกว่า (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 777) เป็นคำที่มักใช้ในกลุ่มคนที่มีเชื้อสายจีนหรือกลุ่มเพื่อนสนิท ในที่นี้มาใช้ในลักษณะเป็นบทสนทนาโต้ตอบระหว่างชายหญิง เพื่อให้สัมพันธ์กับบริบทอื่น ๆ ในเพลงที่มีการใช้คำภาษาจีน

คำว่า อ้ว ดังตัวอย่าง

“ม่ายม่ายน้อ ลื้ออย่าซี้ซั่วตา อ้วไปทำงานมา ไม่ได้ไปหาสาว ๆ ขาวหมวย
สวยอ้อมที่ไหน บัดธ้อ”

เพลงทำไม้ถึงทำกับฉันได้ (บาซุ)

อ้ว หมายถึง กู ผม ฉัน เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 966) เป็นคำที่มักใช้ในกลุ่มคนที่มีเชื้อสายจีน ในที่นี้มาใช้ในลักษณะเป็นบทสนทนาโต้ตอบระหว่างชายหญิง เพื่อให้สัมพันธ์กับบริบทอื่น ๆ ในเพลงที่ใช้คำภาษาจีน

คำว่า หว่าอ้ายหนี่ มาจากคำภาษาจีน หมายถึง ฉันรักเธอ ดังตัวอย่าง

“ก็บอกว่าหว่าอ้ายหนี่ แล้วก็หนี่อ้ายหว่า หว่าอ้ายหนี่ละก็หนี่อ้ายหว่า หนี่อ้าย
หว่าแล้วเธอจะร้องทำไมอะ”

เพลงทำไม้ถึงทำกับฉันได้ (บาซุ)

หว่าอ้ายหนี่ ถูกนำมากล่าวซ้ำ ๆ กลับไปกลับมาหลายครั้ง โดยคำนี้เป็นคำพูดแสดงความรักในภาษาจีน เป็นคำที่คุ้นหู ใช้สื่อสารเพื่อให้แปลก หรือเป็นเชิงพูดเล่น

คำว่า เจี ดังตัวอย่าง

“ยาตา อ่าฮ่า เจีตา อ่าฮ่า สุตา อ่าฮ่า แคนาดา เทวดา ไ้อ่กานดา กลับมาหา
พีเถิด อย่าเตลิดหลบหนีพีไป”

เพลง ดา ดา ดา (อนัน อันวา)

เจี หมายถึง พี่สาว, คำเรียกหญิงอายุมากกว่า (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 236) เป็นคำภาษาจีน ถูกนำมาใช้เป็นคำทับศัพท์ในภาษาไทย โดยปกติจะใช้เรียกผู้หญิงที่มีอายุมากกว่า แต่ในบทเพลงนี้ถูกนำมาใช้เรียกชื่อหญิงคนหนึ่ง ในเชิงล้อเลียน

คำว่า ยี่หื้อ ดังตัวอย่าง

“ถามว่าผม พูดไทยได้ด้วยหรือ ผมก็บอกเค้าว่า เออเออร์วินนะพี ดูทีวี ยี่หื้อ
อะไร อ้อที่บ้านผมใช้ ฟิลลิปส์ เนวิลส์”

เพลงเต็กผี (นิคกี้)

ยี่ห้อ หมายถึง ชื่อสินค้า, ชื่อร้านค้า (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 713) เป็นคำภาษาจีนที่ใช้เรียกเครื่องหมายสินค้าต่าง ๆ เป็นคำที่นำมาใช้ในภาษาไทยจนคุ้นหู เช่น ทิวียี่ห้อฟิลลิปส์ รถยี่ห้อฮอนด้า เป็นต้น เมื่อนำมาใช้ในบทเพลงจะช่วยในการสื่อความให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น

จากการศึกษาพบว่า มีการใช้คำที่มาจากภาษาจีน โดยนำมาใช้เพื่อยั่วล้อ สื่อถึงอารมณ์ที่สนุกสนาน เช่น ม่ายน้อ ซี้ซั่วต่า และคำที่ให้ความหมายจริงจัง เช่น หว่ออ้ายหนี่ ช่วยให้บทเพลงมีสีสันมากขึ้น นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงการใช้ภาษาในกลุ่มวัยรุ่น ว่ามีความหลากหลาย ไม่ใช่จะนิยมภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียว

จากการศึกษาด้านการใช้คำภาษาต่างประเทศ พบว่ามีการใช้คำภาษาต่างประเทศ 2 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน โดยภาษาอังกฤษ จะเขียนทับศัพท์เป็นภาษาไทย และเขียนเป็นภาษาอังกฤษ โดยตรง ส่วนภาษาจีน จะเขียนทับศัพท์เป็นภาษาไทย การใช้คำภาษาอังกฤษและภาษาจีนในเพลงจะช่วยในการสื่อความหมาย ให้เข้าถึงอารมณ์ได้มากขึ้น

1.2 การใช้คำสแลง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของคำสแลงไว้ว่า “คำสแลง คือถ้อยคำหรือสำนวนที่ใช้เข้าใจกันเฉพาะกลุ่ม หรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม่ใช่ภาษาที่ยอมรับกันว่าถูกต้องตามหลักภาษา คำสแลงนั้นมักได้รับความนิยมเป็นครั้งคราว แล้วก็เลิกใช้” จากการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการ ใช้คำสแลง ดังนี้

แห้ว ดังตัวอย่าง

“เชื่อพี่ได้เลยว่า น้องไม่ต้องกินแห้ว พี่ต้องไปแน่ๆ ถึงแย่งพี่ก็ไม่วิต รักพี่ปึก รักพี่ปึก พลีส อย่าคิดสั้น พี่ก็เตรียมสินสอดเป็นตั้ง ๆ คอยหน่อยดิ แม่พี่ไม่เบี้ยวแน่”

เพลงโล่เอ๊ย (บาซู)

แห้ว ความหมายปกติ หมายถึง ฟิชชนิดหนึ่ง ขึ้นในน้ำเหมือนข้าว หวังลมมีลักษณะคล้ายหอมหัวใหญ่แต่ขนาดเล็ก เนื้อสีขาว มีทั้งแห้วจีนและแห้วไทย ในที่นี้ถูกนำมาใช้เป็นคำสแลงในความหมายว่า ปลาต,ชวด,ผิดหวัง(พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 939) เช่น หากจะพูดว่าผิดหวังก็เปลี่ยนเป็นพูดว่า กินแห้ว แทน ซึ่งคำนี้เป็นคำที่ใช้เป็นภาษาพูดในหมู่วัยรุ่น

คำว่า อึม ดังตัวอย่าง

“ม่ายม่ายน้อ ลื้ออย่าชี้ชี้ตัวตา อ้าวไปทำงานมา ไม่ได้ไปหาสาว ๆ ขาวหมวยสวยอ้อม ที่ไหน บัดธ้อ ก็บอกว่าหว่าอ้ายหนี่ แล้วก็หนี่อ้ายหว่า หว่าอ้ายหนี่ละก็หนี่อ้ายหว่า หนี่อ้ายหว่า แล้วเธอจะร้องทำไมอะ”

เพลงทำไมถึงทำกับฉันได้ (บาซุ)

อ้อม หมายถึง อวบอั้น มีเสน่ห์ทางเพศ (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 979) ในบทเพลงนี้ เป็นการชี้แจงหญิงคนรักว่า ไม่ได้ไปหาผู้หญิงสวย ที่มีเสน่ห์ อวบอั้น แต่อย่างไร โดยคำว่า อ้อม เป็นคำที่มักใช้ในกลุ่มวัยรุ่น ที่มักจะนิยมชมชอบหญิงสาวที่มีหน้าตาดี รูปร่างอวบอั้น

คำว่า ซึ่ง หมายถึง ซาบซึ่ง มีความหมายในแง่บวก แต่ถูกนำมาเปลี่ยนความหมายไปในเชิงลบว่ารู้แน่ชัด ดังตัวอย่าง

“ซึ่ง แล้วทีเนี่ยะ รู้ว่าเธอใจดำ คนใจดำ หมตรักเค้าแล้วละซี โถ.ฉันก็นึก นึกว่าเธอใจดี หมดแรง เลยอย่างนี้.. ..ทำไมถึงทำกับฉันได้”

เพลงทำไมถึงทำกับฉันได้ (บาซุ)

ซึ่ง เป็นคำสแลง ที่วัยรุ่นนำมาใช้ในความหมายที่เปลี่ยนไปจากความหมายเดิม เป็นคำที่ให้อารมณ์เสียดสี ประชดประชันอีกฝ่ายหนึ่งว่า รู้สึกไปถึงจิตใจที่แท้จริงว่าไม่ได้ดีอย่างที่คิดไว้ เมื่อนำมาใช้ในบทเพลงจะช่วยสื่ออารมณ์ผิดหวังได้ดี

คำว่า strawberry ดังตัวอย่าง

“strawberry ฉันละยี้เธอจริง ๆ (ฉันยี้เธอ ฉันยี้เธอ) ก็เชื่อไม่ได้เลย ไม่ได้เลย ไม่ได้เลย ไม่ต้องมาพูดเลย ไม่ต้องเลย ไม่ต้องเลย มาคอนเฟิร์ม กับฉันที่ไร ไม่ทำสักครั้ง”

เพลง strawberry (นาตาลี แจ๊สกี)

strawberry หมายถึง ไม้ชนิดหนึ่ง ผลสีแดง มีรสหวานน้อย ๆ ในที่นี้นำมาใช้เป็นคำสแลง หมายถึง ตอแหล การพูดโกหก ไม่น่าเชื่อถือ ความหมายที่เปลี่ยนไปนี้ มีที่มาจากการออกเสียงของคำนี้ คือ สตรอเบอร์รี่ แต่นำมาเพี้ยนเสียง เฉพาะ เสียง ตรอ มาเป็น ตอ เพื่อเป็นต้นคำของคำว่า ตอแหล การที่ใช้คำว่า สตรอเบอร์รี่ มาให้แทนคำว่า ตอแหล นั้น เพื่อลดความรุนแรงของความหมาย และเพื่อไม่ให้ฟังหยาบคายเกินไปนัก คำนี้นิยมใช้กันในหมู่วัยรุ่น จึงเข้าใจความหมายได้เฉพาะกลุ่มเท่านั้น การนำคำว่า สตรอเบอร์รี่ มาใช้ในบทเพลง หากผู้ฟังเป็นคนวัยอื่นก็จะไม่เข้าใจความหมายของเพลง อาจเข้าใจผิด แปลความหมายผิดเพี้ยนไปได้

คำว่า ยี้ ดังตัวอย่าง

“strawberry ฉันล่ะยี้เธอจริง ๆ (ฉันยี้เธอ ฉันยี้เธอ) ก็เชื่อไม่ได้เลย ไม่ได้เลย ไม่ได้เลย ไม่ต้องมาพูดเลย ไม่ต้องเลย ไม่ต้องเลย มาคอนเฟิร์ม กับฉันทีไร ไม่ทำสักครั้ง”

เพลง strawberry (นาตาลี แจ็กกี้)

ยี้ มาจากเสียงร้องซึ่งอาจเป็นการอุทาน เมื่อไม่ชอบใจ หรือเมื่อพบเห็นสิ่งที่น่ารังเกียจ ขยะแขยง ในที่นี้นำคำว่า ยี้ มาใช้เป็นคำสแลงในความหมายว่า ไม่ชอบ รังเกียจ โดยมาเป็นนำคำกริยา แล้วให้ความหมายว่าไม่ชอบหรือรังเกียจ เป็นคำสแลงที่วัยรุ่นนิยมใช้ การนำคำว่า ยี้ มาใช้ในบทเพลง ทำให้เห็นภาพและสื่ออารมณ์รังเกียจได้ดียิ่งขึ้น

คำว่า ลั่น ดังตัวอย่าง

“ดีเลย ดีมากๆ ทำเลย ดีมากๆ ทั้งเขาก่อนหมดห่วงสบายใจ ดีเลย ดีมากๆ ทำเลย ดีมากๆ ฉันลั่นอยู่ อยากบอกว่าดีใจ”

เพลงดีมากมาย (the x-venture)

ลั่น หมายถึง เอาใจช่วย (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 777) มักใช้แทนคำว่า ให้กำลังใจ การเอาใจช่วยให้สำเร็จ เมื่อนำคำนี้มาใช้ในบทเพลง จะทำให้การใช้คำกะทัดรัดขึ้น ไม่ต้องพูดยาว ๆ ว่า ให้กำลังใจ หรือเอาใจช่วย แต่ก็เป็นคำที่เข้าใจได้เฉพาะกลุ่มวัยรุ่นเท่านั้น

คำว่า วี๊ด ดังตัวอย่าง

“เชื่อพี่ได้เลยว่า น้องไม่ต้องกินแห้ว พี่ต้องไปแน่ๆ ถึงแย่งพี่ก็ไม่วี๊ด”

เพลงโธ่เอ๊ย (บาซุ)

วี๊ด หมายถึง เสียงลมผ่านไป, ผ่านไปโดยที่ไม่ถูกเป้า (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 813) ในที่นี้หมายถึง การพลาดหวัง ผิดหวัง เป็นภาษาของวัยรุ่น เพื่อให้เกิดความหลากหลาย แต่ต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง เพราะอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดพลาดได้

คำว่า ปึก ดังตัวอย่าง

“รักพี่ปึก รักพี่ปึก พลีส อย่าคิดสั้น พี่ก็เตรียมสินสอดเป็นตั้ง ๆ คอยหนอยดี”

เพลงโธ่เอ๊ย (บาซุ)

ปัก เป็นคำสแลง หมายถึง แน่นหนา ใช้ย้าความหมายให้หนักแน่นขึ้น เช่น รักมาก ก็เปลี่ยนเป็น รักปัก จะช่วยย้าความหมายว่ารักมาก และให้ความรู้สึกมั่นคงมากขึ้นอีกด้วย

คำว่า โดน ดังตัวอย่าง

“โดนเลย โดนเลย ยอมรับว่าโดน เธอทำให้ใจที่ยัง ่ มั่น ่ ไปทั้งกระจุก”

เพลงตะลิ่ง (อนัน อันวา)

โดน หมายถึง ถูก, กระทบ, กระทบ ในที่นี้นำมาใช้เป็นคำสแลง ซึ่งหมายถึง โดนใจ หรือ ถูกใจ ซึ่งถ้าจะพูดว่า ถูกใจ ก็จะใช้แทนว่า โดนใจ ในบทเพลงนำมาใช้แค่คำว่า โดน เป็นการตัดคำให้กะทัดรัด เป็นคำสแลงที่เข้าใจกันเฉพาะหมู่วัยรุ่น

คำว่า จิ้ง ดังตัวอย่าง

“ไบหูข้างซ้าย มันได้ยินมาจิ้ง ่ ว่าเธอกำลังจะจากไป เยเยเย ไบหูข้างขวา มันก็รับรู้มา ไม่ต่างกัน ฉันแน่ใจ ดวงตาข้างซ้าย มันเห็นภาพเธอจิ้ง ่ ว่าเธอกำลังไปกับเขา ไวไวไว ดวงตาข้างขวา มันก็เห็นดำตา ไม่ต่างกัน ฉันมั่นใจ”

เพลงอกข้างซ้าย (motif)

จิ้ง หมายถึง มากยิ่งนัก เช่น แยมจิ้ง , เต็มที่ เต็มแรง เช่น ถูกตืออย่างจิ้ง (พจนานุกรมฉบับ มติชน. 2547: 222) เมื่อนำมาใช้ร่วมกับเครื่องหมายยมก จะช่วยเสริมความข้างหน้า ให้มีความหมายชัดเจนขึ้น เช่น ได้ยินมาจิ้ง ่ หมายถึง การได้ยินอย่างชัดเจน เห็นภาพเธอจิ้ง ่ หมายถึง การมองเห็นอย่างชัดเจน โดยในเพลงจะแสดงให้เห็นว่า ได้ยินอย่างเต็มที่ และเห็นอย่างชัดเจนว่าหญิงคนรักกำลังจะไปกับชายคนใหม่

จากการศึกษาการใช้คำสแลงในบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า การใช้คำสแลงในบทเพลงอาจไม่ได้คำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม ทั้งในแง่หลักภาษา และความหมาย แต่เป็นคำที่ใช้พูดติดปากในหมู่วัยรุ่น สื่อสารแล้วเข้าใจความหมายกันในกลุ่ม ทำให้เพลงเหล่านี้ได้รับความนิยม ติดหูผู้ฟัง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่น

1.3 การใช้ภาษาปาก

การใช้คำง่าย หรือภาษาปาก นกตล จันท์เพ็ญ (2531 : 34-35) ได้กล่าวถึง ภาษาปากไว้ว่า “คำปากหรือคำตลาด บางทีเรียกกันว่าภาษาปาก เป็นคำที่ใช้พูดจากันในหมู่คนธรรมดาทั่วไป โดยไม่คำนึงว่าจะถูกต้องเหมาะสมหรือไม่” จากการศึกษาบทเพลงไทยสากลของ

บริษัท อาร์. เอส. โปรโมชั่น 1992 จำกัด พบว่า มีการใช้คำง่าย ๆ ไม่ต้องแปลความหมาย เป็น ภาษาพูดธรรมดา ๆ ที่ติดปากวัยรุ่น ปรากฏอยู่ในเพลงต่าง ๆ เช่น

รักจะตาย ดังตัวอย่าง

“อย่าหุเบา อย่าเชื่อคำ ใครใส่ร้าย อย่าร้องเลย บอกไว้เลย รักจะตาย หุตุชะที
นึ่งชะที หายโมโห...ชะที”

เพลงไม่มีอะไรจริง ๆ (เบบีบูล)

รักจะตาย เป็นภาษาปาก ซึ่งมีความหมายเดียวกับคำว่า รักมาก การนำคำนี้มาใช้ใน บทเพลง จะให้ความหมายมากกว่าคำว่า รักมาก ช่วยให้เข้าถึงอารมณ์ได้ดียิ่งขึ้น

ไอ้ ดังตัวอย่าง

“ไอ้ปี้ด เจอดี ไอ้ปี้ด โดนอัด ก็กรี๊ด กร๊าด กัน ทั้งชอย ไอ้ปี้ด นอนมา ไอ้ปี้ด หน้า
แตก ก็เคঁา เฮฮา ทั้งชอย ไอ้ปี้ด โนวา ไอ้ปี้ด ขาใหญ่”

เพลงปี้ด (อาร์ม ศิริโรจน์ ศิริเจริญ)

ไอ้ เป็นคำปาก หมายถึง คำประกอบคำอื่น บอกให้รู้ว่าเป็นเพศชายหรือสัตว์ตัวผู้ (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 993) ในที่นี้้นำคำว่า ไอ้ มาเป็นคำนำหน้าชื่อคนคือ ปี้ด รวมเป็น ไอ้ปี้ด ซึ่งคำว่า ไอ้ นี้จะช่วยแสดงสถานะของปี้ดว่าเป็นคนธรรมดา และบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ที่สนิทสนมระหว่างผู้เล่ากับตัวละครในเพลงคือ ไอ้ปี้ด คำนี้เป็นคำที่ไม่สุภาพมากนัก แต่ช่วยสื่อความรู้สึกสนิทสนมได้ดี

นี่หว่า ดังตัวอย่าง

“แล้วมา วันหนึ่ง ชาวบ้าน แปลกใจ กันใหญ่ ไอ้ปี้ด หายไป นี่หว่า ไม่เห็น ไอ้ปี้ด
ขาใหญ่ เฮ้ย ได้เจออะกับไอ้ปี้ดมัย ใครเห็น มัย เคঁาสื่อ กัน ให้อู่นวาย”

เพลงปี้ด (อาร์ม ศิริโรจน์ ศิริเจริญ)

นี่หว่า เป็นคำลงท้ายของประโยค มาจากคำว่า นี่นา เป็นคำภาษาปาก ซึ่งใช้กันทั่วไป เป็นการใช้คำที่ง่าย เพื่อให้ติดหูผู้ฟัง

เจดหัว ดังตัวอย่าง

“โดนกระทำอย่าใจ เคยทำเป็นไม่รู้ แล้วเป็นไง แล้วเป็นไงพอกันที โดนเธอมาเจดหัว ออกไปเลย ออกไปเลย ไม่รู้ทนเธอ โอ้ย ได้ยังงิ อยู่นานสองนานเป็นปี งั้นฉันโอเค เธอก็โอเค แยกกันสองทางลาก่อน”

เพลงโต้รุ่ง (อาร์ม ศิริโรจน์ ศิริเจริญ)

เจดหัว เป็นคำปาก หมายถึง ขับไล่ไสส่ง เช่น เจดหัวส่ง (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 251) การนำคำว่า เจดหัว มาใช้จะช่วยให้เข้าถึงอารมณ์ของคนที่ถูกขับไล่ได้ดียิ่งขึ้น

แฟนฟ่าน ดังตัวอย่าง

“ซ.เป็นสาว ไม่ทำตัวให้เรียบร้อย พุดจาให้งามหนอย รั้มยี้ ญ.คะ
ซ.เลิกเรียนแล้วต้องรีบกลับบ้าน อย่าเที่ยวไปแฟนฟ่าน รั้มยี้ ญ.คะ”

เพลงตื่นตื่นตื่นตื่น (บาซู)

แฟนฟ่าน หมายถึง เดินเกะกะไปมาอย่างไม่มีระเบียบ (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 631) ในที่นี้หมายถึง การเดินเล่นเถลไถล เป็นคำปาก นำมาใช้เพื่อสื่อความให้ชัดเจนขึ้นว่า นักเรียนหญิงควรกลับบ้านให้ตรงเวลา อย่าไปเที่ยวเถลไถลที่ไหน

หมอนั้น ดังตัวอย่าง

“คบกันมาแต่ไหนแต่ไร ผมไม่เคยขัดใจ ไม่ว่าคุณ รีเควสท์ อะไร ผมก็ให้ทั้งนั้น ไหนว่าไม่ว่ามีอะไร คุณก็ไม่เปลี่ยนไป หมอนั้นมันมาไม่เท่าไร จะตัดผมซะแล้ว”

เพลงอย่าตัดผม (หลุยส์ สก๊อต)

หมอนั้น เป็นคำปาก ใช้แทนคำว่า คนนั้น อาจใช้ว่า ไอ้หมอนั้น เป็นคำพูดที่แสดงถึงความไม่เป็นมิตรต่อผู้ที่ถูกเรียก คำว่า หมอนั้น ช่วยแสดงอารมณ์ไม่พอใจได้อย่างชัดเจน

ตัวใครก็ตัวมัน เอวใครก็เอวมัน มือใครก็มือมัน ใจใครก็ใจมัน ดังตัวอย่าง

“โลกน่าเบื่อ ถ้าหากว่าโลกน่าเบื่อ ระเบิดออกมาจะ อย่างก็ไว้ แล้วบันเทิงเริง ใจ (เอว ใคร ก็เอว มัน) มาสายยี้กยี้กยี้เลย ไม่ต้องสน ใคร (มือ ใคร ก็มือ มัน) สะบัดไปเต็มแรงเลย ไม่ต้องเกรง ใจ(ตัว ใคร ก็ตัว มัน) ขยับเท้าคึกคักเลย ไม่ต้องสน ใคร (ใจ ใคร ก็ใจ มัน) อีกระแทกตึกตึกเลย ไม่ต้องเกรง ใจ”

เพลงบันเทิงเริงใจ (ทัช ณ ตะกั่วทุ่ง)

ตัวใครก็ตัวมัน หมายถึง ต่างคนต่างไม่ขึ้นอยู่แก่กัน (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 363) เป็นคำพูดที่ติดปากคนทั่วไป ในเพลงนี้มีการนำมาดัดแปลงเพื่อใช้ร่วมกับคำอื่น ๆ เช่น เอวใครก็เอวมัน มือใครก็มือนัน ใจใครก็ใจมัน เมื่อนำมาประกอบกับบริบทในเนื้อเพลงที่สื่อถึงการเต้นรำอย่างสนุกสนาน ทำให้เห็นภาพการเต้นอย่างสุดเหวี่ยงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เป็นสาว ดังตัวอย่าง

“ช.เป็นสาว ไม่ทำตัวให้เรียบร้อย พุดจาให้งามหน้อย รุ่มมัย
ญ.คะ
ช.เลิกเรียนแล้วต้องรีบกลับบ้าน อย่าเที่ยวไปเดินแฟนพ่าน รุ่มมัย
ญ.คะ”

เพลงตื่นตื่นตื่นตื่น (บาชู)

เป็นสาว เป็นคำภาษาปากที่พูดกันทั่วไป หมายถึง ผู้หญิงที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ก็จะมีการพูดกันง่าย ๆ ว่า เป็นสาวแล้ว อันเป็นที่เข้าใจกันดี ช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายยิ่งขึ้น

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การเลือกใช้คำของบทเพลงที่กล่าวมา ล้วนแต่ใช้คำปาก ซึ่งเป็นคำง่าย ๆ ซึ่งเป็นภาษาพูดธรรมดา เข้าใจง่าย ซึ่งบางครั้งอาจไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์หรือไม่ไพเราะรื่นหูนักมาใช้ แต่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจ และรับรู้ความรู้สึกเหล่านั้น รวมทั้งเข้าถึงอารมณ์ได้อย่างรวดเร็ว จึงทำให้เพลงติดหูผู้ฟังได้ง่าย

1.4 การใช้คำอุทาน

คำอุทาน เป็นคำที่ใช้ในการสื่ออารมณ์ของผู้พูด การใช้คำอุทาน คือการใช้คำที่บอกกิริยาอาการ หรือบอกถึงอารมณ์ ความรู้สึก โดยที่ไม่ต้องพรรณนาความยาว ๆ ซึ่งจะช่วยให้ภาษานั้นมีน้ำหนัก สละสลวย (พงษ์ชัย ไทยวรรณศรี: 2529) ในการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการใช้คำอุทาน ดังนี้

1.4.1 คำอุทานแสดงความผิดหวัง พบในบทเพลงดังนี้

โธ่เอ๊ย ดังตัวอย่าง

“โธ่เอ๊ย ไหนบอกให้แม่มาขอ ไอ้เราก็รอ ร้อรอ สะจนอ่อนใจ อะโธ่เอ๊ย ไหนบอกให้แม่มาขอ ปล่อยเราให้รอ รอสะจนน้ำตาตกใน”

เพลงโธ่เอ๊ย (บาชู)

โธเอี้ย เป็นคำที่ใช้แสดงถึงความผิดหวัง การนำคำนี้มาใช้ในบทเพลง จะช่วยสื่ออารมณ์ ผิดหวังได้ดียิ่งขึ้น

โถ ดังตัวอย่าง

“ซึ่ง แล้วที่เนี่ยะ รู้ว่าเธอใจดำ คนใจดำ หมดรักเค้าแล้วละซี โถ ฉันก็นึก นึกว่า เธอใจดี หมดแรง เลยอย่างนี้.. ..ทำไมถึงทำกับฉันได้”

เพลงทำไมถึงทำกับฉันได้ (บาซู)

คำว่า โถ เป็นคำอุทาน มักจะใช้ในอารมณ์สงสาร เวทนา แต่ในที่นี้เป็น การ แสดงความ ผิดหวัง เมื่อนำมาใช้ในบทเพลง จึงช่วยเสริมเนื้อหาที่ว่า ผิดหวังที่นึกว่าเป็นคนใจดี แต่ความจริง เป็นคนใจดำ ช่วยให้ได้อารมณ์คล้ายตามยิ่งขึ้น

เฮ้อ ดังตัวอย่าง

“เราทำอะไรอยู่เนี่ย ขนาดเอามือปิดตาแล้วนะ โอ๊ย ยังเห็นเธอแทบทุกนาทีโอ๊ย ไม่รู้ต้องทำยังไงดี ตรงนั้น ตรงนี้ มีแต่เธอ ไม่รู้ ไม่รู้ ต้องทำยังไงกันดี เฮ้อ”

เพลงกว่าจะถึงบางรัก (เอ็ด มาร์ท)

เฮ้อ เป็นคำอุทาน มาจากอาการถอนใจ ในที่นี้แสดงความรู้สึกผิดหวังกับตัวเอง ที่แม้จะ พยายามเพียงใด ก็ไม่สามารถตัดใจจากความคิดถึงหญิงสาวที่หลงรักได้เลย

1.4.2 คำอุทานแสดงความไม่พอใจ พบในบทเพลงดังนี้

โอ๊ย ดังตัวอย่าง

“โอ๊ย กลุ่มใจนะ มีแต่คนแข็งมานั่งซิม คนนั้นก็โดนทิ้ง คนนี้ก็แฟนเยอะเกินไป ตั้งค์ไม่ค่อยมี มันหงุดมันหงิดในหัวใจ เห็นแล้วใจหาย”

เพลงโปรดอยู่ในความสุข (ใจแอนท์)

โอ๊ย เป็นคำอุทานแสดงความเจ็บปวด แต่ในที่นี้ให้นำมาสื่อถึงอารมณ์หงุดหงิด หรือ กลุ่มใจ ที่ต้องอยู่ท่ามกลางคนที่ทุกข์ใจ

โอ๊ย ดังตัวอย่าง

“เราทำอะไรอยู่เนี่ย ขนาดเอามือปิดตาแล้วนะ โอย ยังเห็นเธอแทบทุกนาที โอย ไม่รู้ต้องทำยังไงดี ตรงนั้น ตรงนี้ มีแต่เธอ ไม่รู้ ไม่รู้ ต้องทำยังไงกันดี เฮ้อ”

เพลงกว่าจะถึงบางรัก (เอ็ด มาร์ท)

โอย เป็นคำที่บ่งบอกถึงความเจ็บปวด แต่การนำมาใช้ในบทเพลง ไม่ได้มีเจตนาที่จะสื่อในเรื่องความเจ็บปวด แต่เป็นการอุทานเมื่อมีความหงุดหงิดใจ หรือ กลุ้มใจ ที่ไม่ว่าจะทำอะไรก็นึกถึงแต่หญิงคนรัก คำเหล่านี้เป็นคำสั้น ๆ ทำให้ง่ายซึ่งเข้ากับลักษณะนิสัยของวัยรุ่นที่มักจะทำอะไรง่าย ๆ พุดสั้น ๆ เมื่อนำมาประกอบในบทเพลงจึงช่วยให้เข้าถึงผู้ฟังได้อย่างรวดเร็ว

อะไรว่า ดังตัวอย่าง

“โน่นก็ไม่ดี นี่ก็ไม่ดี ว่ากันทุกที อะไรว่า”

เพลงอะไรว่า (แซนด์&แบงค์)

อะไรว่า เป็นคำอุทานแสดงความไม่พอใจที่ไม่ว่าจะทำอะไร ก็โดนตำหนิทุกอย่าง เป็นการใช้คำที่แสดงอารมณ์โมโห ฉุนเฉียวได้ดี

1.4.3 คำอุทานแสดงความตกใจ พบในบทเพลงดังนี้

ว้าย ดังตัวอย่าง

“ว้าย ไม่เอา ไม่เอา ไม่เอาหน้า บอกว่ารักก็ไม่เชื่อ จะให้พูดพร่ำเพรื่อ จะให้พูดกันอยู่นั้น วัน ๆ ไม่ต้องทำอะไรหรือไง เฮอะ โอิ”

เพลงทำไมถึงทำกับฉันได้ (บาซู)

ว้าย หมายถึง คำที่เปล่งออกมาแสดงอาการกลัวหรือตกใจ (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 806) เป็นคำอุทาน ใช้เมื่อเกิดอาการตกใจ หรือ ไม่ชอบใจ การนำคำว่า ว้าย มาประกอบในบทเพลงนี้ เป็นการช่วยเสริมเนื้อหา ที่ต้องการจะบอกว่า ไม่ชอบให้บอกรักอย่างพร่ำเพรื่อได้

จะเห็นได้ว่า คำอุทาน เป็นคำที่แสดงอารมณ์ของผู้พูด เช่นคำว่า โอย ทำให้เกิดความรู้สึกเจ็บปวด คำว่า โห้เฮ้ย ทำให้เกิดความรู้สึกผิดหวัง คำว่า ว้าย ใช้เมื่อตกใจ เมื่อนำคำอุทานเหล่านี้มาประกอบให้เนื้อเพลง จะช่วยเพิ่มอารมณ์เพลงให้มากขึ้น เกิดความสมจริง และทำให้ติดหูผู้ฟังได้ง่าย

1.5 การใช้คำกำกวม

คำกำกวม หมายถึง คำที่มีความหมายหลายนัย ในการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการใช้คำกำกวมปรากฏอยู่ในเพลง ดังนี้

ท้องไม่รับ ดังตัวอย่าง

“สมองของฉัน ไม่ยอมรับรู้อะไร ใครพูดยังไง ก็ฟังไม่ค่อยได้ยิน แผลใจมันเศร้า มันซึม ข้าวปลาก็ไม่ได้กิน สุกตวิล ไม่กินไม่นอน ท้องฉันก็ไม่รับ ก็ไม่รับ อดีก็ไ้แต่ร้อง ท้องไม่รับ ซักอย่าง อะไรมันก็ไม่รับ มันไม่รับ มันไม่รับ ไอ้ที่มันเป็นอย่างเงี้ยะ เพราะเธอคนเดียว

ท้องไม่รับ (ดั่ง พันกร)

ท้องไม่รับ มีความหมายกำกวม ในที่นี้หมายถึง อาการที่ท้องไม่รับอาหาร เนื่องจากเสียใจจนไม่อยากกินอาหาร ซึ่งหากฟังอย่างผิวเผินอาจแปลความหมายผิดว่า หมายถึงการทำให้หญิงสาวตั้งครรภ์แล้วไม่รับผิตชอบ แต่เมื่อฟังเนื้อเพลงทั้งหมดก็จะทราบว่า ท้องไม่รับ คือ อาการที่กระเพาะอาหารไม่รับอาหารใดๆได้ หรืออาการอาหารไม่ย่อย มีเพียงแต่เสียงท้องร้อง เพราะคิดถึงคนรักจนไม่เป็นอันกินอันนอน การใช้สำนวนนี้ในบทเพลงอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ หากไม่ได้ฟังเนื้อหาในส่วนอื่น ๆ แต่ก็ช่วยดึงดูดความสนใจจากผู้ฟังได้ดี

อย่าตัดผม ดังตัวอย่าง

“ผมก็ไม่ได้เสียอะไร ไม่ได้เป็นอะไร ผมก็ดูดีมีสไตล์ และก็ไม่ได้ยุ่ง ผมก็ดูเหมาะสมแล้วกับคุณ ใครก็ชมบอຍไป และก็นี่มันเรื่องอะไร จะตัดผมซะแล้ว อย่า (อย่า) ตัดผม ไม่เอา ไม่เอานะ อย่าตัดผม ไม่เอา ไม่ดีนะ อยากตัดอะไรก็ตัดไป อย่าตัดผม”

เพลงอย่าตัดผม (หลุยส์ สก๊อต)

อย่าตัดผม เป็นการใช้คำกำกวม โดยในความหมายตรง จะหมายถึง การห้ามไม่ให้ตัดผม แต่ถ้าพิจารณาบริบทในเนื้อเพลงแล้ว จะทราบว่า ผม ในเพลงนี้ หมายถึง สรรพนามบุรุษที่ 1 ใช้สำหรับผู้ชาย ดังนั้น อย่าตัดผม จึงหมายความว่า อย่าตัดรักจากผมนั่นเอง เป็นการใช้คำที่มีความหมายกำกวมเพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ฟังได้เป็นอย่างดี

ในการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการใช้คำกำกวม 2 ตัวอย่าง คือ ท้องไม่รับ และ อย่าตัดผม เป็นการใช้ภาษาที่ดึงดูดความสนใจจากผู้ฟังได้ดี แต่หากไม่ฟังอย่างพิชารณาก็อาจจะเกิดความเข้าใจที่ผิดพลาดได้

1.6 การใช้คำหยาบ

คำหยาบ หมายถึงคำที่ไม่สุภาพ บางทีเรียก คำต่ำ ผู้มีวัฒนธรรมหรือผู้ที่มีการศึกษาไม่ควรใช้ อาจแฝงอยู่ในคำสบถหรือคำอุทาน หรือคำต่ำ เช่น ห่า หอก เป็นต้น ในการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการใช้คำหยาบปรากฏอยู่ในเพลง ดังนี้

แดก หมายถึง กิน ดังตัวอย่าง

“เจ็บใจจริง ๆ เราเข้ามาช้าเพียงก้าวเดียว เธอไปกับเขาแต่คิดก็เสียวเสียดหัวใจ
ในความเป็นจริงฉันก็ไม่เกี่ยวสักเท่าไร เพียงแค่เสียดาย โดนหมาคาบไปแดก”

เพลง **dog** (อะแค็บเปล่าเซเว่น)

แดก เป็นคำที่คนส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้ในการพูดทั่วไป เนื่องจากไม่สุภาพ แต่มักนำมาใช้เมื่อเกิดอารมณ์โมโห หรือไม่พอใจ การใช้คำว่า หมาคาบไปแดก นั้น จะให้ความรู้สึกแดกดัน เสียดสี และเข้าถึงอารมณ์ได้ดี

จากการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการใช้คำหยาบปรากฏอยู่ในเพลง เพียงคำเดียว คือคำว่า แดก ซึ่งจะช่วยให้เข้าถึงอารมณ์ประชดประชัน แดกดัน ได้ดี หากนำมาใช้มากเกินไปอาจทำให้เพลงขาดสุนทรียะได้

1.7 การใช้คำกระทำ

การใช้คำกระทำ หมายถึง การนำคำ มาตั้งเป็นกระทำ แล้วขยายความต่อข้างท้าย เพื่ออธิบายให้เกิดความน่าสนใจ ดังนี้

ดิน น้ำ ลม ไฟ ดังตัวอย่าง

ดิน คอยล้นให้เธอได้ยืน ทำให้เธอมั่นคง

น้ำ ให้ความชุ่มชื้นกับเธอ ดับทรวงทुरาย

ลม คอยต่อชีวิตให้เธอ อยู่ทุกลมหายใจ

ไฟ ให้ความอบอุ่นกับเธอ ส่งให้เธอเห็นทาง...รักนี้ยิ่งใหญ่กว่าดิน น้ำ ลม ไฟ”

เพลง **ดิน น้ำ ลม ไฟ** (Mission 4 Project)

ดิน น้ำ ลม ไฟ ถูกนำมาตั้งเป็นกระทำ และขยายความทีละคำ แล้วจึงมีการสรุปความในตอนท้าย แสดงถึงความรู้สึกที่มีต่อคนรัก เป็นการให้นิยามความรักว่าเป็นเสมือน ดิน น้ำ ลม ไฟ ที่

ช่วยให้มีชีวิตอย่างมั่นคงและมีความสุข การนำกระทู้ ดิน น้ำ ลม ไฟ มาใช้ช่วยให้ภาษามีความ สละสลวย ให้ความหมายกระชับ ชัดเจน และลึกซึ้งกินใจ

จากการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มี การใช้คำกระทู้ คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ มาขยายความให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับวิถี ชีวิตของมนุษย์ได้อย่างลงตัว ทำให้เกิดความสละสลวย และได้ใจความที่ชัดเจน

1.8 การเล่นคำ

การเล่นคำ เป็นกลวิธีที่ให้ความไพเราะด้านเสียง จากการศึกษบทเพลงไทยสากลของ บริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการเล่นคำปรากฏอยู่ในเพลงต่าง ๆ หลาย ลักษณะ ดังนี้

1.8.1 การเล่นเสียงของคำ

การเล่นเสียงของคำ หมายถึง การใช้คำที่มีเสียงเดียวกัน แต่ให้ความหมายต่างกัน เพื่อ ช่วยให้คำมีความไพเราะมากขึ้น มี 2 ลักษณะดังนี้

1.8.1.1 การเล่นเสียงสัมผัสอักษร

การเล่นเสียงสัมผัสอักษร หมายถึง การใช้พยัญชนะเดียวกันมาเรียงติดกันหรือมีคำอื่น มาคั่น ตั้งแต่สองคำขึ้นไป เพื่อให้เนื้อหาของบทเพลงมีความหมายที่หนักแน่นขึ้น และเพิ่มความ ไพเราะทางเสียง จากการศึกษบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการเล่นเสียงสัมผัสอักษรปรากฏอยู่ดังนี้

เล่นเสียงสัมผัสอักษร ซ ดังตัวอย่าง

“โอ๊ย กลุ้มใจนะ มีแต่คนซึ้งมานั่งซึม คนนั้นก็โดนทึ้ง คนนี้ก็แฟนเยอะ
เกินไป ดั่งคิไม่ค้อยมี มันหงุดมันหงิดในหัวใจ เห็นแล้วใจหาย มันเหงามันเงียบ
ไปจริง ๆ”

เพลงโปรดอยู่ในความสุข (ใจแอ้นท์)

จากตัวอย่างข้างต้น มีการเล่นเสียงสัมผัสอักษร ซ ในคำว่า ซึ้ง – ซึม ช่วยให้เกิด ความไพเราะของเสียง

เล่นเสียงสัมผัสอักษร ง ดังตัวอย่าง

“อ้อย กลุ่มใจนะ มีแต่คนแข็งมานั่งชิม คนนั้นก็โดนทั้ง คนนี้ก็แฟนเยอะ
เกินไป ดั่งคำไม่ค่อยมี มันหงุดมันหงิดในหัวใจ เห็นแล้วใจหาย มันเหงามันเงียบ
ไปจริง ๆ”

เพลงโปรดอยู่ในความสนุก (ใจแอ้นท์)

จากตัวอย่างข้างต้น มีการเล่นเสียงสัมผัสอักษร ง คือ หงุดหงิด - เหงา - เงียบ ช่วยให้
เกิดความไพเราะของเสียง

เล่นเสียงสัมผัสอักษร ทร ดังตัวอย่าง

“กาลเวลา ไม่อาจลบภาพเธอไป ยังตราตรึง ติดตรงนั้น ตรงกลางใจคนอย่างฉัน
ตราบวันนี้”

เพลงตะกอน (อู๋ ธรรม์พนธ์)

จากตัวอย่างข้างต้น มีการเล่นเสียงสัมผัสอักษร ทร ในคำว่า ตราตรึง - ติด - ตรง
- ตราบ ช่วยให้เกิดความสละสลวย และเกิดความไพเราะของเสียงมากขึ้น

เล่นเสียงสัมผัสอักษร ว ดังตัวอย่าง

“ไม่ยากทำตัว ระแวง วุ่นวาย ให้มันไหวหวั่น เมื่อเราคบกันก็อยากเชื่อใจ”

เพลงต่อหน้าฉัน เธอทำอย่างนั้นได้อย่างไร (D2B)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเล่นเสียงสัมผัสอักษร ว คือ แวง - วุ่นวาย ไหว
หวั่น ทำให้เกิดความไพเราะของเสียง ฟังรื่นหู และช่วยให้ได้ความหมายที่ชัดเจนขึ้นอีกด้วย

เล่นเสียงสัมผัสอักษร ช และ ฉ ดังตัวอย่าง

“ใครเดินชน ฉันทก็เฉยเฉย เป็นมาตามเคย แต่มันไม่ค่อยชิน”

เพลงท้องไม่รับ (ดั่ง พันกร บุญยะจินดา)

จากตัวอย่างข้างต้น มีการเล่นอักษร ช และ ฉ ในคำว่า ชน - ชิน - เฉยเฉย ทำให้
เสียงเกิดความไพเราะ และช่วยให้บทเพลงน่าสนใจยิ่งขึ้น

เล่นเสียงสัมผัสอักษร ท และ ร ดังตัวอย่าง

“รถ ไฟ รถเมล์ ลิเกตุเียน ไม่มีนะครับ ของ ดั่ง ไม่ดั่ง ของแพงไม่แพง ไม่มีนะครับ
ทุเรียน ทุราน ทุรนทุราย ไม่มีนะครับ”

เพลง **DELIVERY** (เจมส์ เรืองศักดิ์ ลอยชูศักดิ์)

จากตัวอย่างข้างต้น มีการเล่นเสียง ท และ ร ในคำว่า ทุเรียน ทุราน ทุรนทุราย ช่วยให้เกิดความไพเราะของเสียงให้มากยิ่งขึ้น

เล่นเสียงสัมผัสอักษร ว ดังตัวอย่าง

“เข้ามาวนมาเวียน ตอนสายสายมาวอมาแว ตกคำมาตามตอแยชเออย่างงี้”
เพลงแฟนพันธุ์ดื้อ (อนัน อันวา)

จากตัวอย่างข้างต้น มีการเล่นเสียง ว ในคำว่า วน – เวียน – วอ – แว ช่วยให้เกิดความไพเราะของเสียงให้มากยิ่งขึ้น

เล่นเสียงสัมผัสอักษร ต ดังตัวอย่าง

“เข้ามาวนมาเวียน ตอนสายสายมาวอมาแว ตกคำมาตามตอแยชเออย่างงี้”
เพลงแฟนพันธุ์ดื้อ (อนัน อันวา)

จากตัวอย่างข้างต้น มีการเล่นเสียง ต ในคำว่า ตอน – ตก – ตาม ช่วยให้เกิดความไพเราะของเสียงให้มากยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่า การเล่นอักษรจากตัวอย่างข้างต้น ทำให้เกิดความไพเราะรื่นหู และยังช่วยให้ความหมายเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

1.8.1.2 การเล่นเสียงโดยการซ้ำพยางค์

การเล่นเสียงโดยการซ้ำพยางค์ หมายถึง การนำพยางค์ใดพยางค์หนึ่งที่มีเสียงเดียวกันมากล่าวซ้ำเพียงพยางค์เดียว ส่วนพยางค์อื่นๆ ที่มาประกอบจะมีความหมายแตกต่างกัน จากการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการเล่นเสียงโดยการซ้ำพยางค์ปรากฏอยู่ดังนี้

ซ้ำพยางค์ ดา ดังตัวอย่าง

“ยาตา อ่าฮ่า ..เจี๊ตา อ่าฮ่า ..สุตา อ่าฮ่า แคนาดา เทวดา ไอ้ กานดา ไอ้กานดา
นะกลับมามาหาพี่เถิด อย่าเตลิด และอย่าหลบหนี พี่ไป”

เพลง ดา ดา ดา (อนัน อันวา)

ดา ถูกนำมาประกอบกับคำอื่น ๆ เช่น ยาตา เจี๊ตา สุตา กานดา ซึ่งเป็นคำที่ใช้แทนหรือใช้เรียกหญิงสาว ส่วน แคนาดา เป็นชื่อประเทศ การนำพยางค์ ดา มากล่าวซ้ำ เพื่อช่วยให้เสียงของคำในบทเพลงเกิดความไพเราะมากขึ้น

ซ้ำพยางค์ รา ดังตัวอย่าง

“เห็นเธอทำราคาญ บอกว่าฉันมาคอยราไร ไล้ให้ฉันไปเรียนราไทย ก็ไม่หนี”

เพลง แฟนพันธุ์เสือ (อนัน อันวา)

จากข้อความนี้ มีการนำ รา มาซ้ำพยางค์ โดยวางไว้ตอนต้น แล้วนำคำอื่น ๆ มาต่อท้ายทำให้เกิดความหมายต่าง ๆ กัน เช่น ราคาญ หมายถึง เบื่อหน่าย ราไร เป็นคำที่ใช้แทนคำว่า ราไร หมายถึง อ้อยอิ่ง และ ราไทย หมายถึง แสดงการเคลื่อนไหว โดยมีแบบท่าและลีลา เข้ากับเสียงเพลง หรือดนตรี เป็นการใช้เพื่อสื่อความหมายว่า ถึงเธอจะราคาญที่มาหาและแม้จะไล้ให้ไปเรียนราไทยก็จะไม่ยอมไปทั้งสิ้น

ซ้ำพยางค์ อัน ดังตัวอย่าง

“ฉันไม่อันธพาล คนอย่างฉันไม่อันตราย เธอจะไม่เป็นอันทำไร เอกก็ดี”

เพลง แฟนพันธุ์เสือ (อนัน อันวา)

จากข้อความนี้ มีการนำ อัน มาซ้ำพยางค์ โดยวางไว้ตอนต้น แล้วนำคำอื่น ๆ มาต่อท้ายทำให้เกิดความหมายต่าง ๆ กัน เช่น อันธพาล หมายถึง คนเกะกะเกร อันตราย หมายถึง เหตุที่ทำให้บาดเจ็บหรือถึงแก่ความตาย และ อันทำไร โดย ทำไร หมายถึง ทำอะไร เป็นการช่วยอธิบายความหมายว่า เป็นคนไม่เกร และไม่ทำให้ใครเดือดร้อน

ซ้ำพยางค์ ส (สะ) ดังตัวอย่าง

“รักเธอเต็มสตีม คนอย่างฉันไม่มีสแปร์ มีคนไหนจะมารั้งแก บอกคนนี่”

เพลง แฟนพันธุ์เสือ (อนัน อันวา)

จากข้อความนี้ มีการนำ สุ มาช้าพยางค์ โดยวางไว้ตอนต้น แล้วนำคำอื่น ๆ มาต่อท้าย ทำให้เกิดความหมายต่าง ๆ กัน คือ สติม หมายถึง แรงดันทำให้เกิดความเร็ว (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 831) สแปร หมายถึง สำรอง เมื่อนำมาประกอบในเนื้อเพลงจะช่วยให้ความหมายว่ามีความรักให้ฝ่ายหญิงอย่างเต็มที่ และไม่มีใครที่จะมาสำรอง หรือแทนที่ตนเองได้ ช่วยให้ความหมายหนักแน่นขึ้น

จะเห็นได้ว่า การซ้ำพยางค์ แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้คำของนักแต่งเพลง นอกจากจะทำให้เกิดความหมายที่แตกต่างแล้ว ยังทำให้บทเพลงเกิดความไพเราะ และมีเสน่ห์ยิ่งขึ้น

1.8.2 การเล่นเสียงและความหมายของคำ

การเล่นเสียงและความหมายของคำ หมายถึง การเล่นคำที่ใช้เสียงและความหมายเดียวกัน แต่บริบทต่างกัน จากการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการการเล่นเสียงและความหมายของคำ 2 ลักษณะ ดังนี้

1.8.2.1 การซ้ำคำ

การเล่นเสียงและความหมายของคำโดยการซ้ำคำ หมายถึง การใช้คำเดียวกัน หรือวลีที่เหมือนกันทั้งรูป และความหมาย ที่ใกล้เคียงกัน มาเรียงชิดกัน หรือห่างกัน การซ้ำคำมีจุดมุ่งหมายในการเน้นให้เห็นความสำคัญหรือต้องการเพิ่มความไพเราะของเสียง เพื่อย้ำความ หรือชี้ให้เห็นความสำคัญ จากการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการเล่นเสียงและความหมายของคำโดยการซ้ำคำ ดังนี้

ซ้ำคำว่า อะไรอะไร สบายสบาย งงง ยังงัยงัย ดังตัวอย่าง

“เห็นเธอซึ้งประจำ โดนทำให้เจ็บจะเป็นจะตาย เขาไม่ค่อยจะแคร์ ไม่ค่อยเป็นห่วงอะไรอะไร ถามก็ทีที เธอเองก็บอกสบายสบาย ฉันก็งงง ดูเธอลำบากยังงัยงัย ทำอะไรไม่ได้เลย ทำอะไรไม่ได้เลย ดูก็รู้ว่ารักคำเดียวที่จุดให้เธอยอมยอม”

เพลงดีมากเลย (the x-venture)

การนำคำว่า อะไรอะไร สบายสบาย งงง ยังงัยงัย เป็นการนำคำเดิม มาเรียงชิดติดกัน ทำให้เกิดความไพเราะของเสียง และช่วยย้ำความหมาย

ซ้ำคำว่า งงง ลอยลอย ลายลาย ดังตัวอย่าง

“ยื่นโงนเงน ยั้งงงง ยืนไม่ตรง ฉันคงไม่ค่อยสบายอะ ใจมันลอยลอย
ตามันลายลาย ชักสงสัยว่าเป็นอะไรไปนะ”

เพลงท้องไม่รับ (ตั้ง พันกร บุญยะจินดา)

การซ้ำคำ งงง ลอยลอย ลายลาย เป็นการนำคำเดิมที่เหมือนกันมาเรียงติดกัน ช่วย
ให้เกิดความไพเราะของเสียง และช่วยให้ความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น

ซ้ำคำว่า ก็ ดังตัวอย่าง

“ก็คราวที่ความรัก ต้องลงเอยด้วยน้ำตา ก็คราวที่อ่อนล้า จนไม่อยากมีใคร
ก็คนที่เสาะหา ผ่านมาแล้วก็เลยไป ไม่มีใครที่เหมือนเธอ”

เพลงหยุดตรงนี้ที่เธอ (ฟอร์ด)

จะเห็นได้ว่า มีการซ้ำคำว่า ก็ ซึ่งหมายถึง คำประกอบหน้าคำอื่น หมายความว่า
เท่าไร โดยเริ่มจาก ก็คราวที่ความรัก ต่อด้วย ก็คราวที่อ่อนล้า และ ก็คนที่เสาะหา เป็นการ
บรรยายถึงความรู้สึกของผู้ที่ผิดหวังในความรักอย่างซ้ำซาก การซ้ำคำดังกล่าวนี้ช่วยย้ำความรู้สึก
และทำให้เกิดความไพเราะมากยิ่งขึ้น

ซ้ำคำว่า อีก ดังตัวอย่าง

“อีกก็ซึ่ง ฉันถึงจะหลาบจำ อีกก็ซ้ำ มันจะทำให้สับสน อีกก็แผล มันจะพอให้
หัวใจกลั่นใจ กลั่นใจไปให้พ้นคนใจดำ”

เพลงโปรดเถอะฟ้า (นันทพร สว่างแจ้ง)

จากข้อความข้างต้น เป็นการซ้ำคำว่า อีก แล้วตามด้วยคำอื่น ๆ เช่น อีกก็ซึ่ง อีกก็ซ้ำ
อีกก็แผล มาใช้ในบทเพลงช่วยเพิ่มอารมณ์สะเทือนใจตามบทเพลงได้ดียิ่งขึ้น

ซ้ำคำว่า เจ็บ ดังตัวอย่าง

เจ็บนี้ อีคนาน (อีคนาน นาน น้าน) เจ็บนี้ ไม่ลืม (ไม่ลืม ได้เลย) เจ็บลึก กว่าเคย
(กว่าเคย เฮ้อ เฮอ) เจ็บซ้ำ กว่าใคร เกินกว่าใคร โอ้...

เพลงอีคนาน (อู๋ & โฟร์ท)

จากเนื้อเพลงข้างต้น มีการซ้ำคำว่า เจ็บ โดยเริ่มจาก เจ็บนี้ หมายถึง ความเจ็บปวด จากความรักในครั้งนี้ จะคงอยู่ไปอีกนานและไม่ลืม ต่อด้วย เจ็บลึก หมายถึง เจ็บปวดบาดลึก เข้าในจิตใจ และ เจ็บซ้ำ หมายถึงความชอกช้ำจากการผิดหวังในความรัก เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเจ็บปวดอย่างแสนสาหัส อันเกิดจากการไม่สมหวังในรัก

ซ้ำคำว่า ใจ ดังตัวอย่าง

“ใจละเมอ ไปรักเธอ ใจมันเพื่อ ไม่เคยรังได้ ใจมันลอยไปบนฟ้าไกล รักเพียงดาว
ในใจดวงนั้น ใจละเมอไปรักเธอ ที่ตัวเธอไม่เคยรู้ได้ เธอมีใครที่รักมากมาย แต่ว่าฉันก็ยัง
เอาใจไปให้เธอ”

เพลงใจละเมอ (ปลื้ม)

จากเนื้อเพลงข้างต้น มีการซ้ำคำว่า ใจ เริ่มจาก ใจละเมอ หมายถึง หัวใจที่รักแม่ในยามหลับก็นึกถึง ใจมันเพื่อ หมายถึง การพร่ำเพื่อถึงแต่คนที่รัก ใจมันลอย หมายถึง จิตใจที่ล่องลอยไปหาเธอ รักเพียงดาวในใจดวงนั้น เป็นการเปรียบเทียบถึงหญิงคนรัก เอาใจไปให้เธอ หมายถึง การส่งใจ ส่งความรักไปให้เธอ การซ้ำคำในเพลงนี้ ช่วยสื่ออารมณ์ของคนที่กำลังอยู่ในห้วงแห่งความรักอย่างถอนตัวไม่ขึ้น ได้เป็นอย่างดี

ซ้ำคำว่า รัก ดังตัวอย่าง

“รัก คอยลუნ ให้เธอไต่ยีน ทำให้เธอมันคง รัก ให้ความ ชุ่มชื่นกับเธอ ดับทุรน
ทุราย รัก คอยต่อ ชีวิตให้เธอ อยู่ทุกลมหายใจ รัก ให้ความ อบอุ่นกับเธอ ส่องให้เธอเห็น
ทาง รัก นั้น ให้ทุกสิ่ง รักนั้นให้ทุกอย่าง โอบกอดเธอแหละฉัน”

เพลงปรากฏการณ์ (Mission 4 Project)

การนำคำว่า รัก มากล่าวซ้ำ ๆ แล้วมีข้อความอื่นๆ มาขยายข้างท้าย เป็นการเน้นย้ำในเรื่องความรักว่ามีอิทธิพลต่อชีวิต เนื้อหาเข้าถึงวัยรุ่นได้ดี เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่เริ่มจะมีความรัก การซ้ำคำในเพลงนี้ ช่วยทำให้บทเพลงมีเสน่ห์ เนื้อหาน่าสนใจ และเกิดความไพเราะยิ่งขึ้น

ซ้ำคำว่า ไหน และ ถอด ดังตัวอย่าง

“ไหนดูหน่อยเดะ หน้าตาอย่างนี้ อยากรู้เหลือเกิน หัวใจ ไหนดูได้ไหม ไม่ค่อยแน่ใจ เพราะไม่รู้ ก็ไม่รู้ เป็นยังไง ถอด ต้องถอด ต้องถอด แต่ดูข้างนอกไม่รู้ มันต้องดู ดูข้างใน ถอด ให้หมด ให้หมด ถ้าคิดจะรักกันแล้ว มันต้องดู ถึงหัวใจ”

เพลงหน้ากาก (โตม ปรกรณ์ ลัม)

การนำคำว่า ไหนดู และ ถอด ในบทเพลง มากล่าวซ้ำๆเป็นการเน้นเนื้อหาของเพลง ให้รู้ว่า คนเราก็มองแต่เพียงหน้าตาภายนอก จะไม่รู้ว่าในใจคิดอย่างไร คำว่า ถอด ไม่ได้หมายถึง การถอดเสื้อผ้า แต่หมายถึงการแสดงให้เห็นตัวตนที่แท้จริง เป็นการซ้ำคำที่ช่วยให้เนื้อหาของเพลงชัดเจนยิ่งขึ้น

ซ้ำคำว่า พยายาม ดังตัวอย่าง

“พยายาม เลิกล้ม กับรัก ที่จม กับเธอ พยายาม ไม่เจอ ไม่อยากเห็น หน้าเธอ พยายาม จะหนี หลีกหนี ให้ไกล จากเธอ พยายาม เท่าไทร แยมลง ทุกที”

เพลงปลายแถว (อาร์ม ศิริโรจน์)

การนำคำว่า พยายาม มากล่าวซ้ำ ๆ เป็นการซ้ำคำเพื่อย้ำความหมายให้นักแน่นขึ้น เพื่อแสดงอารมณ์ของคนที่มีรักอยู่ฝ่ายเดียว แต่มีความพยายามที่จะเลิกรัก และไม่พบกับคนที่ตนรัก แต่ก็ยังทำให้ตนเองเจ็บปวดยิ่งขึ้น

ซ้ำคำว่า ไบหู และ ดวงตา ดังตัวอย่าง

“ไบหูข้างซ้าย มันไต่ยีนมาจ้ง ๆ ว่าเธอกำลังจะจากไป เยเยเย ไบหูข้างขวา มันก็รับรู้มา ไม่ต่างกัน ฉันแน่ใจ ดวงตาข้างซ้าย มันเห็นภาพเธอจ้ง ๆ ว่าเธอกำลังไปกับเขา โว โว ดวงตาข้างขวา มันก็เห็นดำตา ไม่ต่างกัน ฉันมั่นใจ”

เพลงอกข้างซ้าย (motif)

จากข้อความนี้ มีการซ้ำคำว่า ไบหู และ ดวงตา โดยนำมาพรรณนาที่ละข้าง โดยเริ่มจาก ไบหูข้างซ้าย ไบหูข้างขวา ดวงตาข้างซ้าย และ ดวงตาข้างขวา ซึ่งช่วยสื่ออารมณ์ของคนที่กำลังอกหัก ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ซ้ำคำว่า เวลา ดังตัวอย่าง

“ใครต่อใคร ต่างก็พร่ำบอก ก็พูดกันไป ว่าเวลาจะคอยเยียวยาให้ทุกอย่าง เธอ กับฉัน บอกว่ารักกัน ถึงแม้ว่ามันค้างคา แต่เวลา คงคอยเยียวยาให้เรา จนถึงวันที่เธอ จากไป เดินลับไป ไกลจนสุดตา ก็ไม่เห็นเวลา มันจะมาจุกตรงใจเธอเอาไว้ เวลาเป็นแค่คำ ปลอบ เวลาเป็นแค่คำหลอก ที่มีแต่เข็มหมูนวนเรื่อยไป เวลาไม่เคยรู้หรอก ยิ่งนานยิ่ง ตอกย้ำหัวใจ ยิ่งซ้ำ ยิ่งทรมาณ”

เพลงเวลา (โดม ปกรณ์ ลัม)

การนำคำว่า เวลา มากล่าวซ้ำ ๆ เพื่อเป็นการแสดงความคิดที่แปลกต่างจากความคิด เดิมทีกล่าวว่า เวลา เป็นสิ่งที่ช่วยคลี่คลายปัญหา แต่ในเพลงกลับปฏิเสธความคิดนี้ โดยเสนอ ความคิดว่า เวลาไม่สามารถคลี่คลายปัญหาได้ เป็นเพียงคำที่กล่าวขึ้นเพื่อปลอบ หรือหลอกคนที่มีความทุกข์เท่านั้น การซ้ำคำ เวลา จึงเน้นให้เห็นความสำคัญของความคิดที่แปลกต่าง

ซ้ำคำว่า ไม่มี ดังตัวอย่าง

“ไม่มีละแยะเลย ไม่มีละเร้าเลย ความรัก นั้นมันจำเป็นต่อหัวใจ ไม่มีใครรักเลย ก็เลยต้องขอยืม ยืมเธอ ให้ฉันได้รักเธอสักวัน วันทูตรี ก็ถ้าเราจะมัวอายุ เราจะรออะไร ก็ ต้องเริ่มเลย เธอมีงาน หรือว่าเธอจะมีใคร เราก็ไม่แคร์ ช่วยช่วยหน่อย ยืมตัวเธอ เรียกว่า ควงเธอเป็นแฟน สักวันหนึ่ง ได้หรือเปล่า เราไม่มี เชื่อเถอะเราไม่มีใคร ไม่มี ไม่มี ไม่มี ใคร อยากขอร้องเธอ ดูเธอดูเธอ ก็ใจดี ช่วยคนใกล้ตาย ไม่มี ไม่มี ไม่มีใคร สงสารฉัน หน่อย จะคืนจะคืน แค่วันเดียว ขอฉันยืมหน่อย”

เพลงยืม (เจมส์ เรืองศักดิ์ รอยชูศักดิ์)

การนำคำว่า ไม่มี มากล่าวซ้ำ ๆ เพื่อยืนยันความโสดของตน และขอความรักจากหญิงที่ ตนสนใจมาคบหาด้วย เนื้อหาของเพลงยังแสดงให้เห็นถึงความรักของหนุ่มสาวในปัจจุบัน ว่าทำได้ ง่าย ๆ และเป็นความรักที่ไม่จริงจัง เป็นความรักแบบฉาบฉวย

ซ้ำคำว่า มา ดังตัวอย่าง

“เข้ามาวนมาเวียน ตอนสายสายมาวอมาแว ตกมาตามตอแยะเธออย่างนี้”

เพลงแฟนพันธุ์เสือ (อนัน อันวา)

การนำคำว่า มา มากล่าวซ้ำ ๆ เพื่อช่วยย้ำความหมายว่า มาหาทั้งตอนเช้า ตอนสาย และตอนค่ำ แสดงให้เห็นถึงความรักของหนุ่มสาวที่จะต้องคอยไปมาหาสู่อย่างสม่ำเสมอ จึงจะ ประสบความสำเร็จ

จากข้างต้นจะเห็นว่า การซ้ำคำ แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้คำของ นักแต่งเพลง ที่ช่วยให้บทเพลงเกิดความไพเราะ และมีเสน่ห์ยิ่งขึ้น

1.8.2.2 การใช้เสียงของคำโยงความหมาย

การใช้เสียงของคำโยงความหมาย หมายถึง การเล่นคำโดยใช้คำที่มีเสียงเดียวกัน มากล่าวซ้ำกัน โดยเชื่อมโยงไปสู่คำอื่น เพื่อให้เกิดความหมายที่แตกต่าง ในการศึกษาบทเพลง สากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการใช้เสียงของคำโยงความหมาย ดังนี้

คำว่า หัน ดังตัวอย่าง

“คิด ก็คิดไป เรื่องไหนที่ไม่ใช่เรื่องเธอ แต่ดู ให้ตายเหอะ หน้าเธอก็ลอยมา มาถึงสะพานหัน หน้าเธอก็หันมาสบตา หลบไปถึงบางนา หน้าเธอก็เต็มทางด่วน”

เพลงกว่าจะถึงบางรัก (เอ็ด มาร์ท)

จากข้อความนี้ มีการใช้เสียง หัน เชื่อมโยงไปสู่ความหมายอื่น ได้แก่ คำว่า สะพานหัน ซึ่งหมายถึง สะพานที่สามารถหันเปิดปิดได้ ปัจจุบันใช้เป็นคำเรียกชื่อสถานที่ และ หันมาสบตา หมายถึงอาการหมุนตัวเพื่อมามอง เป็นการใช้คำเสียงเดียวกันแต่มีบริบทต่างกันมากล่าวไว้อย่าง กลมกลืน

คำว่า แค ดังตัวอย่าง

“มาถึงบางแค อยากให้เธอรู้ ว่าฉันแคร์ แต่เธอ ไม่เคยแล ไม่มอง ด้วยซ้ำไป มาถึง บางกอกน้อย เราคนใจน้อย ยิ่งปวดใจ ประตุน้ำตาใจ ประตุนานไหนใจ”

เพลงกว่าจะถึงบางรัก (เอ็ด มาร์ท)

จากเนื้อเพลงข้างต้น มีการใช้เสียง แค โดยเริ่มจาก บางแค ซึ่งเป็นชื่อสถานที่ แล้วต่อด้วย ฉันแคร์ แคร์ คำนี้ มาจากคำว่า care หมายถึง ดูแล เอาใจใส่ ห่วงใย เป็นการใช้เสียงของ คำเพื่อโยงความหมาย อันจะทำให้เพลงมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น

คำว่า น้อย ดังตัวอย่าง

“มาถึงบางแค อยากให้เธอรู้ ว่าฉันแคร์ แต่เธอ ไม่เคยแล ไม่มอง ด้วยซ้ำไป มาถึง บางกอกน้อย เราคนใจน้อย ยิ่งปวดใจ ประตุน้ำตาใจ ประตุนานไหนใจ”

เพลงกว่าจะถึงบางรัก (เอ็ด มาร์ท)

จากเนื้อเพลงข้างต้น มีการใช้เสียง น้อย เชื่อมโยงไปสู่ความหมายอื่น โดยเริ่มจาก บางกอกน้อย ซึ่งเป็นชื่อสถานที่ แล้วต่อยอดด้วย ใจน้อย ที่หมายถึง รู้สึกกระทบกระเทือนใจได้ง่าย เป็นการใช้เสียงของคำที่ช่วยให้เพลงมีความน่าสนใจมากขึ้น

คำว่า ประตู ดังตัวอย่าง

“มาถึงบางแค อยากให้เธอรู้ว่าฉันแคร์ แต่เธอไม่เคยแล ไม่มองด้วยซ้ำไป มาถึงบางกอกน้อย เราคอนใจน้อย ยิ่งปวดใจ ประตูน้ำตาใจ ประตูบานไหนใจเธอ”

เพลงกว่าจะถึงบางรัก (เอ็ด มาร์ท)

จากเนื้อเพลงข้างต้น มีการใช้เสียงของคำว่า ประตู เชื่อมโยงไปสู่ความหมายอื่น โดยเริ่มจาก ประตูน้ำ หมายถึง ประตูสำหรับปิดเปิดระบายน้ำให้ระดับขึ้น-ลง เท่ากัน แต่ในที่นี้ใช้เป็นชื่อของสถานที่ แล้วต่อยอดด้วย ประตูใจ เป็นการเปรียบเทียบในเรื่องของความรัก เป็นการเล่นคำที่ช่วยให้เพลงมีความน่าสนใจมากขึ้น

คำว่า ฟ้า ดังตัวอย่าง

“อ.ส.ม.ท. เอ้อเธอ นะสวยมากที่สุด ผ่านมาพอสมควร อยากแหวะคันใจเธอ มองเห็น ป้ายผ่านฟ้า อยากผ่านข้ามฟ้า ไปเจอจะเจอ”

เพลงกว่าจะถึงบางรัก (เอ็ด มาร์ท)

จากเนื้อเพลงข้างต้น มีการใช้เสียงของคำว่า ฟ้า เชื่อมโยงไปสู่ความหมายอื่น โดยเริ่มจาก ผ่านฟ้า ซึ่งเป็นชื่อของสถานที่ แล้วต่อยอดด้วย ผ่านข้ามฟ้า ที่หมายถึงการเหาะข้ามท้องฟ้า เป็นการใช้เสียงของคำที่ช่วยให้เพลงมีความน่าสนใจมากขึ้น

จะเห็นได้ว่า การเล่นคำโดยการใช้เสียงของคำโยงความหมาย เป็นศิลปะในการใช้คำให้เกิดความน่าสนใจ โดยสืบทอดขนบวรรณคดีนิราศ ที่เมื่อกวีเดินทางไปยังสถานที่ใด ก็จะนำเสียงของชื่อสถานที่นั้น มากล่าวควบคู่กันไป ดังเช่น

“ถึง <u>บางพุด</u> พุดดีเป็นศรีศักดิ์	มีคนรักรสถ้อยอร่อยจิต
แม้ <u>นพุด</u> ชั่วตัวตายทำลายมิตร	จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา”

คำประพันธ์ข้างต้น คัดลอกมาจากนิราศภูเขาทอง ของสุนทรภู่ ที่มีการเล่นคำว่า พุด โดยกล่าวถึง บางพุด ซึ่งเป็นชื่อสถานที่ เพื่อโยงไปสู่ การพุด ว่าหากพุดดีก็จะมีคนรักใคร่ หากพุดชั่วก็จะมีแต่คนเกลียด การเล่นคำโดยการใช้เสียงของคำโยงความหมายในบทเพลงไทยสากล

ของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชั่น 1992 จำกัด นอกจากจะช่วยให้เกิดความไพเราะแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้ประพันธ์ที่สามารถนำขนบวรรณคดีนิราศโบราณมาประยุกต์ใช้ในยุคสมัยปัจจุบันได้อย่างลงตัว

1.8.3 การสลับคำ

การสลับคำ เป็นศิลปะในการแต่งคำประพันธ์โดยการใช้คำเดียวกันในวลีหรือประโยคโครงสร้างเดิม มาสลับตำแหน่งของคำ ซึ่งจะให้ความหมายที่เหมือนเดิม หรือแตกต่างไปจากเดิมก็ได้ จากการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชั่น 1992 จำกัด พบว่ามีการสลับคำ ดังนี้

ใครรักเธอ – เธอรักใคร ดังตัวอย่าง

“ไม่ได้เจ็บที่ใครรักเธอ แต่เจ็บที่เธอรักใคร ไม่ได้ปวดที่เขาเข้ามาใกล้ แต่ปวดที่ใจเธอไปใกล้เขา ไม่ได้แค้นที่เขารักเธอ แต่แค้นที่เธอรักเขา ที่เธอเหยียบสัญญาวันเก่า ให้หมดความหมายลงไป”

เพลงตบมือข้างเดียว (ปาน ธนพร)

ใครรักเธอ – เธอรักใคร เป็นการนำคำว่า ใคร กับ เธอ มาสลับที่กัน จะได้ว่า เธอรักใคร –ใครรักเธอ ซึ่งมีความหมายในเนื้อเพลงว่า ไม่ว่าใครจะรักเธอก็ไม่รู้สักเจ็บปวดเท่ากับเธอไปรักใคร เป็นการเล่นคำที่สละสลวย และให้ความหมายที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน

เขารักเธอ - เธอรักเขา ดังตัวอย่าง

“ไม่ได้ปวดที่เขาเข้ามาใกล้ แต่ปวดที่ใจเธอไปใกล้เขา ไม่ได้แค้นที่เขารักเธอ แต่แค้นที่เธอรักเขา ที่เธอเหยียบสัญญาวันเก่า ให้หมดความหมายลงไป”

เพลงตบมือข้างเดียว (ปาน ธนพร)

เขารักเธอ - เธอรักเขา เป็นการนำคำว่า ใคร กับ เธอ มาสลับที่กัน จะได้ว่า เขารักเธอ – เธอรักเขา ซึ่งมีความหมายในเนื้อเพลงว่า ถึงเขาจะรักเธอก็ไม่รู้สักเจ็บปวดเท่ากับเธอไปรักคนอื่น เป็นการเล่นคำที่สละสลวย และให้ความหมายที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน

สามคนกับสองทาง - สองทางกับสามคน ดังตัวอย่าง

“ก็มีแค่สามคนกับสองทาง จะยังงั้นนี่ก็มีแค่สองทางกับสามคนเธอเข้าใจบ้างไหม ปล่อยให้ฉันไป ส่วนเธอจูงมือเขาไป ไปกับเขาก็เท่านั้น ฉันไปทางนี้คนเดียว ทั้งฉัน ฉันก็ปวดร้าว ทั้งเขา เขาก็เท่ากัน มีคนหนึ่งเกินความต้องการ ไม่มีวัน ไม่มีวันเดินร่วมทาง เธอต้องตัดสินใจ”

เพลงสามคน สองทาง (ปาน ธนพร)

ข้อความนี้ มีการนำ สามคน กับ สองทาง มาสลับที่กัน ให้ความหมายที่เหมือนกัน ช่วยในการทำความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่า การเล่นคำในตัวอย่างข้างต้น เป็นการใช้ศิลปะในการประพันธ์ โดยนำคำธรรมดาทั่วไป มาวางสลับตำแหน่งคำ ซึ่งหากฟังอย่างผิวเผินก็จะไม่รู้สึกรู้สีกแตกต่าง แต่หากนำมาพิจารณา จะพบว่าการเล่นตำแหน่งคำทำให้ความหมายที่แตกต่างได้อย่างลึกซึ้งกินใจอย่างเห็นได้ชัด ดังเช่น ใครรักเธอ – เธอรักใคร และ เขารักเธอ - เธอรักเขา ส่วน สามคน กับ สองทาง เมื่อสลับที่กัน ยังให้ความหมายคงเดิม แต่ทำให้เกิดความที่ไพเราะ และทำให้เพลงมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

1.9 การซ้ำความ

การซ้ำความ เป็นการซ้ำวลี หรือประโยคเดิมทั้งหมด หรือซ้ำเพียงบางส่วนซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อความในเนื้อเพลง เพื่อย้ำความ หรือชี้ให้เห็นความสำคัญ จากการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการซ้ำความ ดังนี้

คนโง่โง่ ดังตัวอย่าง

“คน โง่โง่ อย่างฉัน จะรู้อะไร ก็คงเข้าใจ ว่าเธอยังรักกัน คน โง่โง่ ที่ไม่ต้องการรู้ทัน หากว่ามัน จะทำให้เสียเธอไป”

เพลงคนโง่ ๆ อย่างฉันจะรู้อะไร (Mission 4 Project)

การซ้ำความ คนโง่โง่ เพื่อให้เห็นถึงการที่ไม่เคยรู้ว่าหญิงคนรักเปลี่ยนใจ จึงเหมือนกับคนโง่ ที่ไม่รู้ และไม่ยอมรับรู้ว่าฝ่ายหญิงเปลี่ยนใจไปแล้ว เพราะยังมีความหวังว่าจะได้รักกลับคืนมา การซ้ำวลี คนโง่โง่ จึงช่วยให้เข้าใจความหมายได้ดียิ่งขึ้น

อีกแล้ว และ ยั้ง ดังตัวอย่าง

“เจออีกแล้ว นะโดนอีกแล้ว เจอยังงี้ ยังงี้อีกแล้ว หลบไม่พ้น นะโดนอีกแล้ว เจอยังงี้ ไม่รู้ทำไง เจออีกแล้ว นะโดนอีกแล้ว บอกด้วยนะ ต้องทำยังไง โดนอีกแล้ว นะ ไม่เข้าใจ ว่าทำไม จึงต้องเป็นเรา”

เพลงดาตาดา (อนัน อันวา)

การนำ อีกแล้ว และ ยังงี้ มากล่าวซ้ำ ๆ เพื่อแสดงความเบื่อหน่ายต่อการรอกหักซ้ำ ๆ ซาก ๆ เป็นการซ้ำคำที่ช่วยให้เข้าถึงอารมณ์เพลงได้ง่ายขึ้น

คนเดียว และ ข้างเดียว ดังตัวอย่าง

“ได้แต่เพื่อไป หลงฝันละเมอ รักเธอคนเดียวเพื่อไป รักดาวในใจคือเธอคนเดียว มองเพียงแค่ข้างเดียว รักเธอแค่ข้างเดียว แม้ตัวเธอไม่รู้ ไม่เป็นไร”

เพลงใจละเมอ (ปลื้ม)

การนำ คนเดียว และ ข้างเดียว มากล่าวซ้ำ ๆ เป็นการย้ำความหมายว่า รักเพียงเธอ อยู่ฝ่ายเดียว ช่วยในการสื่ออารมณ์รักที่มั่นคงได้ดียิ่งขึ้น

ฉันรู้ ดังตัวอย่าง

“ฉันรู้ ความผิดครั้งนั้น มันเกินวิงวอนให้เลื่อนไป จะพูดกี่ครั้ง ว่าฉันไม่ตั้งใจ เธอคงไม่ต้องการ ฉันรู้ ฉันมาครั้งนี้ เราคงเป็นเพียงแค่เพื่อนกัน ไม่หวังว่าเธอ จะให้อภัยกัน แต่มีสิ่งหนึ่งอยากขอ”

เพลงกอดฉันอีกครั้ง (Happiness)

การซ้ำความ ฉันรู้ เป็นการเน้นย้ำเนื้อหาเพื่อแสดงว่า ตนเองนั้นรู้ตัวดีว่าทำได้ผิดต่อความรัก แต่ก็ยังอยากที่จะเป็นเพื่อนกันต่อไป

ใจดำ ดังตัวอย่าง

“ซึ่ง...แล้วที่เนี่ยะ รู้ว่าเธอใจดำ คนใจดำ หมตรักเค้าแล้วละซี โถ..ฉันก็นึก นึกว่าเธอใจดี หมดแรง เลยอย่างนี้...ซึ่งแล้วที่เนี่ยะ รู้ว่าเธอใจดำ คนใจดำ หมตรักเค้าแล้วละซี”

เพลงทำไมถึงทำกับฉันได้ (บาซู)

การนำคำว่า ใจดำ มากล่าวซ้ำ ๆ เพื่อต้องการตัดพ้อต่อว่าคนรัก ว่าเป็นคนใจดำ โดยนำมากล่าวซ้ำ ๆ เป็นการตอกย้ำความใจดำให้หนักแน่นยิ่งขึ้น

ฉันพูดว่า ดังตัวอย่าง

“ฉันพูดว่าดีอยู่เสมอ ที่เขาและเธอรักกัน ทั้งที่มันต้องฝืนหัวใจอยู่ที่
ฉันพูดว่าเธอเหมาะกับเขา เขาพร้อมทุกอย่างเขาดี ทั้งที่ใจดวงนี้ ที่จริงไม่เต็มใจ
ฉันพูดว่าเธอ อ่าห้วนไหว รักเขาให้นานเท่านาน ทั้งที่ใจดวงนี้ ที่จริงฉันรักเธอ”

เพลงปากอย่างใจอย่าง (ปาน ธนพร แวกประยูร)

การซ้ำข้อความ ฉันพูดว่า แล้วมีข้อความอื่น ๆ มาขยายนั้น เพื่อแสดงให้เห็นว่า คำพูด
 ที่พูดออกไปทุกอย่างนั้น ล้วนแต่ไม่ตรงกับความเป็นจริง แต่ต้องฝืนใจเพราะไม่ต้องการให้อีกฝ่าย
 หนึ่งรู้ เป็นการซ้ำวลีที่ช่วยแสดงความรู้สึกของคนที่ต้องปิดบังความรักของตนเองเอาไว้

ไม่รับ ดังตัวอย่าง

“ท้องฉันก็ไม่รับ ก็ไม่รับ อย่างดีก็ได้แต่ร้อง ท้องไม่รับ ซักอย่าง อะไรมันก็ไม่รับ
มันไม่รับ มันไม่รับ ไอ้ที่มันเป็นอย่างเงี้ยะ เพราะเธอคนเดียว”

เพลงท้องไม่รับ (ดั่ง พันกร บุญยะจินดา)

การนำ ไม่รับ มากล่าวซ้ำ ๆ เป็นการซ้ำคำที่ช่วยย้ำความหมายว่าไม่ว่าจะกินอะไร
 ท้องก็ไม่รับอาหารทั้งสิ้น เนื่องจากผิดหวังในความรัก

เชื่อไม่ได้ ดังตัวอย่าง

“Strawberry ฉันละยี้เธอจริงๆ (ฉันยี้เธอ ฉันยี้เธอ) ก็เชื่อไม่ได้เลย ไม่ได้เลย
ไม่ได้เลย ไม่ต้องมาพูดเลยเชื่อไม่ได้ เชื่อไม่ได้ เชื่อไม่ได้ เชื่อไม่ได้ เชื่อไม่ได้ เชื่อ
ไม่ได้”

เพลง strawberry (นาตาลี แจ๊สกี)

การนำ เชื่อไม่ได้ มากล่าวซ้ำ ๆ เพื่อเป็นการย้ำความหมาย ว่า เชื่อไม่ได้ ให้นักแน่น
 ยิ่งขึ้น

หยุดตรงนี้ที่เธอ ดังตัวอย่าง

“หยุดตรงนี้ที่เธอ ไม่ไปไกลแล้วใจ จะหยุด ทั้งใจ ไว้ที่เธอ หยุดตรงนี้ที่เธอ เพราะ
 เธอที่ฉันเจอ คือคนที่รัก ฉันหมดใจ”

เพลงหยุดตรงนี้ที่เธอ (ฟอร์ด)

การซ้ำ หยุดตรงนี้ที่เธอ เป็นการแสดงให้เห็นความจริงจัง ที่จะหยุดหัวใจของตัวเองไว้ที่หญิงคนรัก ซึ่งช่วยย้ำความหมายให้หนักแน่นยิ่งขึ้น

ฉันทาม ดังตัวอย่าง

“ฉันทาม เธอได้ยินไหม ฉันทาม ว่าจะเลือกใคร มีคนนึงต้องเสียเธอไป ไม่เป็นไร ไม่เป็นไร ถ้าฉันทคือ คนนั้น”

เพลง 3 คน 2 ทาง (ปาน ธนพร แวกประยูร)

การนำ ฉันทาม มากล่าวซ้ำ เป็นการย้ำเนื้อหาที่ต้องการถาม ช่วยให้เห็นถึงความตั้งใจในการถามแบบต้องการคำตอบ เป็นการซ้ำความ ที่ช่วยให้เนื้อหาจริงจัง หนักแน่นขึ้น

เป็นปรากฏการณ์ ดังตัวอย่าง

“เป็นปรากฏการณ์ ที่เหนือ ธรรมชาติ อันยิ่งใหญ่ เป็นปรากฏการณ์ ที่ยิ่ง กว่าจะหาคำบรรยาย เป็นปรากฏการณ์ หล่อเลี้ยง ทุกชีวิต ให้ก้าวไป รัก นั้น ยิ่ง ยิ่งใหญ่ กว่าดิน น้ำ ลมไฟ”

เพลงปรากฏการณ์ (Mission 4 Project)

การซ้ำวลี เป็นปรากฏการณ์ เพื่อแสดงให้เห็นว่า ความรักเป็นปรากฏการณ์ที่ยิ่งใหญ่กว่าสิ่งใด ๆ เนื่องจากจะช่วยหล่อเลี้ยงชีวิตให้ดำรงอยู่ได้ เป็นการซ้ำวลีที่ช่วยให้ความหมายที่หนักแน่นขึ้น

โยก โยก โยก โยกเข้าไปให้มันหลุดโลก ดังตัวอย่าง

“โยก โยก โยก โยกเข้าไปให้มันหลุดโลก โยก โยก โยก โยกเข้าไปให้มันหลุดโลก โยก โยก โยก โยกเข้าไปให้มันหลุดโลก โยก โยก โยก โยกเข้าไปให้มันหลุดโลก”

เพลงหลุดโลก (ไวตามินเอ)

เป็นการนำข้อความ โยก โยก โยก โยกเข้าไปให้มันหลุดโลก มากล่าวซ้ำ ๆ จะช่วยให้เกิดอารมณ์สนุกสนาน อยากเต้นตามจังหวะเพลง และยังแสดงให้เห็นภาพการเคลื่อนไหว ไปตามเนื้อเพลงแบบสุดเหวี่ยงอีกด้วย

อย่าตัดผม ไม่เอาไม่เอาเนะ ดังตัวอย่าง

“อย่า (อย่า) ตัดผม ไม่เอาไม่เอานะ อย่าตัดผม ไม่เอาไม่ตีนะ อย่า (อย่า) ตัดผม
ไม่ดีไม่เอานะ อยากตัดอะไรก็ตัดไป อย่าตัดผม”

เพลงอย่าตัดผม (หลุยส์ สก๊อต)

เป็นการนำข้อความ อย่าตัดผม มากล่าวซ้ำ ๆ เพื่อย้ำให้เห็นว่า ไม่อยากให้คนรัก
ทอดทิ้ง เป็นการซ้ำข้อความที่ช่วยให้ความหมายหนักแน่นขึ้น

โปรดอยู่ในความสนุก อยากให้เธอมีความสุข ดังตัวอย่าง

“ดีไหมดีไหม เอาไหมเอาไหม เอาไหมขอเสียงหน่อยอะะะ โปรดอยู่ในความสนุก
อยากให้เธอมีความสุข โปรดอยู่ในความสนุก อยากให้เธอมีความสุข โปรดอยู่ในความ
สนุก อยากให้เธอมีความสุข โปรดอยู่ในความสนุก อยากให้เธอมีความสุข”

เพลงโปรดอยู่ในความสนุก (ใจแอนท์)

การนำข้อความ โปรดอยู่ในความสนุก อยากให้เธอมีความสุข มากล่าวซ้ำ ๆ จะช่วยให้
เข้าถึงอารมณ์สนุกสนานของเพลงได้มากขึ้น

ไม่มีฉันคนนั้น บนโลกใบนี้อีกแล้ว ดังตัวอย่าง

“ไม่มีฉันคนนั้น บนโลกใบนี้อีกแล้ว ขอเธอจงลืมเขาไป...ไม่มีฉันคนนั้น บนโลก
ใบนี้อีกแล้ว คนที่เคยยอมทุกอย่าง แต่เธอก็ยังจากไป ไม่มีฉันคนนั้น ที่รักเธอมากอีกแล้ว
ไม่เหลือเธอในหัวใจ เข้าใจแล้วใช่ไหม เสียเวลา เปล่าเปล่า”

เพลงไม่มีฉันคนนั้นอีกแล้ว (โฟร์ท นฤมล จิวังกุล)

การนำข้อความ ไม่มีฉันคนนั้น บนโลกใบนี้อีกแล้ว มากล่าวซ้ำ ๆ เพื่อแสดงอารมณ์
ของคนที่เคยผิดหวังในความรักอย่างรุนแรง และไม่ต้องการกลับไปคืนดีกับคนรัก เป็นการซ้ำ
ข้อความที่ช่วยสื่ออารมณ์ผิดหวัง ได้ดียิ่งขึ้น

ทำไมจะไม่ได้ ดังตัวอย่าง

“ฉันให้เธอได้ทุกอย่าง มากกว่านี้ยังเคย แล้ววันนี้มาขอไปรักกับเขา ทำไมจะ
ไม่ได้ ทำไมจะไม่ได้ เรื่องแค่นี้ ฉันให้เธอได้สบาย ทำไมจะไม่ได้ อะไรก็ให้ได้ อยากไปก็
ไปเถอะ ไม่ต้องแคร์”

เพลงทำไมจะไม่ได้ (เจอาร์ กิตติกุลวงศ์)

การนำข้อความ ทำไมจะไม่ได้ มากล่าวซ้ำ ๆ เพื่อแสดงความจริงใจให้คนรักเห็นว่าตนเองพร้อมที่จะเสียสละได้ทุกเรื่อง แม้แต่การที่เธอขอไปรักกับคนอื่น

ต่อหน้าฉันเธอทำอย่างนั้นได้อย่างไร ดังตัวอย่าง

“ต่อหน้าฉัน เธอทำอย่างนั้น ได้อย่างไร หา เห็นรีเปล่า เห็นน้ำตา เวลาที่เธออยู่กับใคร ต่อหน้าฉัน เธอทำอย่างนั้น ได้อย่างไร หา เหมือนเธอกำลัง ฆ่ากันซ้ำๆ หรือเธอจะลืม ว่าเรานั้นยังรักกัน”

เพลงต่อหน้าฉันเธอทำอย่างนั้นได้อย่างไร (D2B)

การนำข้อความ ต่อหน้าฉันเธอทำอย่างนั้นได้อย่างไร มากล่าวซ้ำ เพื่อต้องการย้ำให้รู้ว่าไม่พอใจในพฤติกรรมของคนรักที่มีต่อชายอื่น เป็นการช่วยย้ำอารมณ์เศร้าโศกผิดหวังในความรักให้หนักแน่นขึ้น

การซ้ำข้อความจากตัวอย่างข้างต้น จะทำให้บทเพลงเกิดความไพเราะ สละสลวย ช่วยย้ำอารมณ์และความหมายให้หนักแน่น และ ยังช่วยให้บทเพลงติดหูผู้ฟังได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

ในการศึกษาการใช้คำจากบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด จำนวน 127 เพลง ผลปรากฏว่า พบการใช้คำภาษาต่างประเทศ มากที่สุด นอกจากนี้ยังพบ การใช้คำสแลง การใช้ภาษาปาก การใช้คำอุทาน การใช้คำกำกวม การใช้คำหยาบ การใช้คำกระทุ้ง การเล่นคำ และการซ้ำความ ตามลำดับ

2. การใช้สำนวน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) ได้ให้ความหมายของสำนวน ไว้ดังนี้ “สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียง โวหาร บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโวหาร ถ้อยคำที่ไม่ถูกไวยากรณ์ แต่รับใช้เป็นภาษาที่ถูกต้อง การแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความพิเศษ เฉพาะภาษาหนึ่ง ๆ หรือหนังสือแบบหนึ่ง ๆ”

บทเพลงจะเกิดความไพเราะ ชาบซึ้ง และสามารถถ่ายทอดอารมณ์ได้ตามความรู้สึกที่ผู้ประพันธ์นั้น ผู้ประพันธ์จำเป็นที่จะต้องมีความสามารถในการเลือกใช้คำต่าง ๆ รวมไปถึงการนำสำนวนต่าง ๆ มาใช้ จากการศึกษาเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด จำนวน 127 เพลง ผู้วิจัยได้ศึกษาสำนวนในหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 การใช้สำนวนเดิม
- 2.2 การใช้สำนวนใหม่โดยเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม
- 2.3 การใช้สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่
- 2.4 การใช้สำนวนจากภาษาต่างประเทศ

2.1 การใช้สำนวนเดิม

จารุวรรณ พุทธิบัณฑิต (2543 : 29) ได้ให้ความหมายของสำนวนเดิมไว้ว่า สำนวนดั้งเดิมหรือสำนวนโบราณ เป็นวลีหรือประโยคที่ลึกซึ้งคมคาย มีความหมายแฝง เป็นคำสอนหรือเป็นคติให้คิด นิยมใช้กันแพร่หลาย เช่น ตักบาตรตามพระ กินน้ำได้ตอก ข้าวแดงแกงร้อน ชิงกีรชาก็แรง เขียนเสือให้วัวกลัว เป็นต้น ดังนั้น การใช้สำนวนเดิมจึงหมายถึงการนำสำนวนเดิมทั้งหมดไม่ได้ดัดแปลง มาใช้ในบทเพลง เพื่อให้บทเพลงนั้นมีเนื้อหาที่น่าสนใจ และทำให้เกิดความไพเราะมากขึ้น ในการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการใช้สำนวนเดิมปรากฏอยู่ในเพลงต่าง ๆ เช่น

สำนวน น้ำตาตกใน ดังตัวอย่าง

“โอ้เอ๋ย ไหนบอกให้แม่มาขอ โอ้เราก็รอ ร้อรอ ชะจนอ่อนใจ อ่ะโอ้เอ๋ย ไหนบอกให้แม่มาขอ ปล่อยเราให้รอ รอชะจนน้ำตาตกใน”

เพลงโอ้เอ๋ย (บาซุ)

สำนวน น้ำตาตกใน หมายถึง เศร้าโศกเสียใจอย่างมากแต่ไม่แสดงให้ปรากฏ นำมาใช้สื่ออารมณ์ของคนที่มีผิดหวังในความรัก แต่ไม่สามารถแสดงออกมาได้ เป็นการใช้นำนวนที่ช่วยสื่อให้เห็นภาพได้ดียิ่งขึ้น

สำนวน เด่นแรงเด่นกา หมายถึง แสดงอาการดีอกดีใจ หรือสนุกสนานกระโดดโลดเต้น

“ไต่รุ่งกันหน่อย ดิดอกดีใจ ไม่หลับไม่ยอมนอน เด่นแรงเด่นกา ถูกอกถูกใจที่เธอทิ้งกันไป ไต่รุ่งลิ้มเธอ ต่อจากนี้ ไม่มีในหัวใจ เข้าๆค้อยนอน ตื่นขึ้นมาจะ ได้ลิ้มเธอ เอ้า...ลิ้มๆ กันไปเลย”

เพลงไต่รุ่ง (อาร์ม ศิริโรจน์ ศิริเจริญ)

การนำสำนวน เด่นแรงเด่นกา มาใช้ในบทเพลง ช่วยสื่อให้เห็นภาพการกระโดดโลดเต้น ของคนที่ผิดหวังในความรัก เป็นการกระทำเพื่อประชดประชันที่คนรักมาตีจาก

สำนวน หักหลัง ดังตัวอย่าง

“เจ็บตรงนี้ได้แต่ชื้อเกินไป ปวดตรงนี้ได้แต่โง่งมมาย วางน้ำมันให้อยู่ใกล้ ๆ กองไฟ ไว้ใจ แต่ไม่นึกเลย ถูกเขาหักหลัง หัวใจพังยับเยิน อยากจะถามเหลือเกิน ทำได้ไฉน ยิ่งคิดยิ่งซ้ำ สองคนพูดสองคำ เสียใจ ถ้าเสียใจ ทำไม่ถึงทำ”

เพลงรักแท้แพ้ใกล้ชิด (ปาน ธนพร)

สำนวน หักหลัง หมายถึง ร่วมใจกันมาก่อน แล้วกลับทรยศทำร้ายในภายหลัง ในที่นี้ มาใช้เพื่อสื่อให้เข้าถึงอารมณ์ความเจ็บปวดเนื่องจากถูกเพื่อนรักมาแย่งคนรักไป

สำนวน รู้เห็นเป็นใจ ดังตัวอย่าง

“รู้เห็นเป็นใจกับเขาซะใหม่ เธอแอบมีใจให้กัน อย่าปฏิเสธกับฉันว่ามันไม่จริง”

เพลงรู้เห็นเป็นใจ (ไฮเปอร์)

สำนวน รู้เห็นเป็นใจ หมายถึง รู้เห็นเหตุการณ์ และให้ความร่วมมือด้วย การนำสำนวนนี้ มาใช้ ช่วยสื่ออารมณ์ของคนที่ผิดหวังในความรัก เพราะได้รู้ว่าคนรักกำลังปันใจให้ชายอื่นได้เด่นชัดยิ่งขึ้น

สำนวน เลือดเย็น ดังตัวอย่าง

“ปากคมมีด กรีดกลางใจ แซ่เกลือไว้ให้ตายทั้งเป็น ไม่นึกว่าเธอเลือดเย็น สร้างความปวดร้าวขนาดไหน”

เพลงทำไมไม่ทำให้ตาย (ไฮร็อค)

สำนวน เลือดเย็น หมายถึง ไม่สะทกสะท้าน โหดเหี้ยมมาใช้ ช่วยสื่อให้เห็นว่า การถูก ตัดรักจากหญิงสาว เป็นการทำร้ายจิตใจอย่างโหดเหี้ยม

สำนวน อกหัก ดังตัวอย่าง

“เจ็บแปลบขึ้นมาทันที อกหักซะใหม่อย่างนี้ นี่เธอไม่รักฉันแล้วหรือเธอ”

เพลงเจ็บแปลบ (ใจแค้นท์)

สำนวน อกหัก หมายถึง พลาดหวังในความรัก เป็นสำนวนที่ใช้อย่างแพร่หลาย เมื่อนำมาใช้ในบทเพลงจะช่วยสื่ออารมณ์ของคนที่เสียใจเพราะรักร้างได้ดี

สำนวน ใจดำ ดังตัวอย่าง

“ซึ่งแล้วที่เนี่ยะ รู้ว่าเธอใจดำ คนใจดำ หมดรักเค้าแล้วละซี โถฉันก็นึก นึกว่าเธอ ใจดี หมดแรงเลยอย่างนี้ ทำไม่ถึงทำกับฉันได้”

เพลงทำไมถึงทำกับฉันได้ (บาซูก)

สำนวน ใจดำ หมายถึง เห็นแก่ตัว ไม่เอื้อเฟื้อใคร ขาดกรุณา ในที่นี้นำมาใช้ในด้านความรัก หมายถึงการไม่เห็นอกเห็นใจคนรัก หรือหมดรักไปแล้ว เป็นการนำมากล่าวในเชิงตัดพ้อต่อว่า

สำนวน กัดฟัน ดังตัวอย่าง

“เธอเข้าใจไหม ปากกับใจฉันไม่ตรงกัน แต่ละคำนั้นต้องกัดฟันพูดมันออกไป แต่ในวันนี้ ขอสักครั้งที่ดึงมาจากหัวใจ ให้เธอรู้เอาไว้หัวใจฉันมีแต่เธอ”

เพลงปากอย่างใจอย่าง (ปาน ธนพร)

สำนวน กัดฟัน หมายถึง เอาฟันกัดกันไว้แน่น เป็นอาการแสดงถึงความอดกลั้น ในที่นี้นำมาใช้เพื่อแสดงอารมณ์อดทนอดกลั้น ของผู้ที่แอบรักอยู่ฝ่ายเดียว แต่ต้องเก็บไว้เพียงในใจ ไม่กล้าเปิดเผยความรักให้อีกฝ่ายล่วงรู้ และต้องฝืนพูดในสิ่งที่ไม่ตรงกับใจ

สำนวน หุบปาก ดังตัวอย่าง

“อย่าร้องเลย ไม่สวยเลย นะคนดี อย่าหุบปาก อย่าเชื่อคำ ใครใส่ร้าย อย่าร้องเลย บอกรั้วเลย รักจะตาย หยุตชะที่ นิงชะที่ หายโมโห ชักที่”

เพลงไม่มีอะไรจริง ๆ (เบบี๋ บูล)

สำนวน หุบปาก หมายถึง เชื่อโดยไม่ได้ไตร่ตรอง ในเพลงนี้ นำมาใช้ในด้านความรัก ว่าอย่าเชื่อคำพุดยุแยงของผู้อื่นที่ไม่เป็นความจริง ซึ่งอาจทำให้คนรักเกิดความเข้าใจผิดได้

สำนวน มือที่สาม ดังตัวอย่าง

“ปล่อยให้ฉันได้จากไป เจ็บคนเดียวเท่านั้น ลืมว่าเคยมีฉัน มาทำให้หนักใจ
อย่าให้ฉันต้องผิด ต้องกลายเป็นคนที่ร้าย เป็นเหมือนมือที่สาม ทำลายทุกอย่างของเธอ

เพลงขอโทษเขาคือ (นิคกี้)

สำนวน มือที่สาม หมายถึง บุคคลฝ่ายที่ 3 ซึ่งไม่ใช่คู่กรณี แต่สอดเข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือชีวิตของผู้อื่น มักจะเข้ามายุแยงให้เกิดความแตกแยก หรือบ่อนทำลาย ในที่นี้นำมาใช้ในเรื่องของความรัก ของคนที่ต้องเข้าไปข้องเกี่ยวกับคู่รักของคนอื่น ซึ่งในที่สุดก็ต้องพ่ายแพ้ ผิดหวัง

สำนวน ใจง่าย ดังตัวอย่าง

“เธอทิ้งฉันไป ไปรักกับเขา เขาทั้งใครมารักกับเธอ แล้วจะถามทำไม เมื่อไม่มีเธอ ไม่เป็นไรอย่างห่วงกันเลย แต่คนใจง่ายสองคน ตกลงไปรักกัน ไม่ต้องคิดอะไรมากมาย”

เพลงอีกหน่อยก็ทิ้งกันเอง (เจมส์ เรื่องศักดิ์)

สำนวน ใจง่าย หมายถึง เชื่อง่าย ยินยอมง่าย ในที่นี้นำมาใช้ในด้านความรัก เชิงตำหนิคนที่เปลี่ยนใจ เปลี่ยนคู่ดวงได้โดยง่าย แสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นในปัจจุบันนิยมเปลี่ยนคู่ดวง ไม่นิยมคบกับใครยืดยาว

สำนวน ขี้หึง ดังตัวอย่าง

“ก็คนมันขี้หึง นิดหนึ่งก็คิดไกล มันคิดระวางไปอยู่เสมอ ทุกเรื่องที่ทำลงไป ยังไม่เข้าใจอีกเธอ รักเธอ จะให้ไปหึงใคร”

เพลงหึง (D2B)

สำนวน ขี้หึง หมายถึง หึงหวงมาก, หวงคู่อย่างยิ่ง (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 138) เป็นสำนวนที่ใช้ในด้านความรัก แสดงให้เห็นว่าหวงคนรักมาก เมื่อนำมาใช้ในบทเพลงจะช่วยให้สื่อความหมายให้เข้าใจได้ทันที

สำนวน ปิ่นตันจิว ดังตัวอย่าง

“หมดปัญญาแล้วจะทำอย่างไรให้แฟนเขาหันมารักเรา จะไปจุดเขามันก็ไม่ดีผิดศีลธรรม ความพยายามซักจะหมดไปทุกวัน ความฝันจะปิ่นตันจิวก็คงจบ”

เพลง dog (อะแค็บเปลาเซเว่น)

สำนวน ปิ่นตันจิว หมายถึง การประพาศติผิดลูกเมียคนอื่น ซึ่งจะถูกลงโทษในนรก ด้วยการปิ่นตันจิว การนำสำนวน ปิ่นตันจิว มาใช้ เป็นการสะท้อนความเชื่อที่เกี่ยวกับนรก สวรรค์ โดยเชื่อว่า ผู้ที่ประพาศติผิดลูกเมียผู้อื่น จะต้องชดใช้กรรมด้วยการปิ่นตันจิวในนรกซึ่งจะมีหนามแหลมคอยทิ่มแทงให้ได้รับความเจ็บปวดอย่างแสนสาหัส

สำนวน ลงเอย ดังตัวอย่าง

“ยังไม่เข้าใจ ทำไมรักของเรา กลายเป็นเขาที่ลงเอย แววดาฉันอ่อนวอน แวดาเธอเมินเฉย ฉันรู้ได้เลย หมดหวัง”

เพลงดูแลตัวเองนะ (ลิฟต์ ออย)

สำนวน ลงเอย หมายถึง จบ เลิก ยุติ สิ้นสุด ในที่นี้นำมาใช้สื่อความหมายในด้านความรัก โดยหากคู่รักคู่ไหนได้แต่งงานกัน ก็มักจะมีพูดว่า ลงเอยกันเสียที่ การนำสำนวน ลงเอย มาใช้ในบทเพลง เป็นการแสดงความประหลาดใจที่คนรักของตนเอง ตัดสินใจไปแต่งงานกับชายอื่นในท้ายที่สุด เป็นการใช้สำนวนที่ช่วยสื่ออารมณ์ของคนที่มีผิดหวังในความรักได้เป็นอย่างดี

2.2 การใช้สำนวนใหม่โดยเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม

คือการนำสำนวนเดิม มาดัดแปลง ให้เข้ากับบริบทที่ต้องการ ในการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการใช้สำนวนโดยเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมปรากฏอยู่ในเพลงต่าง ๆ เช่น

งมเข็มในทะเล ดังตัวอย่าง

“ต่อให้งมเข็มในทะเล ยากเย็นสักเท่าไร ยิ่งไงก็ต้องเจอ แต่ตามหา
หารักให้เธอ คงไม่มีวันเจอ เพราะมันไม่มีจริง”

เพลงงมเข็มในทะเล (โดม ปกรณ์ ลัม)

งมเข็มในทะเล มาจากสำนวน งมเข็มในมหาสมุทร หมายถึงค้นหาสิ่งที่ยากจะค้นหาได้ ถูกนำมาใช้เปรียบว่า การงมหาเข็มในทะเล ยิ่งง่ายกว่าการค้นหาความรักจากใจของหญิงสาว เป็นการตัดพ้อเมื่อไม่ได้ความรักตอบ ช่วยให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจตามเนื้อเพลง

ชีไม่ให้เป็นนก ชีนกให้เป็นไม้ ดังตัวอย่าง

“มาชีไม่ให้เป็นนก ชีนกให้เป็นไม้ บอกว่าไม่ใช่ ไม่ใช่ ก็ชีนั่น ชีนี่ บอกพี่ดูซิดู
เล่นอะไรก็ไม่รู้ บ้า”

เพลงทำไมถึงทำกับฉันได้ (บาซู)

มาชีไม่ให้เป็นนก ชีนกให้เป็นไม้ ดัดแปลงมาจากสำนวน ชีนกเป็นนก ชีไม่เป็นไม้ หมายถึง ไม่ว่าผู้มีอำนาจจะว่าอย่างไร ผู้น้อยก็ต้องคล้อยตาม เพราะกลัวหรือเกรงอำนาจ ถูกนำมาใช้เปรียบกับความรัก เมื่อรักกันใหม่ ๆ จะพูดอะไรก็คล้อยตามกัน ช่วยให้เห็นภาพและทำให้ความหมายเด่นชัดยิ่งขึ้น

ตบมือข้างเดียว ดังตัวอย่าง

“ตบมือข้างเดียวก็ครั้ง มันก็ดังไม่ได้ หากสะพานไม่ทอดข้ามไป ใครจะกล้าข้ามมา”

เพลงตบมือข้างเดียว (ปาน ธนพร)

ตบมือข้างเดียว มาจากสำนวนว่า ตบมือข้างเดียวไม่ดัง หมายถึง ทำอะไรฝ่ายเดียวย่อมไม่เกิดผล ในที่นี้นำมาใช้เกี่ยวกับความรักในเชิงตำหนิว่า ต้องพร้อมใจกันทั้งสองฝ่าย จึงจะเกิดเรื่องรักซ้อนขึ้นได้

สะพานไม่ทอดข้ามไป ดังตัวอย่าง

“ตบมือข้างเดียวก็ครั้ง มันก็ดังไม่ได้ หากสะพานไม่ทอดข้ามไป ใครจะกล้าข้ามมา เธอทำ เธอรู้ตัวเองแก้ไข อย่าเลยอย่าโทษใครๆ ดีกว่า”

เพลงตบมือข้างเดียว (ปาน ธนพร)

สะพานไม่ทอดข้ามไป มาจากสำนวนว่า ทอดสะพาน หมายถึง แสดงท่าทางเป็นทำนองอยากติดต่อด้วย ในที่นี้มีการนำคำว่า ไม่ มาประกอบ จึงหมายถึง ถ้าไม่แสดงท่าทางเป็นทำนองอยากติดต่อด้วย ก็จะไม่มีการกล้าเข้ามาคบหา ใช้ในความหมายเชิงลบ เป็นการต่อว่าผู้ที่นอกใจคนรัก

รู้ตัวเองแก้ไข ดังตัวอย่าง

“เธอทำ เธอรู้ตัวเองแก้ไข อย่าเลย อย่าโทษใครๆ ดีกว่า มันได้อะไรขึ้นมา เมื่อคนมันห้วนไหว ก็ไม่ใช่ความผิดใคร ต้องโทษหัวใจเธออ่อนแอเอง”

เพลงตบมือข้างเดียว (ปาน ธนพร)

รู้ตัวเองแก้ไข มาจากสำนวนว่า รู้อยู่แก้ไข หมายถึง รู้ซึ่งอยู่ในใจของตน ในที่นี้นำมาใช้ประชดประชันคนรักที่ปับใจให้คนอื่น ว่าเมื่อเป็นคนทำยอมรู้อยู่แก้ไข ไม่ต้องโทษสิ่งอื่น

ปากกับใจฉันไม่ตรงกัน ดังตัวอย่าง

“เธอเข้าใจไหม ปากกับใจฉันไม่ตรงกัน แต่ละคำนั้นต้องกัดฟันพูดมันออกไปแต่ในวันนี้ ขอสักครั้งที่มันตรงกับหัวใจ ให้เธอรู้เอาไว้ หัวใจฉันมีแต่เธอ”

เพลงปากอย่างใจอย่าง (ปาน ธนพร)

ปากกับใจฉันไม่ตรงกัน มาจากสำนวนว่า ปากกับใจไม่ตรงกัน หมายถึง พูดในสิ่งที่ไม่ตรงกับที่คิด พูดไม่จริง ในที่นี้นำมาใช้ในเรื่องความรักที่ต้องปิดบังไว้ ไม่กล้าเปิดเผย

เหมือนให้แมว คอยเฝ้าดูปลายทาง ดังตัวอย่าง

“เหมือนให้แมว คอยเฝ้าดูปลาย่าง ไม่คิดระแวงระวังเพราะเชื่อใจ เพิ่งรู้จริง ๆ ว่า ความซื่อใกล้ มันเปลี่ยนหัวใจบางคน”

เพลงรักแท้แพ้ใกล้ซิด (ปาน ธนพร)

ให้แมว คอยเฝ้าดูปลาย่าง มาจากสำนวนว่า ฝากปลาย่างไว้กับแมว หมายถึงไว้วางใจ คนที่ไม่ควรไว้วางใจ ในที่นี้นำมาใช้ในเรื่องความรัก สื่อให้เห็นอารมณ์เจ็บปวด ของคนที่ไว้ใจ เพื่อนสนิทของตนเอง แต่กลับถูกทรยศโดยแย่งคนรักของตนเองไป

ความรักแท้ๆ แพ้คนใกล้ซิด ดังตัวอย่าง

“ถูกเขาหักหลัง หัวใจพังยับเยิน อยากจะถามเหลือเกิน ทำได้ไง ยิ่งคิดยิ่งซ้ำ สองคนพูดสองคำ เสียใจ ถ้าเสียใจ ทำไมถึงทำ ความรักแท้ ๆ แพ้คนใกล้ซิด กันซะใหม่ วันนี้ ฉันจะได้รู้”

เพลงรักแท้แพ้ใกล้ซิด (ปาน ธนพร)

ความรักแท้ๆ แพ้คนใกล้ซิด มาจากสำนวน รักแท้แพ้ใกล้ซิด หมายถึง คนที่อยู่ใกล้ซิดกัน ย่อมเกิดความรักต่อกันได้ง่าย นำมาใช้สื่ออารมณ์ของคนที่ผิดหวังในความรัก จากการห่างเหิน จึงสูญเสียคนรักให้กับคนที่อยู่ใกล้ซิดกว่า

ค้างอยู่บนเส้นด้าย, แขวนอยู่บนเส้นด้าย ดังตัวอย่าง

“มีแค่ฝัน ให้เธอชื่นชม เธอจะทนได้ถึงเมื่อไร ฝ้ามองดูรักที่ ค้างอยู่บนเส้นด้าย จะขาดลงเมื่อใด ก็คงไม่มีทางรู้ หวาดกลัววันไหน ที่เธอได้เจอกับคนที่คู่ควร ที่ดีกว่าฉัน หวาดกลัววันนั้น ที่เธอจะไปจากฉันจริงๆ”

เพลง ค้างอยู่บนเส้นด้าย (อีเจียท)

ค้างอยู่บนเส้นด้าย, แขวนอยู่บนเส้นด้าย มาจากสำนวน เอาชีวิตไปแขวนอยู่บนเส้นด้าย หมายถึง การกระทำที่เสี่ยงมากเกินไป ในที่นี้นำมาใช้ในเรื่องความรักที่ใกล้จะสิ้นสุดลงว่า เหมือนค้างอยู่บนเส้นด้าย ซึ่งช่วยให้ความรู้สึกไม่มั่นคง และพร้อมที่จะขาดลงได้ทุกเมื่อ

ใส่หน้ากาก ดังตัวอย่าง

“มองยังไงก็เจอ ไม่ว่าจะเดินไปทางไหน มีกระจายไปทั่ว คนที่ชอบ ใส่หน้ากาก คนไหนดีไม่ดี เราจะดูที่ตรงไหน มองไม่เห็นอะไร เพราะทุกคนใส่หน้ากาก”

เพลงหน้ากาก (โดม ปกรณ์ ลัม)

ใส่หน้ากาก มาจากสำนวนว่า ใส่หน้ากากเข้าหากัน หมายถึง แสร้งทำเป็นดีด้วย ถูกนำมาใช้ในบทเพลงเพื่อแสดงให้เห็นว่าคนในปัจจุบันมักไม่เปิดเผยตัวตน และจิตใจที่แท้จริงให้ผู้รู้ ทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องความรัก

อยู่ในกำมือ, ชีวิตในกำมือ ดังตัวอย่าง

“สิ่งเดียวที่ฉันไม่รู้ สิ่งเดียวที่ฉันอยากถาม ไม่รู้ว่าเธอจะรักกันไปอีกนานแค่ไหน ไม่ได้ถามเพื่อให้เธอตอบ แค่จะถามให้เธอไปถามใจ ผাগได้ไหม ผากผู้หญิงคนหนึ่ง อยากบอกว่าทั้งชีวิตของฉัน อยู่ในกำมือของเธอ ฉันยกมันให้กับเธอ ให้เธอตัดสินใจ”

เพลงชีวิตในกำมือ (ปาน ธนพร แวกประยูร)

อยู่ในกำมือ, ชีวิตในกำมือ มาจากสำนวน ลูกไก่อยู่ในกำมือ หมายถึง ผู้ที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจ ไม่มีทางหนีหรือทางต่อสู้ ใช้สื่อให้เห็นอารมณ์ของคนที่กำลังอยู่ในห้วงแห่งความรักว่า ยอมที่จะตกอยู่ใต้อำนาจของคนรัก โดยไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ ทั้งสิ้น

คนสำรอง ดังตัวอย่าง

“ที่หนึ่งไม่ไหว ฉันเต็มใจขอเป็นแค่ที่สอง ยอมเป็นคนสำรองตลอดไป ที่หนึ่งให้เขา ขอที่สองให้ฉันหน่อยได้ไหม รบกวบนเธอเกินไปรีเปลา ขอแค่มิเธอ ให้ฉันไว้เพื่อและแอบซึ้ง ไม่ต้องที่หนึ่ง แค่ขอรักเธอได้แบบเขา เก็บไว้ในใจ เผื่อว่าเวลาเหงา ฉันขอมีเธอไว้คิดถึงก็พอ”

เพลงที่หนึ่งไม่ไหว (ไอน้ำ)

คำว่า คนสำรอง มาจาก สำนวน ตัวสำรอง หมายถึง คนที่ไม่ค่อยมีความสำคัญหรือสำคัญรองลงมา นำมาใช้สื่ออารมณ์ของคนที่มีความรักอยู่ฝ่ายเดียว แม้ความรักต้องตกเป็นรองคนอื่นก็ยังยินดีที่จะรัก ทำให้เข้าถึงอารมณ์รักอย่างเต็มหัวใจได้ดียิ่งขึ้น

ไม่ยอมเอาถ่าน ดังตัวอย่าง

“เล็กเล็กไม่เรียนนี่หว่า ไอ้ปัดเปื้อหน้าครูใหญ่ มาเป็นจิกโก่ดีกว่า ไม่ซำก็ปัดกันใหญ่ ทำตัวเกรไม่ยอมเอาถ่าน เตือดร้อนชาวบ้านทั่วไป ไอ้ปัดโตตั้งค์เด็กเด็ก ไอ้ปัดก่อนกวณผู้ใหญ่ เฮ้ย จะเสี่ยงกับไอ้ปัดระอะ”

เพลงปัด (อาร์ม ศิริโรจน์ ศิริเจริญ)

ไม่ยอมเอาถ่าน มาจากสำนวน ไม่เอาถ่าน หมายถึง ไม่รักดี ถูกนำมาใช้สื่อความหมายของการทำตัวเกเร ไม่ตั้งอยู่ในความดี ช่วยสื่อความหมายให้เข้าใจง่ายให้ความหมายชัดเจน

2.3 การใช้สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่

จารุวรรณ พุทธิบัณฑิต (2543 : 29) ได้ให้ความหมายของสำนวนใหม่ไว้ว่า เป็นสำนวนที่เกิดขึ้นใหม่ ที่คนปัจจุบันใช้พูดจากัน สำนวนเหล่านี้ คิดขึ้นโดยพิจารณาจากการกระทำเป็นส่วนใหญ่ ไม่คำนึงถึงความไพเราะ สละสลวยเหมือนสำนวนดั้งเดิม แต่ใช้สื่อสารเป็นที่เข้าใจกัน จากการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการใช้สำนวนใหม่ปรากฏอยู่หลายสำนวน ดังตัวอย่างเช่น

สำนวน กินแห้ว ดังตัวอย่าง

“โอ๊ย เชื่อพี่ได้เลยว่า น้องไม่ต้องกินแห้ว พี่ต้องไปแน่ ๆ ถึงพี่แยก็ไม่วิต
รักพี่ปึก พลีส อย่าคิดสั้น พี่ก็เตรียมสินสอดเป็นตั้ง ๆ คอยหน่อยดิ แม่พี่ไม่เบี้ยวแน่”

เพลงไร้อ้อย (บาชู)

สำนวน กินแห้ว หมายถึง การพลาดหวังจากสิ่งที่ต้องการ นำมาใช้ในบทเพลงเพื่อช่วยให้บทเพลงสะกดหูผู้ฟัง และน่าสนใจยิ่งขึ้น

สำนวน ขาใหญ่ ดังตัวอย่าง

“ไอ้ปัด เจอดี ไอ้ปัด โดนอัด ก็กรีด กรีด กัน ทั้งขอย ไอ้ปัด นอนมา ไอ้ปัด
หน้าแหก ก็เค้า เฮฮา ทั้งขอย ไอ้ปัด โนวา ไอ้ปัด ขาใหญ่”

เพลงปัด (อาร์ม ศิริโรจน์ ศิริเจริญ)

สำนวน ขาใหญ่ หมายถึง นักเลงผู้มีอิทธิพล นักโทษหรือผู้กักขังที่มีอิทธิพล ในที่นี้หมายถึง นักเลงประจำขอย ซึ่งเมื่อปัดถูกทำร้าย คนที่อยู่ในขอยเดียวกันจึงพากันตีใจ

สำนวน หน้าแหก ดังตัวอย่าง

“เขาล้อกันให้วุ่นวาย ไปเบ่งไม่ดูขอย ถูกสอยจนอนาน กลับบ้านไป ไอ้ปัดเจอดี
ไอ้ปัดโดนอัด ก็กรีดกรีดกันทั้งขอย ไอ้ปัดนอนมา ไอ้ปัดหน้าแหก ก็เค้าเฮฮาทั้งขอย”

เพลงปัด (อาร์ม ศิริโรจน์ ศิริเจริญ)

สำนวน หน้าแตก หมายถึง รู้สึกอาย เพราะทำเป็น หรือทำผิดพลาดต่อหน้าผู้อื่น (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 905) คำนี้นำมาใช้ในบทเพลงเพื่อช่วยให้เห็นภาพของป๊อด ซึ่งเป็นนักแสดงประจำซอย แต่กลับถูกทำร้ายเสียเอง จึงรู้สึกอับอายและเสียหน้า

สำนวน ย้อนศร ดังตัวอย่าง

“จริงเลย อะไรก็ดูไม่มัน จะทำอะไรก็งั้น ๆ ไม่เห็นมันน่าสนใจ เป็อ ๆ กำลังจะกลับไปนอน พอดีเธอเดินมาย้อนศร มาทำให้ฉันสะดุด”

เพลงตะลิ่ง (อนัน อันวา)

สำนวน ย้อนศร นำมาจากคำที่ใช้ในด้านการจราจร หมายถึง วิ่งสวนทางกับที่เครื่องหมายจราจรกำหนด (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 705) ในที่นี้นำมาใช้กับคน หมายถึง การเดินสวนกัน การนำคำนี้มาใช้จะช่วยดึงดูความสนใจได้ดียิ่งขึ้น

สำนวน ซื้อเวลา ดังตัวอย่าง

“ถึงมันเจ็บข้างใจใจฉันพร้อมจะทำ บอกซักราค่าที่ต้องการจากลา เหลือแค่ความสงสารมันเหมือนซื้อเวลา สบสายตาก็คงไม่คุ้มเคย”

เพลงเจ็บอยู่กับฉัน (ตั้ง พันกร บุญยะจินดา)

สำนวน ซื้อเวลา หมายถึง การทำให้เวลายืดเยื้อออกไป ในที่นี้นำมาใช้ในเรื่องความรักว่า ถึงแม้ยืดเวลาที่จะบอกเลิกออกไป ก็ไม่ช่วยให้สถานการณ์ดีขึ้น

สำนวน ซะไม่มี ดังตัวอย่าง

“อยู่เฝ้าไหนเธอ เธอจึงชอบล่าหัวใจ อยู่เฝ้าไหนเธอ ร้ายซะไม่มี เธอเนี่ยะ”

เพลงเฝ้าไหนเธอ (เอิร์น จิรวรรณ)

สำนวน ซะไม่มี หมายถึง มาก เป็นคำพูดติดปากของวัยรุ่น ใช้พูดต่อท้ายคำทั่วไป เช่น ร้ายซะไม่มี ซึ่งเมื่อเติม ซะไม่มี เข้าไป จะช่วยย้ำความหมายของคำหน้าให้หนักแน่นขึ้น เป็นมากยิ่งขึ้น เช่น ร้ายซะไม่มี หมายถึง ร้ายมาก เลวซะไม่มี หมายถึง เลวมาก

สำนวน ขาวหมวยสวยอ้อม ดังตัวอย่าง

“ม่ายม่ายน้อ ล้ออย่าชี้ชี้ตัวตา อ้วไปทำงานมา ไม่ได้ไปหาสาว ๆ ขาวหมวยสวยอ้อม ที่ไหน บัดธ้อ ก็บอกว่าหว่าอ้ายหนี่ แล้วก็หนี่อ้ายหว่า หว่าอ้ายหนี่ละก็หนี่อ้ายหว่า หนี่อ้ายหว่า แล้วเธอจะร้องทำไมอะ”

เพลงทำไมถึงทำกับฉันได้ (บาซุ)

สำนวน ขาวหมวยสวยอ้อม หมายถึง ลักษณะของผู้หญิงที่ผู้ชายส่วนใหญ่ใฝ่ฝันจะได้เป็นคู่รัก คือจะต้องผิวขาว หน้าตาสวยแบบมีเชื้อสายจีน และมีรูปร่างอวบอ้วน มีเสน่ห์ทางเพศ สำนวนนี้เป็นสำนวนที่ใช้พูดกันอย่างแพร่หลายในหมู่วัยรุ่น โดยเฉพาะเมื่อกล่าวถึงหญิงสาวที่รูปร่างหน้าตาดี ก็มักจะพูดว่า ขาวหมวยสวยอ้อม หรือ ขาวสวยหมวยอ้อม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นชายจะชอบคบหากับหญิงสาวที่รูปร่างหน้าตาดี มากกว่าจะดูที่นิสัยใจคอ

สำนวน ถูกต้องนะครึบ ดังตัวอย่าง

“ไม่ไป เราไม่ไป ถ้าไม่รัก ไม่ไป ไม่ใจ เธอไม่ใจ เราไม่ไป เอาดี ให้ไป จะให้ไป เธอต้องยอมโดยดี ตอบมาซิเธอจะให้ฉันเป็นอะไร ให้เป็นอะไร ให้เป็นอะไร ถูกต้องนะครึบ ถูกต้องนะครึบ เป็นแฟนนะครึบ ไม่ต้องร้องไห้อือ ถูกต้องนะครึบ ถูกต้องนะครึบ รางวัลที่รับ คือได้แฟนพันธุ์ดี”

เพลงแฟนพันธุ์ดี (อนัน อันวา)

สำนวน ถูกต้องนะครึบ นำมาจากคำที่ใช้ในรายการแฟนพันธุ์แท้ รายการเกมทศกัณฐ์ ซึ่งเป็นรายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท. ดำเนินรายการโดย คุณปัญญา นิรันดร์กุล ซึ่งกำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน โดยจะมีคำพูดว่า ถูกต้องนะครึบ (จะออกเสียงว่า ถูก-ต้อง-นะ-ครึบ) เมื่อผู้เล่นเกมตอบคำถามได้ถูกต้อง วัยรุ่นจึงนำคำนี้มาใช้พูดติดปาก หมายถึง ถูกต้อง จะใช้ในอารมณ์สนุกสนาน และเลียนแบบน้ำเสียงของพิธีกร เมื่อมีการตอบคำถาม หรือพูดได้ ถูกต้อง ระหว่างกลุ่มเพื่อน การนำคำนี้มาใช้ในบทเพลงจะช่วยให้เข้าถึงอารมณ์สนุกสนานและติดหูวัยรุ่นได้ง่ายขึ้น

2.4 การใช้สำนวนจากภาษาต่างประเทศ

เป็นการนำสำนวนจากภาษาต่างประเทศมาแปลความหมาย แล้วนำมาใช้พูดในกลุ่มวัยรุ่น ในการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการใช้สำนวนจากภาษาต่างประเทศปรากฏอยู่ในเพลง ได้แก่

สำนวน มันคืออะไรที่ ดังตัวอย่าง

“มันเป็นอะไรที่หามาอยู่นาน มันเป็นอะไรที่คุ้มที่สุดเลย มันเป็นอะไรที่ฉันไม่เคยจะคาดคิด”

เพลงรักแท้ เพื่อนแท้ (ดัง พันกร บุญยะจินดา)

มันเป็นอะไรที่ มาจากภาษาต่างประเทศว่า It's something like that... ถูกนำมาเป็นสำนวน มันเป็นอะไรที่ ซึ่งเป็นคำพูดติดปากของวัยรุ่น ไม่มีความหมายในตัวเอง แต่ต้องมีคำอื่น ๆ มาต่อท้ายจึงจะได้ใจความ ซึ่งถ้าไม่กล่าวว่า มันคืออะไร ก็ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

จากการศึกษาบทเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า การใช้สำนวนเดิมและการใช้สำนวนใหม่โดยเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม จะทำให้เนื้อเพลงเกิดความสละสลวย ให้ความหมายที่ลึกซึ้งกินใจ ส่วนสำนวนที่สร้างขึ้นใหม่ และสำนวนจากภาษาต่างประเทศ มักเป็นคำง่าย ๆ แต่เข้าถึงกลุ่มผู้ฟังที่ชอบใช้ภาษาที่แปลกใหม่และทำให้เข้าถึงกลุ่มผู้ฟังที่เป็นวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี

บทที่ 4

วิเคราะห์การใช้โวหารภาพพจน์

โวหารภาพพจน์ เป็นศิลปะการประพันธ์อย่างหนึ่ง ที่มีการเลือกใช้ถ้อยคำอันจะทำให้ผู้อ่าน เกิดจินตนาการ มีอารมณ์เคลิบเคลิ้มไปตามที่ผู้ประพันธ์ต้องการ กุหลาบ มัลลิกะมาส (2542 : 167) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการใช้โวหารไว้ว่า “การใช้โวหาร คือการใช้ชั้นเชิงในการแต่งให้มีรสของถ้อยคำลึกซึ้งประทับใจ มุ่งเอาความรู้สึกด้านอารมณ์เป็นสำคัญมากกว่าข้อเท็จจริง” และภาพพจน์ (Figure of Speech) คือ การกล่าวด้วยโวหาร มิใช่เป็นการเล่าอย่างตรงไปตรงมา ดังนั้นโวหารภาพพจน์ จึงเป็นศิลปะในการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง โดยมีจุดประสงค์เพื่อจะขยายความ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ปลุกเร้าอารมณ์ของผู้อ่านให้เคลิบเคลิ้ม เมื่อผู้ประพันธ์นำโวหารมาประกอบในการแต่งบทเพลง ก็จะทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตามและเข้าใจความหมายได้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง

ในการศึกษาการใช้โวหารภาพพจน์จากเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด ผู้วิจัยได้ศึกษาดังต่อไปนี้

1. การใช้อุปมา
2. การใช้อดีตพจน์
3. การใช้บุคลาธิษฐาน
4. การใช้สัญลักษณ์
5. การใช้อุปลักษณ์
6. การใช้สัทพจน์
7. การใช้ปฏิพจน์
8. การใช้นามนัย

1. การใช้อุปมา

วราภรณ์ บำรุงกุล (2537 : 335) กล่าวว่า “อุปมา หมายถึงการเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นภาพ หรือเกิดความรู้สึกชัดเจน ดังนั้นอุปมา จึงต้องมี “สิ่งใดสิ่งหนึ่ง” ที่ต้องการจะอธิบายหรือเชื่อมโยงความคิด โดยนำคำมาช่วยเชื่อม เช่น ดุจ, เฉก, เหมือน, ราวกับ, ตูราว, ประหนึ่ง, ประดุจ” ในการวิเคราะห์เพลงไทยสากลของบริษัทอาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่ามีการใช้อุปมาดังต่อไปนี้

หน้าเหมือนปลาบู่ ดังตัวอย่าง

“เซาก็ไม่อยู่ จะก็โหมงเธอก็ไม่อยู่ เย็นก็แวะเข้าไปดู ยังต้องทำหน้าที่เหมือนปลาบู่ เราก็นึก นึกดู วันพรุ่งนี้ ก็คงไม่อยู่ เอาอย่างจี้ แล้วยัง วันอาทิตย์ หน้าค่อยมาดูนะ”

เพลง **DING DONG** (อนัน อันวา)

เพลง DING DONG มีการเปรียบเทียบการแสดงสีหน้า และอารมณ์บูดบึ้งอันเกิดจากความผิดหวังว่า หน้าเหมือนปลาบู่ ซึ่งเป็นปลาที่มีหัวโต มูทุไม่สวยงาม นอกจากนี้ เสียงของคำว่า ปลาบู่ ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ทันสมัย ทำให้ได้อารมณ์และเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

หวานเหมือนน้ำตาล ดังตัวอย่าง

“จะให้หวาน หวานเหมือนน้ำตาล คบกันมาตั้งนาน แล้วมันจะหวานได้ไง จะกิน โน่นกินนี่ ตลาดก็อยู่แค่นี้ เดินไปซื้อเองก็ได้วะ จะไปเที่ยวไปห่าง ตอนนี้อย่างไม่ค่อยว่าง รอ ก่อนได้ไหม ก็เคยบอกแล้วไง เป็นแฟนเรานะ ต้องอดทน”

เพลงทำไมถึงทำกับฉันได้ (บาซู)

หวานเหมือนน้ำตาล ในเพลง ทำไมถึงทำกับฉันได้ เป็นการเปรียบเทียบความรักเมื่อครั้งรักกันใหม่ ๆ ว่า หวานเหมือนน้ำตาล แต่ครั้นนานวันเข้า ความรักนั้นก็จืดจาง ไม่หวานดังเดิม

เปรียบเธอตั้งจุดหมายสุดท้ายของนักเดินทาง ดังตัวอย่าง

“ก็คราวที่ความรัก ต้องลงเอยด้วยน้ำตา ก็คราวที่ล้าจนไม่อยากมีใคร ก็คนที่เสาะหา ผ่านมาแล้วก็เลยไป ไม่มีใครที่เหมือนเธอ เปรียบเธอตั้งจุดหมาย สุดท้ายของนักเดินทาง เมื่อเจอเธอแล้วก็ไม่อยากเจอใคร ไม่มีใครอีกแล้ว ที่มีความรักจริงใจ เท่ากับเธอ ที่ให้ฉัน หยุดตรงนี้ ที่เธอ ไม่ไปไกลแล้วใจ จะหยุด ทั้งใจ ไว้ที่เธอ หยุดตรงนี้ ที่เธอ เพราะเธอที่ฉันเจอ คือคนที่รัก ฉันหมดใจ ”

เพลงหยุดตรงนี้ที่เธอ (ฟอร์ด)

เปรียบเธอตั้งจุดหมายสุดท้ายของนักเดินทาง ในเพลง หยุดตรงนี้ที่เธอ เพื่อเปรียบเทียบหญิงสาวคนหนึ่งว่าเป็นเหมือนจุดหมายในการเสาะหารักแท้ ว่าเป็นเหมือนการเดินทางอันยาวนาน ต่อเมื่อพบเจอหญิงสาวคนหนึ่ง จึงเหมือนพบจุดหมายในชีวิต

ร้อนดังตะวัน ดังตัวอย่าง

“ถึงจะแสนไกล ไกลถึงใต้หล้า สุดขอบฟ้าแสนไกล ไกลเพียงดวงดาว ฉันหรืออาหาร
แม้จะร้อนดังตะวัน กำลังใจฉันยังคงมัน ใจฉันไม่เคยหวนต่อขวากหนาม ขอให้เธอรักฉัน
เต็มดวงใจ ถึงจะทุกข์เท่าไรจะสู้ทน ดุจดั่งขุนเขา หรือจะไปสนต่อลมฝนฟ้าดิน”

เพลงรักฉันนั้นเพื่อเธอ (เอิร์น จีรวรรณ)

ร้อนดังตะวัน ในเพลงรักฉันนั้นเพื่อเธอ เปรียบเทียบอุปมาภาพแห่งความรักของชายหนุ่ม
คนหนึ่งว่าแม้จะต้องผจญกับความร้อนแรงของดวงอาทิตย์ ก็ไม่หวั่นเกรง เพียงขอให้หญิงคนรัก
รัก ก็พร้อมที่จะทุ่มเททุกอย่าง

สู้ทนดุจดั่งขุนเขา ดังตัวอย่าง

“ถึงจะแสนไกล ไกลถึงใต้หล้า สุดขอบฟ้าแสนไกล ไกลเพียงดวงดาว ฉันหรืออาหาร
แม้จะร้อนดังตะวัน กำลังใจฉันยังคงมัน ใจฉันไม่เคยหวนต่อขวากหนาม ขอให้เธอรักฉัน
เต็มดวงใจ ถึงจะทุกข์เท่าไรจะสู้ทน ดุจดั่งขุนเขา หรือจะไปสนต่อลมฝนฟ้าดิน”

เพลงรักฉันนั้นเพื่อเธอ (เอิร์น จีรวรรณ)

สู้ทนดุจดั่งขุนเขา ในเพลงรักฉันนั้นเพื่อเธอ เปรียบเทียบความอดทนของชายหนุ่มคน
หนึ่งในการรอคอยความรักของหญิงสาวว่า ทานทนเหมือนกับภูเขา ที่ทานทนต่อลมฟ้าอากาศ

ใครคนนั้นที่ดูดังเมฆสีดำ ดังตัวอย่าง

“ใครกันหนอยืนมองสบตาฉัน ใครคนนั้นที่ดูดังเมฆสีดำ ยืนมองไร้ถ้อยคำ ดวงตา
คู่ นั้นแดงก่ำ ใคร ใครนะเออ”

เพลงเกิดเป็นผู้ชาย (Born To Be)

ใครคนนั้นที่ดูดังเมฆสีดำ ในเพลง เกิดเป็นผู้ชาย เปรียบเทียบความมืดมน ชุ่มหมองใน
จิตใจของคนที่กำลังสูญเสียคนรักว่าเหมือนกับก้อนเมฆในเวลาก่อนฝนจะตกซึ่งจะมีสีดำ ทำให้
ท้องฟ้ามืดครึ้ม ไม่สว่างสดใส

ดูดังคนละเมอ ดังตัวอย่าง

“ใจดวงนั้นคงจะแตกสลาย ใจของผู้ชายที่แกร่งเสมอ เหตุใดดูดังคนละเมอ ดวงตา
คู่ นั้นมองเหม่อ เป็นเพราะเธอทำลายดวงใจ”

เพลงเกิดเป็นผู้ชาย (Born To Be)

ดูตั้งคนละเมอ ในเพลง เกิดเป็นผู้ชาย เปรียบเทียบความเศร้าโศกของชายที่ผิดหวังในความรักว่า เหมือนคนละเมอ จิตใจล่องลอย ขาดสติที่จะกระทำการใด ๆ

เหมือนส่องไฟขึ้นฟ้า ดังตัวอย่าง

“เหมือนส่องไฟขึ้นฟ้า ไฟไกลเกินไป ส่องไปเท่าไรมันก็สูญเปล่า ทุ่มเทให้เธอยิ่งทำยิ่งหาย รักเธอแคไหนมันก็เสียเปล่า ไม่เห็นอะไรเลย (เหมือนส่องไฟขึ้นฟ้า ไฟไกลเกินไป)”

เพลงส่องไฟขึ้นฟ้า (ดั่ง พันกร บุญยะจินดา)

เหมือนส่องไฟขึ้นฟ้า ในเพลง ส่องไฟขึ้นฟ้า เปรียบเทียบความรักของชายคนหนึ่งว่า เหมือนกับการส่องไฟขึ้นไปบนท้องฟ้า ที่ไม่มีวันจะส่องถึงได้ เพราะไฟอยู่ไกลเกินไป ดังนั้นถึงแม้จะมีความรักมากมายเท่าใดก็ไม่เกิดประโยชน์ เมื่ออีกฝ่ายไม่เคยเห็นค่าแห่งความรักนั้น

ใจเราคงเหมือนไฟใกล้ดับ ดังตัวอย่าง

“ทุ่มเทให้เธอ ยิ่งทำยิ่งหาย รักเธอแคไหน มันก็เสียเปล่า ไม่เห็นอะไรเลย ใจเราคงเหมือนไฟใกล้ดับ ทำยังไงไม่อาจส่องถึงเลย หวังนั้นว่างเปล่า ไม่มีความหมายใด”

เพลงส่องไฟขึ้นฟ้า (ดั่ง พันกร บุญยะจินดา)

ใจเราคงเหมือนไฟใกล้ดับ ในเพลง ส่องไฟขึ้นฟ้า เปรียบเทียบจิตใจของคนที่ถูกทอดทิ้งด้วยความรักที่ไม่เกิดผล จนเหนื่อยล้าอ่อนแรง ว่าเหมือนกับไฟที่ใกล้ดับ ไม่มีแสงสว่าง คือไม่มี ความหวังที่จะได้รับผลสำเร็จ

เปรียบตั้งเธออยู่กลางฝนกระหน่ำ ดังตัวอย่าง

“เธอก็เห็นแต่ใคร แต่ใครแต่ใครเท่านั้น ที่เขาทำให้เข้าใจ คนที่รักแต่เธอ แต่เธอแต่เธอเท่านั้น ที่เธอยังมองข้ามไปเปรียบตั้งเธออยู่กลางฝนกระหน่ำ ที่มันทำให้เธอไม่เห็นใคร มากันเอาไว้ให้มองไม่เห็นกันเลย”

เพลงซา (โม่เม นภัสสร บุรณะศิริ)

เปรียบเทียบเธออยู่กลางฝนกระหน่ำ ในเพลง ซา เปรียบเทียบผู้หญิงที่กำลังตกอยู่ในห้วงแห่งความรักอย่างถอนตัวไม่ขึ้นว่าเหมือนกับอยู่ท่ามกลางสายฝนที่ตกกระหน่ำทำให้ฟ้ามีดมัวจนทำให้ไม่สามารถมองเห็นความเป็นจริงได้

อยู่อย่างไรตัวตน ดังตัวอย่าง

“เจ็บ แต่ฉันก็ทนเพราะรักเธอ เธอให้รอฉันก็รอ อย่างมีความหวัง เธอกับเขาจะจบกัน แต่แล้วฉันก็รู้ได้ ว่าได้แค่อยู่ ในมุมของตัวเอง ต้องอยู่อย่างไรตัวตน ต้องคอยหลบคนของเธอ กลายเป็นคนผิดที่เธอต้องชอนไว้”

เพลงไว้ตัวตน (เจมส์ เรืองศักดิ์ ลอยชูศักดิ์)

อยู่อย่างไรตัวตน ในเพลง ไว้ตัวตน กล่าวถึงความน้อยเนื้อต่ำใจของคนทีหลงรักคนรักของคนอื่น ว่าต้องคอยหลบหลีก ปิดบังไม่ให้ใครรู้ จึงเปรียบชีวิตตัวเองว่า เหมือนไม่มีตัวตนอยู่ในโลกนี้

แสงและเงาคู่กันเสมอ เหมือนฉันและเธอคู่กัน

“เมื่อมีเธอก็ต้องมีตัวฉัน จะมีกันและกัน ไม่ทอดทิ้งกันไป แสงและเงาคู่กันเสมอ เหมือนฉันและเธอคู่กัน เมื่อมีฉันก็ต้องมีตัวเธอจะมีกันเสมอ จะไม่ทิ้งกันไป ให้รักเราเป็นเช่นดังแสงและเงา”

เพลงแสงและเงา (อุ๋ ธรรพีณฑร และ โฟร์ท)

แสงและเงาคู่กันเสมอ เหมือนฉันและเธอคู่กัน ในเพลง แสงและเงา เปรียบเทียบให้เห็นถึงสิ่งที่คู่กันระหว่างแสงและเงาว่าเหมือนกับความรักของคนสองคนที่จะต้องอยู่เคียงข้าง คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

รักเราเป็นเช่นดังแสงและเงา ดังตัวอย่าง

“เมื่อมีเธอก็ต้องมีตัวฉัน จะมีกันและกัน ไม่ทอดทิ้งกันไป แสงและเงาคู่กันเสมอ เหมือนฉันและเธอคู่กัน เมื่อมีฉันก็ต้องมีตัวเธอจะมีกันเสมอ จะไม่ทิ้งกันไป ให้รักเราเป็นเช่นดังแสงและเงา”

เพลงแสงและเงา (อุ๋ ธรรพีณฑร และ โฟร์ท)

รักเราเป็นเช่นดังแสงและเงา ในเพลง แสงและเงา เปรียบเทียบให้เห็นถึงสิ่งที่คู่กัน ระหว่างความรักของคนสองคน ว่าเหมือนกับแสง และเงา ที่จะต้องเกิดขึ้นควบคู่กันไป เช่นเดียวกับความรักที่ต้องคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ขาดเธอดังขาดหัวใจ ดังตัวอย่าง

“เงา...ขาดแสงก็คงไร้เงา ขาดเธอก็คงไร้ฉัน วันนั้นจะเป็นเช่นไร แสง...ขาดเงามีความหมายใด ขาดเธอดังขาดหัวใจ เราต้องเดินไปพร้อมกัน”

เพลงแสงและเงา (อุ๋ ธรรพีณธร และ โฟร์ท)

ขาดเธอดังขาดหัวใจ ในเพลง แสงและเงา เปรียบเทียบความรักของชายหญิงว่า หากขาดคนใดคนหนึ่งไปก็เหมือนกับร่างกายขาดหัวใจ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต หากขาดหัวใจก็จะทำให้ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้

เป็นเหมือนมือที่สาม ดังตัวอย่าง

“ปล่อยให้ฉันได้จาก ไปเจ็บคนเดียวเท่านั้น ลืมว่าเคยมีฉัน มาทำให้หนักใจ อย่าให้ฉันต้องผิด ต้องกลายเป็นคนที่ร้าย เป็นเหมือนมือที่สาม ทำลายทุกอย่างของเธอ”

เพลงขอโทษเขาคี (นิคกี้)

เป็นเหมือนมือที่สาม ในเพลงขอโทษเขาคี มีการกล่าวถึงความรักระหว่างคนสามคน โดยคนที่มาทีหลังจะถูกเปรียบเป็นมือที่สาม ที่เข้ามาแทรกระหว่างคนที่คูรักร่วมแล้ว

เป็นดังต้นไม้ของเธอ ดังตัวอย่าง

“เป็นดังต้นไม้ของเธอ เธอคอยดูแลซิดิโก๊กลั จนมีดอกสวยแซมใบ ได้โปรดอย่าปล่อย อย่าทิ้งให้มันร่วงโรย ไม่อยากให้ผ่านคืนนี้รู้ใหม่ ทุกนาทีที่ใจฉันไหว ฉันและเธอทุกลมหายใจ ให้นานเท่านั้นอย่างนี้”

เพลงไม่อยากให้ผ่านคืนนี้ (The Sis)

เป็นดังต้นไม้ของเธอ ในเพลง ไม่อยากให้ผ่านคืนนี้ เปรียบหญิงคนหนึ่งเป็นต้นไม้ของชายคนรัก ที่ถูกปลุกขึ้นด้วยความตั้งใจ จนเจริญงอกงามมีดอกผล จึงไม่ควรละทิ้งให้เหี่ยวเฉา ในบทเพลงนี้ ผู้ประพันธ์ใช้การเปรียบเทียบได้อย่างน่าสนใจ โดยนำความรักมาเปรียบกับการปลูกต้นไม้ ที่ต้องมีการดูแลเอาใจใส่เช่นเดียวกับความรัก

เป็นเพียงแค่อายมผ่านเธอไปแค่นั้น ดังตัวอย่าง

“ถ้าหากว่ามีสักครั้ง ได้เป็นส่วนหนึ่งของเธอ ก็คงเป็นเพียงแค่อายมผ่านเธอไปแค่นั้น เป็นเพียงแค่สิ่งเล็กน้อย เป็นคนไม่เคยสำคัญ เธอไม่มีวันจะรักกัน ฉันก็พอเข้าใจ จะเป็นแค่คนที่ยังรักเธอไป จะเป็นแค่อายมอยู่ใกล้ๆหัวใจ”

เพลงอย่างน้อย (นาทาน)

เป็นเพียงแค่อายมผ่านเธอไปแค่นั้น ในเพลง อย่างน้อย เปรียบเทียบความรักข้างเดียวของชายหนุ่มคนหนึ่ง ว่าเหมือนสายลมที่พัดผ่านไป ไม่มีความสำคัญเพียงพอที่จะทำให้ฝ่ายหญิงสนใจ

จะเห็นได้ว่า การใช้โวหารอุปมาในเพลงไทยสากลของบริษัทอาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด มักจะใช้ความเปรียบที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก ทั้งสมหวังและผิดหวัง ได้อย่างน่าสนใจ เช่น เปรียบความรักที่สมหวังว่า หวานเหมือนน้ำตาล ยิ่งใหญ่ดูขุ่นเขา เหมือนกับแสงและเงาที่จะต้องอยู่คู่กันตลอดไป ส่วนความรักที่ผิดหวัง มีการเปรียบเทียบว่า ชาติเธอตั้งชาติหัวใจ หรือ รักไม่มีคุณค่าอะไร เหมือนเป็นเพียงแค่อายมที่พัดผ่านร่างกายไปเท่านั้น การนำเสนอเปรียบเทียบเหล่านี้มาใช้ จะช่วยให้ผู้ฟังมองเห็นภาพที่ชัดเจน จนเกิดอารมณ์คล้อยตามบทประพันธ์

2. การใช้ข้อติพจน์

ข้อติพจน์ เป็นการบรรยายหรือพรรณนาที่เกินจริง จึงมีอาจนำข้อเท็จจริงไปจับ เพราะผู้แต่งมุ่งกล่าวเพื่อแสดงอารมณ์ที่ลึกซึ้งกว่าปกติ เพื่อสร้างอารมณ์สะท้อนใจแก่ผู้อ่าน ผู้ดู ผู้ฟัง เป็นสำคัญ (วราภรณ์ บำรุงกุล. 2527 : 351-360) ในการวิเคราะห์เพลงไทยสากลของบริษัทอาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่ามีการใช้ข้อติพจน์ ดังต่อไปนี้

คอยจนเป็นปู ดังตัวอย่าง

“เธอไม่คอยอยู่ ไปที่ไรเธอก็ไม่อยู่ เราก็คอยจนเป็นปู จะเมื่อไรเธอก็ไม่อยู่ ลองมาคิดคืดดู เราแอบน้ำตองดูสบู่ เธอก็ไม่เคยอยู่ มันน่าสงกะสัยจริงจริงนะ”

เพลง DING DONG (อนัน อันวา)

คอยจนเป็นปู่ ในเพลง DING DONG มีการเปรียบเทียบการรอคอยที่ยาวนาน ว่า คอยจนเป็นปู่ เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพว่ารอานานมากจนแก่เฒ่า

ปักคมมีด กรีดกลางใจ แซ่เกลือไว้ให้ตายทั้งเป็น ดังตัวอย่าง

“หนึ่งชีวิต หนึ่งใจมอบให้เพียงเธอ กลับต้องเจอว่าใจเธอเปลี่ยน เปลี่ยนไปมีใคร
อีกคนเข้ามาทำลาย เมื่อหมดความหมายจะอยู่เพื่อใคร โฮโฮ ปักคมมีด กรีดกลางใจ
แซ่เกลือไว้ให้ตายทั้งเป็น ไม่นึกว่าเธอเลือดเย็น สร้างความปวดร้าวขนาดไหน”

เพลง ทำไมไม่ทำให้ตาย (ไร่รอด)

เพลง ทำไมไม่ทำให้ตาย มีการใช้อุปมา ปักคมมีด กรีดกลางใจ แซ่เกลือไว้ให้ตายทั้งเป็น เป็นการกล่าวที่เกินจริง ใช้สื่ออารมณ์ให้เกิดความรู้สึกเจ็บปวดอย่างแสนสาหัส เหมือนมีมีดมากรีดที่หัวใจ ทั้งๆ ที่ไม่ได้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงๆ เป็นเพียงอารมณ์ความรู้สึกเท่านั้น

ดิ่งเสาอากาศออกมาจากหัว ดังตัวอย่าง

“อย่ามาบังคับ ให้เป็นอย่างโน้น ให้เป็นอย่างนั้น ให้เป็นอย่างนี้ มันคงไม่ไหวไม่
ชอบบังคับ พอมีปัญหา也多กล่าวหา ก็มาใส่ร้ายว่าเราไม่ดี Bad Bad Boy Bad Bad Boy
....แต่อยากทำตามหัวใจ ดิ่งมันออกมา ดิ่งมันออกมา เยเย่ ดิ่งมันออกมา ดิ่งเสา
อากาศ ออกมาจากหัว เยเย่ เอามาเปิดรับ เอามาเปิดรับ เอามาเปิดรับ อะไรใหม่ใหม่ มาใส่
ในหัว”

เพลง bad boy (จอห์นนี่ อันวา)

เพลง bad boy มีการใช้อุปมา ดิ่งเสาอากาศออกมาจากหัว เป็นการกล่าวที่เกินจริง เพราะที่ศีรษะของคนไม่มีเสาอากาศ แต่เป็นการกล่าวเลียนแบบเครื่องรับวิทยุ หรือโทรทัศน์ ที่มีเสาอากาศเพื่อรับสัญญาณภาพและเสียง เพื่อสื่อความให้เห็นว่าควรเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ ให้เข้ามาในชีวิตมากกว่าที่จะทำตามกรอบเดิม

ไกลถึงใต้หล้า ดังตัวอย่าง

“ถึงจะแสนไกล ไกลถึงใต้หล้า สุดขอบฟ้าแสนไกล ไกลเพียงดวงดาว ฉันทหรืออาหาร
แม้จะร้อนดังตะวัน กำลังใจฉันยังคงมัน ใจฉันไม่เคยหวั่นต่อขวากหนาม”

เพลง รักฉันนั้นเพื่อเธอ (เอิร์น จีรวรรณ)

เพลงรักฉันนั้นเพื่อเธอ มีการใช้ดิพจน์ ไกลถึงใต้หล้า มาใช้ในเรื่องของความรักว่า ถึงแม้จะอยู่ไกล อยู่ใต้ดินหรืออยู่ไกลจนสุดขอบฟ้า ก็จะไม่ห่างไปหาหญิงคนรักให้ได้ เป็นการกล่าวเกินจริง เนื่องจากคนธรรมดาทั่วไปคงไม่อยู่ใต้ดิน หรืออยู่ตรงสุดขอบฟ้าได้ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ไม่สามารถไปถึงได้ แต่ใช้สื่อเพื่อให้เห็นถึงความจริงจังในความรัก

ตาโตจนแทบจะหลุด ดังตัวอย่าง

“จริงเลยอะไรก็ดูไม่มัน จะทำอะไรก็งั้นๆ ไม่เห็นมันน่าสนใจ เบื่อๆกำลังจะกลับไปนอน พอดีเธอเดินมาย้อนศรมาทำให้ฉันสะดุด โดนเลยโดนเลยยอมรับว่าโดน เธอทำให้ใจที่ยิ่งๆ มันๆ ไปทั้งกระจุก เปลี่ยนๆ ไม่เอาไม่กลับไปนอน เจอเธอแล้วใจมันร้อนๆ ตาโตจนแทบจะหลุด”

เพลงตะลึง (อนัน อันวา)

เพลง ตะลึง เป็นการใช้ดิพจน์ ตาโตจนแทบจะหลุด คือ เมื่อเห็นหญิงสาวคนหนึ่งแล้วรู้สึกสะดุดตา จึงถลึงตามองอย่างเต็มที่ เหมือนลูกนกน้อยที่ตาจะทะลักออกมาจากเบ้า ซึ่งไม่สามารถทำได้จริง แต่เป็นการกล่าวเพื่อให้เห็นภาพที่เกินจริงและเกิดความขบขัน

ใจดวงนั้นคงจะแตกสลาย ดังตัวอย่าง

“ใครกันหนอยืนมองสบตาฉัน ใครคนนั้นที่ดูดังเมฆสีดำ ยืนมองไร้อยู่คำ ดวงตาคุณั้นแดงก่ำ ใคร ใครนะเออ ใจดวงนั้นคงจะแตกสลาย ใจของผู้ชายที่แกร่งเสมอ เหตุใดดูดังคนละเมอ ดวงตาคู่นั้นมองเหม่อ เป็นเพราะเธอทำลายดวงใจ”

เพลงเกิดเป็นผู้ชาย (Born To Be)

เพลงเกิดเป็นผู้ชาย มีการใช้ดิพจน์ ใจดวงนั้นคงจะแตกสลาย โดยนำมาใช้ในเรื่องของความรักว่า หากผิดหวังในความรักก็จะทำให้ดวงใจแตกสลาย ซึ่งไม่สามารถเป็นความจริงได้

แอบเอาหัวใจ ไปวางใกล้ใกล้เธอ ดังตัวอย่าง

“ในมุมหนึ่งที่เธอรู้จัก ฉันเหมือนเป็นคนร้ายไม่คิดอะไร แต่ในมุมหนึ่งที่เธอไม่เข้าใจ ทุกครั้งที่เจอกับเธอ ฉันห้วนไหว แอบเอาหัวใจ ไปวางใกล้ใกล้เธอ”

เพลงในมุมหนึ่ง (ละครที่วี วัลย์รายไฮสคูล)

เพลง ในมุมหนึ่ง กล่าวเกินจริงว่า แอบเอาหัวใจ ไปวางใกล้ใกล้เธอ ซึ่งมีความหมายว่า เมื่อพบกับคนที่แอบรักเมื่อไร ก็เอาหัวใจของตนเองไปวางไว้ใกล้ ๆ เขา ซึ่งเป็นสิ่งที่เหลือเชื่อ และไม่สามารถเป็นจริงได้ แต่กล่าวเพื่อแสดงให้เห็นอารมณ์ของความรักที่ต้องปิดบังไว้

น้ำตาเธอเปียกใจ

“คืนแห่งน้ำตา เมื่อเธอมองท้องฟ้ากลางคืน ดวงดาวช่างพรำมัว เมื่อน้ำตาเธอเปียกใจ เป็นห่วงเหลือเกิน ต้องทนดูความรักของเธอ ดูเธอต้องร้องไห้”

เพลงอย่าร้องไห้คนเดียว (ทช ฌ ตะกั่วทุ่ง)

เพลง อย่าร้องไห้เพียงคนเดียว มีการกล่าวว่า น้ำตาเธอเปียกใจ เป็นการกล่าวเกินจริง เนื่องจากน้ำตาเป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกร่างกาย ไม่สามารถทำให้หัวใจเปียกได้ แต่กล่าวเพื่อสื่อให้เข้าถึงอารมณ์เศร้าโศกของคนที่ผิดหวังในความรักอย่างรุนแรง

เหมือนโดนเฉือนกรีดไปข้างใน ดังตัวอย่าง

“ยืนยันว่าฉันไม่หุเฟื่อน และฉันไม่ตาฟาด มันจริงที่เธอจะทิ้งกัน ออกข้างขวา ไม่เป็นไร แต่อกซ้ายมันสะเทือน เหมือนโดนเฉือนกรีดไปข้างใน ออกข้างซ้ายมันมีใจ ถูกทำร้าย โดยความจริง ว่าโดนทั้ง ว่าเธอไม่รักฉัน มันฉีกใจ ให้ฉันล้มนั่งยืน”

เพลงอกข้างซ้าย (Motif)

เพลงอกข้างซ้าย มีการใช้ฉันทิพจน์ เหมือนโดนเฉือนกรีดไปข้างใน เป็นการกล่าวที่เกินจริง ใช้สื่ออารมณ์ให้เกิดความรู้สึกเจ็บปวดอย่างแสนสาหัส เหมือนมีมีดมากรีดที่อกข้างซ้าย ซึ่งเป็นตำแหน่งของหัวใจ

ชีวิตคนคนหนึ่ง ผากไว้ในมือเธอ ดังตัวอย่าง

“รู้อย่างไรเปล่าวาชีวิตคนคนหนึ่ง ผากไว้ในมือเธอ เธอรู้ไหม คำว่ารักจากใจของฉัน บอกกับเธอ ได้ยินบ้างไหม แล้วจะมีให้ฉันบ้างได้หรือเปล่าวา บอกกับฉันสักหน่อยได้ไหม บอกว่ารักสักหน่อยได้ไหม เหมือนฉันบอกเธอว่าฉันรักเธอหมดหัวใจ”

เพลงรักเธอหมดหัวใจ (เจมส์ เรืองศักดิ์)

เพลง รักเธอหมดหัวใจ มีการใช้ติพจน์ ชีวิตคนคนหนึ่ง ผাগไว้ในมือเธอ คือจะนำชีวิตของตนเองไปฝากไว้ในมือของเธอ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำได้จริง แต่ใช้เพื่อแสดงให้เห็นว่ารักมากถึงขนาดยอมฝากชีวิตไว้ในกำมือของหญิงคนรัก

เพื่อนกไต้ยีน จะคาบเอาค่านีไปบอกให้เธอรู้ความในใจ ดังตัวอย่าง

“ฉันรู้ตัวดีว่าฉันไม่มีความหมาย ให้เธอสนใจ จะเทียบอะไรกับเขา คนที่เธอโปรดหมดใจเธอคือเขา ฉันรู้และขอยอมรับโดยดี ฉันไม่กล้าหрок เรียกร้องอะไรจากเธอ ได้แต่นั่งเหม่อ บ่นเพื่ออะไรไปอย่างนี้ เพื่อนกไต้ยีน จะคาบเอาค่านีไปบอกให้เธอรู้ความในใจ”

เพลงที่หนึ่งไม่ไหว (ใอน้ำ)

เพลง ที่หนึ่งไม่ไหว มีการใช้ติพจน์ เพื่อนกไต้ยีน จะคาบเอาค่านีไปบอกให้เธอรู้ความในใจ ซึ่งหมายถึง จะฝากคำรักให้นกคาบไปบอกให้คนรักได้ล่วงรู้ เป็นการกล่าวที่เหลือเชื่อเกินจริง เพราะนำไม่สามารถทำได้ดังที่กล่าวไว้ในบทเพลง

แค่เพียงวันหนึ่งเธอหยุดรักฉัน ฉันก็คงหยุดหายใจ ดังตัวอย่าง

“อยากบอกว่าทั้งชีวิตของฉัน อยู่ในกำมือของเธอ ฉันยกมันให้กับเธอ ให้เธอตัดสินใจ แค่เพียงวันหนึ่งเธอหยุดรักฉัน ฉันก็คงหยุดหายใจ เพราะชีวิตของฉันเป็นของเธอ ทั้งชีวิตทั้งหัวใจ ฉันให้เธอ”

เพลงชีวิตในกำมือ (ปาน ธนพร แวกประยูร)

เพลง ชีวิตในกำมือ มีการกล่าวเกินจริง แค่เพียงวันหนึ่งเธอหยุดรักฉัน ฉันก็คงหยุดหายใจ นำมากล่าวในเรื่องของความรักว่า หากผิดหวังในความรัก แม้เพียงวันเดียว ก็จะทำให้หยุดหายใจ ซึ่งในความเป็นจริงเป็นไปได้ แต่ใช้เพื่อสื่ออารมณ์ให้เห็นว่า หากผิดหวังในความรักชีวิตก็แทบจะสูญสิ้น

จากการศึกษาเพลงไทยสากลของบริษัทอาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่ามีการใช้ติพจน์ ซึ่งเป็นการกล่าวเกินกว่าความเป็นจริงที่ไม่ได้มุ่งเน้นความหมายของสิ่งที่กล่าวออกไปจริงๆ แต่เป็นการกล่าวเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึกเป็นสำคัญ

3. การใช้บุคลาธิษฐาน

บุคลาธิษฐาน หมายถึง หมายถึงการทำให้สิ่งที่ไม่มีชีวิต ไม่มีวิญญาณ ไม่มีความคิด มาก่่าวเสมือนเป็นสิ่งมีชีวิต มีวิญญาณ มีความรู้สึกนึกคิด และทำกิริยาอาการได้อย่างมนุษย์ (นภลัย สุวรรณธาดา .2537 : 294)ในการศึกษาเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชั่น 1992 จำกัด พบว่ามีการใช้โวหารแบบบุคลาธิษฐาน ดังต่อไปนี้

รักนั้นให้ทุกอย่าง โอบกอดเธอแหละฉัน ดังตัวอย่าง

“รักคอยต่อชีวิตให้เธออยู่ทุกลมหายใจ รักให้ความอบอุ่นกับเธอส่งให้เธอเห็นทาง
รักนั้นให้ทุกอย่าง รักนั้นให้ทุกอย่าง โอบกอดเธอแหละฉัน”

เพลงปรากฏการณ์ (Mission 4 Project)

เพลง ปรากฏการณ์ กล่าวถึง ความรักว่า รักนั้นให้ทุกอย่าง โอบกอดเธอแหละฉัน โดยความรัก เป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต เป็นเพียงนามธรรมที่แสดงความรู้สึก มาแสดงกิริยาอาการโอบกอดเธอ และฉันซึ่งเป็นมนุษย์

ฉันจะเอาใจฝากลมไปให้เธอ ดังตัวอย่าง

“ลมรำเพยเจ้าเอ๋ย เจ้าเคยคิดถึงคนรักบ้างไหม เจ้าพัดมาไกล จะไปหาใครหนใด
ลมรำเพยแผ่วพลิว ช่วยปลิวความรักของฉันได้ไหม ฉันจะเอาใจฝากลมไปให้เธอ”

เพลงลมรำเพย (ปลื้ม)

เพลง ลมรำเพย มีการใช้บุคลาธิษฐาน ฉันจะเอาใจฝากลมไปให้เธอ โดยจะฝากใจไปกับสายลม ซึ่งเป็นการให้ลมซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิต สามารถนำหัวใจ นำความรักไปให้หญิงคนรัก

ให้น้ำตารินจากใจพุทแทน ดังตัวอย่าง

“ฉันไม่รู้จะพูดอะไรอีก ฉันไม่รู้ มันเหนื่อยจนถอดใจ อยากจะพูดแต่ก็ท้อก็เลยเงียบ
ไป ให้น้ำตารินจากใจพุทแทน เพราะไม่รู้จะพูดไปทำไม ถึงอย่างไรก็จากไปอยู่ดี”

อ้อนวนอน (Love Book)

เพลง อ้อนวนอน กล่าวว่า ให้น้ำตารินจากใจพุทแทน เป็นการกล่าวถึงหญิงสาวที่ผิดหวังในความรัก แต่ไม่สามารถใช้คำพูดเพื่อวอนขอความรักได้ เป็นการนำสิ่งไม่มีชีวิตคือ น้ำตามาช่วยพุทแทน เสมือนน้ำตาพุทได้ เช่นเดียวกับสิ่งมีชีวิต

จิตใจคงเบาโผนบิน ดังตัวอย่าง

“ในวันที่เธอเจอเขา ต่างคนต่างมองสบตาซึ่งใจ รู้เห็นเป็นใจกับเข้าใช้ใหม่ เธอแอบมีใจให้กัน ออย่าปฏิเสธกับฉันว่ามันไม่จริง ยิ่งเธอสบตามองกับเขา จิตใจคงเบาโผนบิน ไม่นานสักวันความจริงจะกระจ่างใจ”

เพลงรู้เห็นเป็นใจ (ไฮเปอร์)

เพลง รู้เห็นเป็นใจ มีการกล่าวว่า จิตใจคงเบาโผนบิน คือเพียงแค่ได้สบตา จิตใจก็จะโผนบินไปหาชายคนรัก เป็นการให้จิตใจแสดงอาการโผนบินได้เหมือนมีชีวิต

เวลาคงคอยเยี้ยวยา, เวลามันจะมาจุดรั้งเธอเอาไว้ ดังตัวอย่าง

“เธอกับฉันบอกว่ารักกัน ถึงแม้ว่ามันค้างคา แต่เวลาคงคอยเยี้ยวยาให้เรา จนถึงวันที่เธอจากไป เดินลับไป ไกลจนสุดตา ก็ไม่เห็นว่าเวลามันจะมาจุดรั้งเธอเอาไว้”

เพลงเวลา (โดม ปกรณ์ ลัม)

เพลง เวลา มีการกล่าวว่า เวลาคงคอยเยี้ยวยา, เวลามันจะมาจุดรั้งเธอเอาไว้ แสดงให้เห็นว่า เวลาไม่สามารถเยี้ยวรักษาคิดใจที่เศร้าหมอง และไม่สามารถจุดดึงหญิงคนรักไว้ให้อยู่กับตนเองได้ เป็นการใช้คำว่า เวลา แสดงอาการเยี้ยวยา รักษา จุด ดึง เหมือนเป็นสิ่งมีชีวิต

หัวใจตะโกนว่ารักเธอ ดังตัวอย่าง

“แต่ในวันนี้ ขอสักครั้งที่มันตรงกับหัวใจ ให้เธอรู้เอาไว้หัวใจฉันมีแต่เธอ อยากให้ฟังเสียงฉันสักครั้งที่ดังมาจากหัวใจ เธอได้ยินบ้างไหมหัวใจตะโกนว่ารักเธอ”

เพลงปากอย่างใจอย่าง (ปาน ธนพร)

เพลง ปากอย่างใจอย่าง กล่าวถึงหัวใจ ซึ่งเป็นเพียงอวัยวะส่วนหนึ่งในร่างกาย ไม่สามารถพูดได้อย่างมนุษย์ แต่สามารถตะโกนบอกรักได้ เป็นการเน้นย้ำให้เห็นถึงความรักได้หนักแน่นยิ่งขึ้น

แววตา ฉันอ่อน วอน ดังตัวอย่าง

“ยังคงไม่เข้า ใจ ทำไมรักของเรากลายเป็นเขาที่เธอลงเอย แววตา ฉันอ่อน วอน แววตาเธอเมินเฉย ฉันก็รู้ได้เลยมืดหวัง”

เพลงดูแลตัวเองนะ (ลิฟท์ & ออย)

เพลง ดูแลตัวเองนะ กล่าวว่ แววตา ฉันอ่อน วอน โดยให้แววตาแสดงอาการเหมือน
สิ่งมีชีวิต คือสามารถกล่าวคำอ่อนวอนขอความรักจากหญิงสาวได้

ทุกวันที่คืบคลานมา ดังตัวอย่าง

“มันก็เหมือนทุกวันที่คืบคลานมาทุกหนไป แหะชีวิตที่มันไม่มีใคร ก็พันไปอีกรวัน
สิ่งที่เป็นวันนี้ก็ไม่ได้ต่างจากวันวาน ฉันยังคงมีเธอในหัวใจ”

เพลง บันทึกสี่เทา (ชานดร้า)

เพลง บันทึกสี่เทา มีการกล่าวว่ ทุกวันที่คืบคลานมา โดยให้ วัน เวลา แสดงอาการ
คืบคลาน เหมือนเป็นสิ่งมีชีวิต ช่วยสื่อให้เห็นภาพเคลื่อนไหว ว่าวันเวลาหมุนเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ

หัวใจเธอถอดใคร ดังตัวอย่าง

“ที่ฉันทุ่มเทที่เฝ้าทำ เพื่อให้เธอลืมเขาไป แต่ก็ได้มาแค่ร่างกาย ไม่เคยได้ใจจากเธอ
ตอนเธอถอดฉัน หัวใจเธอถอดใคร ที่รักเธออยู่กับฉัน หัวใจเธอมันยังคงเป็นของใคร อย่าฝืน
เลยที่รัก”

เพลง ใจเธอถอดใคร (นีโอ เอ็กซ์)

เพลง ใจเธอถอดใคร มีการกล่าวว่ หัวใจเธอถอดใคร โดยให้หัวใจ ซึ่งเป็นเพียงอวัยวะ
ส่วนหนึ่งในร่างกาย ให้แสดงอาการถอดได้อย่างสิ่งมีชีวิต เป็นการช่วยสื่ออารมณ์ผิดหวังในความรัก
ได้ชัดเจน

จันทร์คงล้าอ่อนแรง ดังตัวอย่าง

“จันทร์คืนแรม วับแวมอยู่บนปลายฟ้า คงล้าอ่อนแรง ทอแสงแหงเงาครึ่งดวง คิ่น
เหงา มันเศร้ามันซึ่มในทรวง จันทร์เพียงครึ่งดวง คล้ายจันทร์เจ้ารอใคร”

เพลง จันทร์ (World ไทย)

เพลง จันทร์ มีการกล่าวว่ จันทร์คงล้าอ่อนแรง โดยให้ดวงจันทร์มีความรู้สึกเหน็ด
เหนื่อย อ่อนล้า จากการรอคอยบางสิ่งบางอย่าง ได้เหมือนสิ่งมีชีวิต

จันทร์เจ้ารอใคร ดังตัวอย่าง

“จันทร์คืนแรม วัณวมอยู่บนปลายฟ้า คงล้าอ่อนแรง ทอแสงแหงงเว้าครึ่งดวง คิน
เหงา มั่นเศร้านั่นซึ้งในทรวง จันทร์เพียงครึ่งดวง คล้ายจันทร์เจ้ารอใคร”

เพลงจันทร์ (World ไทย)

เพลง จันทร์ มีการกล่าวว่า จันทร์เจ้ารอใคร โดยให้ดวงจันทร์มีความรู้สึกเหน็ดเหนื่อย
อ่อนล้า จากการรอคอยบางอย่างบางอย่าง เหมือนกับตนเองที่เฝ้ารอคอยคนรัก ซึ่งเป็นการกล่าวเกิน
จริง เพราะดวงจันทร์เป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต จึงไม่สามารถแสดงอาการเหล่านี้ได้

จะเห็นได้ว่า การใช้โวหารบุคลาธิษฐานในเพลงไทยสากลของบริษัทยาร์. เอส. โปรโมชัน
1992 จำกัด มีการใช้บุคลาธิษฐานได้อย่างน่าสนใจ โดยกำหนดให้สิ่งที่ไม่มีชีวิต แสดงอาการ
ความรู้สึกต่าง ๆ เหมือนเป็นสิ่งมีชีวิต เช่น หัวใจเธออกอดใคร เวลามาจุดธูปเธอ น้ำตาอ่อนวอน
หัวใจตะโกน เป็นต้น ช่วยให้บทเพลงมีความไพเราะ สละสลวย ทำให้เกิดภาพพจน์ที่ชัดเจนและ
ให้ความรู้สึกซาบซึ้งกินใจและช่วยสื่ออารมณ์ได้เป็นอย่างดี

4. การใช้สัญลักษณ์

การใช้สัญลักษณ์ หมายถึง เป็นการนำสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาแทนสิ่งที่เป็นนามธรรม เป็น
การอธิบายความหมายของสิ่งหนึ่งโดยต้องตีความ (วราภรณ์ บำรุงกุล. 2527 : 351) ในการศึกษา
เพลงไทยสากลของบริษัทยาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่ามีการใช้สัญลักษณ์ ดังตัวอย่าง
ต่อไปนี้

เด็กผี, เด็กสิงห์, เด็กหงส์, เด็กไก่, เด็กจิ้งจอก, เด็กค้อนนักบุญ, เด็กปิ่นใหญ่ ดังตัวอย่าง

“ไปไหนใครๆเค้าก็เรียกเด็กผี ทำอะไรใครๆเค้าก็เรียกเด็กผี จะไปที่ไหน ใครๆเค้า
ก็เรียกเด็กผี ภูมิใจใครๆเค้าก็เรียก ผมเห็นคุณ แล้วก็รู้สึกบึ้งไม่รู้คุณเป็นเด็กสิงห์ เด็กหงส์
หรือเด็กไก่ เด็กจิ้งจอก เด็กค้อนนักบุญ หรือว่าจริงๆแล้ว คุณนะเป็น เด็กปิ่นใหญ่อะ เด็ก
อะไรผมก็ว่าไม่สำคัญ ถึงจะต้องแข่งขัน เรายังคบกันได้”

เพลงเด็กผี (นิคกี้)

เพลง เด็กผี มีการใช้สัญลักษณ์ดังนี้

เด็กผี มาจากตราสัญลักษณ์รูป ปีศาจสีแดง หมายถึงทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด

เด็กสิงห์ มาจากตราสัญลักษณ์รูปสิงโตสีน้ำเงิน หมายถึงทีมเชลซี

เด็กหงส์ มาจากตราสัญลักษณ์รูปหงส์สีแดง หมายถึงทีมลิเวอร์พูล

เด็กไก่ มาจากตราสัญลักษณ์รูปไก่ หมายถึงทีมฮอตสปเปอร์

เด็กจิ้งจอก มาจากตราสัญลักษณ์รูปจิ้งจอก หมายถึงทีมวูฟแฮมป์ตัน วันเดอเรอร์

เด็กค้อนนักบุญ มาจากตราสัญลักษณ์รูปค้อนไขว้กัน หมายถึงทีมเวสแฮม ยูไนเต็ด

เด็กปืนใหญ่ มาจากตราสัญลักษณ์รูปปืนใหญ่ หมายถึงทีมอาร์เซนอล เป็นต้น

ในเพลงนี้ เป็นการกล่าวถึง ชายหนุ่มคนหนึ่งทีหลงใหลในกีฬาฟุตบอล ในเพลงนี้มีการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่นำมาจากตราสัญลักษณ์ประจำทีมฟุตบอลของประเทศอังกฤษ โดยมีคำว่า เด็ก นำหน้า ซึ่งจะให้ความหมายว่า ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของทีมนั้น ๆ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นในปัจจุบัน นิยมชมชอบในกีฬาฟุตบอลมาก มีการรวมกลุ่มกันเชียร์ ตามความนิยมในทีมฟุตบอลนั้นๆ

บันทึกสี่เทา ดังตัวอย่าง

“จดบันทึกสี่เทาว่าเราคงจะไม่พบเจอ แต่วันนี้ฉันยังคิดถึงเธอ เหมือนๆ เดิมอีกวันผ่าน ไปวันพຼຽນนี้ ก็คงไม่ต่างอะไรกัน ขวากหนามใดๆ ยังคอยกินใจไม่เลยไป ต้องเขียนเดิมๆ ทุกๆวัน ว่าใจฉัน คิดถึงเธอ คิดถึงเธอ”

เพลงบันทึกสี่เทา (ชานดร้า)

เพลง บันทึกสี่เทา มีการใช้สัญลักษณ์ บันทึกสี่เทา กล่าวถึงหญิงคนหนึ่งทีเฝ้ารอคอยคนรัก โดยมีการใช้ สีเทา แทนความเศร้าหมอง ซุ่นมัว ไม่สดใส ในทีนนี้หมายถึงจิตใจของหญิงสาวทีรอคอยคนรักด้วยความเศร้าสร้อย เพราะไม่รู้ว่เมื่อไรถึงจะได้พบกัน

คืนแห่งน้ำตา ดังตัวอย่าง

“คืนแห่งน้ำตา เมื่อเธอมองท้องฟ้ากลางคืน ดวงดาวช่างพຼຽนมัว เมื่อน้ำตาเธอเปี่ยมใจ เป็นห่วงเหลือเกิน ต้องทนดูความรักของเธอ ดูเธอต้องร้องไห้ เมื่อรักของเธอสลาย”

เพลงอย่าร้องไห้คนเดียว (ทัช ณ ตะกั่วทุ่ง)

เพลง อย่าร้องไห้เพียงคนเดียว กล่าวถึงหญิงสาวทีผิดหวังในความรัก โดยมีการใช้สัญลักษณ์ คือ คืนแห่งน้ำตา ซึ่งจะหมายถึงความทุกข์ระทม ความโศกเศร้า เสียใจ

ถนนของเรา ดังตัวอย่าง

“ทำไมนะต้องห้ามรักกัน ความเหมาะสมหรือทียืนยาว ถึงในใจมันค้ำสุดท้ายต้องยอมจำนน ก่อนถนนของเราแยกกัน ก่อนความฝันของเราสิ้นลง แค่อยากพบกับเธอสักหน สบตาอีกครั้ง”

เพลงยอมจำนนให้ฟ้าดิน (โบวี)

เพลง ยอมจำนนให้ฟ้าดิน มีการใช้สัญลักษณ์ ถนนของเรา ซึ่งถนน หมายถึง ทางเดินของชีวิต นำมากล่าวเป็นเชิงตัดพ้อเกี่ยวกับความรักที่ต้องพรากจากกัน ว่าเหมือนถนนสองสายที่แยกกัน จะต้องแยกไปคนละทาง

จากการศึกษาการใช้สัญลักษณ์ในเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่ามีการใช้สัญลักษณ์ซึ่งเป็นเครื่องหมายประจำทีมฟุตบอลของอังกฤษ เช่น เด็กผี เด็กหงส์ เด็กไก่ ซึ่งแสดงให้เห็นค่านิยมในกีฬาฟุตบอลอังกฤษของกลุ่มวัยรุ่นไทย นอกจากนี้ยังมีการใช้สีและสิ่งอื่นเป็นสัญลักษณ์ เช่น สีเทา แทนความหม่นหมอง น้ำตา แทนความเศร้าโศก ถนน แทนทางเดินของชีวิต เป็นต้น

5. การใช้อุปมาอุปไมย

วราภรณ์ บำรุงกุล (2537 : 354) กล่าวว่า “อุปมาอุปไมย เป็นการเปรียบเทียบที่ลึกซึ้งกว่าอุปมา เพราะเป็นการนำอาการของสิ่งหนึ่งโอนไปใช้กับสิ่งหนึ่งที่ไม่เหมือนกันเลย เพื่อชักจูงความคิดให้มองสิ่งสองสิ่งนั้นว่ามีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน จะใช้คำว่า เป็น เท่า คือ มาเชื่อม” ในการศึกษาเพลงไทยสากลของบริษัทอาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบการใช้อุปมาอุปไมย ดังนี้

เธอคือนางฟ้า ดังตัวอย่าง

“เธอคือนางฟ้า ที่ฉันไม่เคยคิด ครั้งหนึ่งในชีวิต จะเจอก่อนดินอย่างตัวฉัน จะตายเมื่อรักเธอ และได้มีเธอนั้นข้างกาย แต่ว่าฉันในโลกความจริง มีแค่ฝันให้เธอชื่นชม เธอจะทนได้ถึงเมื่อไร”

เพลง แขวนอยู่บนเส้นด้าย (อีเดียท)

เธอคือนางฟ้า ในเพลง แขวนอยู่บนเส้นด้าย มีการกล่าวถึงความรักระหว่างผู้หญิงที่เพียบพร้อมสูงศักดิ์ว่าคือนางฟ้า ที่ลדתลงมาคบกับคนที่ต่ำต้อยเหมือนก้อนดิน ในชีวิตจริงจึงไม่อาจรักกันได้เนื่องจากความแตกต่างในสถานะทางสังคม

เขาเป็นนางฟ้าของเธอ ดังตัวอย่าง

“เธอบอกกับฉันว่า เขาเป็นนางฟ้าของเธอ ทุกครั้งที่พบเจอ โลกของเธอดูสดใส คนนี้เลย ที่เธอฝันใฝ่ ตั้งแต่วันนั้นทุกอย่างก็ไม่เหมือนเดิม”

เพลง นางฟ้าใจร้าย (แนนซี นันทพร สว่างแจ้ง)

เขาเป็นนางฟ้าของเธอ ในเพลง นางฟ้าใจร้าย เปรียบผู้หญิงคนหนึ่งว่าเหมือนนางฟ้า ซึ่งนางฟ้า ซึ่งหมายถึง หญิงงามประดุจเทพธิดา (พจนานุกรมฉบับมติชน. 2547: 464) ทำให้รู้ว่าหญิงสาวคนนี้เป็นหญิงที่หน้าตาสวยงาม และบุคลิกน่ารักสดใส จนทำให้ชายหนุ่มหลงใหลว่าเป็นนางฟ้าในดวงใจ

เป็นภูผาที่สูงใหญ่ ดังตัวอย่าง

“เกิดเป็นผู้ชายต้องมีใจอดทน ก็ครั้งก็หนทนเก็บเอาไว้ จะคอยทำร้ายใจกันอีกนานถึงไหน หรือผู้ชายเสียใจไม่เป็น เตรียมเอาความร้าวรอนซ่อนเก็บเอาไว้ ความซอกซำในใจไม่ให้ใครเห็น ใจดวงนี้เยือกเย็น เป็นภูผาที่สูงใหญ่ ไม่เคยเสียใจไม่เคยอาวรณ์”

เพลงเกิดเป็นผู้ชาย (Born To Be)

เป็นภูผาที่สูงใหญ่ ในเพลง เกิดเป็นผู้ชาย เปรียบหัวใจของผู้ชายว่า เป็นดังภูเขาใหญ่ ภายนอกดูแข็งแกร่งอดทน แต่ภายในซ่อนเก็บความทุกข์ ความเศร้าไว้มากมาย โดยไม่อาจร้องไห้หรือแสดงอารมณ์เสียใจอย่างเปิดเผยได้เหมือนผู้หญิง

เปรียบเธอคือแสงของใจ ดังตัวอย่าง

“แสง...สาดมาให้อบอุ่นหัวใจ เปรียบเธอคือแสงของใจ ให้ฉันได้มองเห็นทางเงา...ร่มเย็นเป็นที่พักใจ เปรียบเธอเป็นเงาของใจ ให้ฉันได้คอยพักพิง”

เพลงแสงและเงา (คู่ ธรรม์ณธร และ โฟร์ท นฤมล)

เปรียบเธอคือแสงของใจ ในเพลง แสงและเงา เปรียบคนรัก ว่าเป็นเหมือนแสงสว่างที่ส่องให้เห็นทางเดินของชีวิต

เงาเป็นที่พักใจ ดังตัวอย่าง

“แสง...สาดมาให้อบอุ่นหัวใจ เปรียบเธอคือแสงของใจ ให้ฉันได้มองเห็นทางเงา...ร่มเย็นเป็นที่พักใจ เปรียบเธอเป็นเงาของใจ ให้ฉันได้คอยพักพิง”

เพลงแสงและเงา (คู่ ธรรม์ณธร และ โฟร์ท นฤมล)

เงาเป็นที่พักใจ ในเพลง แสงและเงา เปรียบเงา ว่ามีความร่มเย็น เป็นเหมือนที่พักพิงของหัวใจ

เธอเป็นเงาของใจ ดังตัวอย่าง

“แสง...สาดมาให้อบอุ่นหัวใจ เปรียบเธอคือแสงของใจ ให้ฉันได้มองเห็นทาง
เงา...ร่มเย็นเป็นที่พักใจ เปรียบเธอเป็นเงาของใจ ให้ฉันได้คอยพักพิง”

เพลงแสงและเงา (ภู ธรพีณธร และ โฟร์ท นฤมล)

เธอเป็นเงาของใจ ในเพลง แสงและเงา เปรียบคนรัก ว่าเป็นเหมือน เงา ที่อยู่ในหัวใจ
ตลอดเวลา

เธอ หัวใจกระดาษ ดังตัวอย่าง

“เธอ หัวใจกระดาษ เบาเบาก็ขาด เบาเบาก็ปลิว เธอ..หัวใจกระดาษ เบาเบาก็ขาด
แค่ลมบางเบาที่ปลิว เคว้งคว้างล่องลอยตามสายลมรักของคนเรื่อยไป แค่เธอพอใจ ปลิวไป
ไม่มีพักเลย หัวใจไม่มีรักเลย ฮู้ ฮู้..”

เพลงหัวใจกระดาษ (ภู ธรพีณธร)

เธอ หัวใจกระดาษ ในเพลง หัวใจกระดาษ มีการนำหัวใจของหญิงสาว มาเปรียบเป็น
กระดาษ ที่พร้อมจะปลิวไปโดยง่าย เหมือนกับคนที่เปลี่ยนใจไปเรื่อย ๆ

คนอย่างฉัน มันปลายแถว ดังตัวอย่าง

“ก็รู้ตัวดีว่าเราเป็นใคร บอกกับใจตัวเองเสมอ หักอกหักใจ อย่านไปเสนอนหน้า ก็รู้ตัว
ดีว่าเธอเป็นใคร ต่างกับเราราวดินกับฟ้า ถ้าเทียบกับเธอ เราคงจะห่างกันลิบตา ก็คน
อย่างฉัน มันปลายแถว ถูกแล้ว ที่เธอไม่มอง”

เพลงปลายแถว (อาร์ม)

คนอย่างฉัน มันปลายแถว คำว่า ปลายแถว หมายถึง สิ่งที่สำคัญท้ายสุด,
ความสำคัญลดลงจนเกือบไม่มีความสำคัญอะไร นำมาใช้เปรียบกับคนที่หลงรักหญิงสาวที่สูงศักดิ์
กว่า โดยเปรียบตนเองว่าเป็นคนที่ต่ำต้อย ไม่คู่ควรกับหญิงนั้น

เป็นแค่เพียงสิ่งมีชีวิต ดังตัวอย่าง

“รู้แล้วว่าเขานั้นสำคัญ รู้แล้วว่าฉันยังห่างไกล พยายามสักเพียงใจ เธอก็ไม่เคยมีใจ และมองเป็นแค่เพียงสิ่งมีชีวิต ที่เธอไม่รักเลย จะทำยังไงเธอก็ไม่เคยรัก”

เพลงสิ่งมีชีวิต (ไดอาน่า)

เป็นแค่เพียงสิ่งมีชีวิต ในเพลง สิ่งมีชีวิต มีการกล่าวถึงหญิงสาว ที่แอบรักชายหนุ่มอยู่เพียงฝ่ายเดียว โดยไม่เคยได้รับความรัก หรือความสนใจจากอีกฝ่ายหนึ่งเลย จึงเปรียบตัวเองว่าไม่มีความหมาย เป็นเพียงแค่สิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งที่ไม่ได้มีความสำคัญใดๆ ในสายตาของชายหนุ่ม

จากการศึกษาเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่ามีการใช้อุปลักษณ์ โดยนำสิ่งที่ต่างกันสองสิ่ง ที่มีคุณลักษณะบางประการร่วมกันมาเปรียบเทียบ โดยใช้คำว่า เป็น เท่า คือ เช่น เปรียบตนเองเป็นแค่สิ่งมีชีวิต , เปรียบคนรักเป็นแสงของใจ คือเป็นแสงสว่างส่องทางชีวิต การใช้อุปลักษณ์นี้จะช่วยให้บทเพลงมีเนื้อหาสละสลวย ไพเราะ ทำให้ผู้ฟังเกิดความประทับใจได้ง่าย

6. การใช้สัทพจน์

สัทพจน์ หมายถึง ภาพพจน์ที่เลียนเสียงธรรมชาติ หรือแสดงลักษณะอาการต่าง ๆ เช่น เสียงดนตรี อาการของสัตว์ (นภลัย สุวรรณธาดา .2537 : 294) การใช้ภาพพจน์ประเภทนี้จะทำให้รู้สึกเหมือนได้ยินเสียงของสิ่งนั้นจริง ๆ ในการศึกษาเพลงไทยสากลของบริษัทอาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบการใช้สัทพจน์ดังนี้

กรีด ดังตัวอย่าง

“คืนวันเสาร์ เราจะไม่ไปไหน ช่วยกันเชียร์ขาดใจ ให้ผีแดงเดินหน้า คุณจะกรีด เบ็ดแหม่ม สุดเท่ห์ หรือจะกรีด โอล่า กุณนาร์ ไชลชา ดไวท์ยอร์ก แอนดี้โคลก็นกรีด”

เพลงเด็กผี (นิคกี้)

เพลง เด็กผี มีการกล่าวถึงนักฟุตบอลชื่อดังของอังกฤษ ซึ่งเมื่อมีการลงแข่ง ก็จะมีเสียง กรีด หรือเชียร์จากผู้ชม จึงมีการนำเสียงกรีดร้องที่แสดงออกว่าคลั่งไคล้มากนั้นมาเลียนเสียงและนำมาใช้ในบทเพลง เพื่อช่วยสื่อความหมาย และสะท้อนให้เห็นความสนใจในกีฬาฟุตบอลอังกฤษของกลุ่มวัยรุ่น

กริ่ง ดังตัวอย่าง

“รถไฟ รถเมล์ ลิเก ตู้เย็น ไม่มีนะครับ ของดั่งไม่ดั่ง ของแพงไม่แพง ไม่มี นะ
 ครับ ทุเรียน ทุราน ทุรนทุราย ไม่มีนะครับ ซ้ำใจ ทุกข์ใจ เสียใจ เศร้าใจ ไม่มีนะครับ กริ่ง
 เดียวเลย Delivery มาเลย เรียก มาได้เลย รวดเร็วถึงใจ ถ้ามีนะครับ”

เพลง DELIVERY (เจมส์ เรื่องศักดิ์)

เพลง DELIVERY นำเสียงกริ่งโทรศัพท์ ที่มีจะดั่ง กริ่ง กริ่ง...มาใช้ในเนื้อเพลง ช่วยให้
 สื่อความได้ง่าย และสะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตของคนในปัจจุบัน ที่ใช้โทรศัพท์ในการติดต่อกันมาก
 ขึ้น ทั้งติดต่อเรื่องงาน เรื่องส่วนตัว หรือแม้แต่สั่งอาหารจานด่วน ในเพลงนี้นำมาล้อเลียนโดยให้มี
 การจัดส่งเพื่อนคุยแบบรวดเร็วทันใจมาให้ถึงบ้านด้วยการโทรศัพท์

เฮอเฮอเฮอ ดังตัวอย่าง

“มีเพียงเธอ ทุกลมหายใจ ทำอะไร ก็ทำเพื่อเธอ ถึงแม้เหน็ดเหนื่อย ความตั้งใจ
 ยังเหมือนเดิม ทำมานาน ก็นานเกินไป ควรทำใจแหละควรจะรู้ตัว ถึงเหงาแหละเจ็บ
 เพราะว่าเธอไม่รักเลย ก็มันรักมากมาย แต่ได้กลับมาแค่เสียใจ ต่อให้รักแทบตาย แต่รัก
 กลับไปไม่ถึงเธอ เฮอเฮอเฮอ”

เพลงส่องไฟขึ้นฟ้า (ดั่ง พันกร บุญยะจินดา)

เพลงส่องไฟขึ้นฟ้า มีการนำเสียงทอดถอนใจ เฮอ ซึ่งเป็นอาการของคนที่ย่อแท้ เพื่อ
 แสดงให้เห็นอารมณ์ของคนที่ย่อคอยความรักมานานแต่ก็ไม่เกิดประโยชน์

ฮือ ฮือฮือ ดังตัวอย่าง

“ถูกเขาหักหลัง หัวใจพังยับเยิน อยากจะถามเหลือเกิน ทำได้ไง ยิงคิดยิงซ้ำ สอง
 คนพูดสองคำเสียใจ ถ้าเสียใจ ทำไม่ถึงทำ ฮือ ฮือฮือ นา นานา นานา นานา ฮ้าฮ้า ฮา
 ความรักแท้ๆ แพ้คนใกล้ชิดกันซะใหม่ วันนี้ฉันจะได้อู้”

เพลงรักแท้แพ้ใกล้ชิด (ปาน ธนพร)

เพลง รักแท้แพ้ใกล้ชิด มีการใช้ ฮือ ฮือฮือ เลียนเสียงร้องไห้ เพื่อสื่ออารมณ์เจ็บช้ำของ
 คนที่ถูกเพื่อนแย่งคนรักไป

ฮือ ดังตัวอย่าง

เพลง นางฟ้าใจร้าย มีการนำคำว่า นางฟ้า ซึ่งโดยทั่วไปเป็นสัญลักษณ์ของคนที่มีหน้าตา สวยงาม มีจิตใจดี เป็นผู้ให้ ไม่ทำร้ายใคร แต่ในที่นี้น่ามากกว่าร่วมกับใจร้าย เป็น นางฟ้าใจร้าย ซึ่งเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับบุคลิกลักษณะของ นางฟ้า ที่คนทั่วไปเข้าใจ เพื่อช่วยสื่อให้เห็นว่า ผู้หญิงที่ดี พร้อมทั้งความงามและจิตใจ อาจกำลังทำร้ายหญิงคนอื่นทางอ้อม เพราะอาจทำให้ผู้หญิงคนอื่น ๆ ต้องค่าลงในสายตาผู้ชาย และไม่ได้รับความสนใจ เป็นการนำคำที่มีลักษณะตรงข้ามกันมากกว่าไว้ ได้อย่างกลมกลืน

นรกเมตตา ดังตัวอย่าง

“ไม่ผิดใช่ไหมที่เป็นอะไรที่คนเขาไม่เป็นกัน แค่อบไปหลงรักแฟนชาวบ้านฉัน ไม่ได้ทำผิดกฎหมาย แค่อริชฐานให้เธอกับเขาเลิกกันฉันทำผิดตรงไหน แค่อริชใจไป บอกนรกช่วยเมตตา”

เพลง Dog (อะ-แค็ป-เป-ล่า-เซเว่น)

เพลง Dog มีการกล่าวถึง นรก ซึ่งโดยทั่วไปจะหมายถึง สถานที่ที่ไช้ลงโทษคนที่ทำบาป ให้ต้องไปชดใช้กรรม ซึ่งจะไม่มีความกรุณาปราณีใดๆ ในนรก แต่ในบทเพลงนำมากล่าวร่วมกับคำว่าเมตตา เป็น นรกเมตตา ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่มีทางเกิดขึ้นในนรก แต่เพื่อสื่อให้เห็นว่า การอริชฐานขอให้คู่รักต้องเลิกกัน เพียงเพราะตนเองแอบรักคนรักของเขาอยู่นั้น ไม่อาจเป็นจริงได้ แต่การนำมาใช้ในบทเพลงจะช่วยสื่ออารมณ์ขึ้น สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลงที่เป็นแนวยั่วล้อ ตลกขบขัน

ในการศึกษาเพลงไทยสากลของบริษัทอาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่ามีการใช้ ปรัชญา เช่น นางฟ้าใจร้าย และนรกเมตตา เพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตาม ช่วยสื่อให้เข้าถึงอารมณ์ได้ดียิ่งขึ้น

8. การใช้นามนัย

นามนัย หมายถึง การเรียกชื่อสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทน ไม่เรียกตรง ๆ แต่ต้องเป็นคำที่รู้จักกันโดยทั่วไป เมื่อกล่าวถึงก็รู้ทันทีว่าหมายถึงสิ่งใด (นภลัย สุวรรณธาดา .2537 : 294) ในการศึกษาเพลงไทยสากลของบริษัทอาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่า มีการใช้ นามนัย ดังนี้

ไ้อ่ต่าง ดังตัวอย่าง

“ผีฟ้าเอ๋ย พวกเราเต็นรำ ผีฟ้าเอ๋ย พวกเราเต็นรำ.....ตอนกลางวันไม่ตื่น ตอนกลางคืนไม่นอน พอไ้อ่ต่างมันนอน ก็มา”

เพลงผีฟ้าปาร์ตี้ (บาซู)

เพลง ผีฟ้าปาร์ตี้ มีการกล่าวถึง ไอ้ต่าง ซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าหมายถึง สุนัข มาใช้ในบทเพลง ช่วยให้ให้เห็นภาพของสุนัขจรจัดที่อยู่ตามวัด ที่มักจะมีลายต่างสีต่าง ๆ และมักจะหอนตอนกลางคืน ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหาที่กล่าวถึงผีนานาชนิด ที่ต้องอยู่ในป่าช้าวัด นอกจากนี้ยังสะท้อนความเชื่อเรื่องผีของคนไทย ที่เชื่อว่าเมื่อสุนัขหอน แสดงว่ามันเห็นผี หรือผีมา เป็นการใช้คำที่ช่วยให้เห็นภาพและได้ความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากการศึกษาเพลงไทยสากลของบริษัทอาร์. เอส. โปรโมชัน 1992 จำกัด พบว่ามีการใช้โวหารภาพพจน์ ดังนี้

1. การใช้อุปมา เป็นการเปรียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง เช่น หวานเหมือนน้ำตาล ร้อนดังตะวัน ใจเหมือนไฟใกล้ดับ เป็นต้น
2. การใช้อุปมาพจน์ คือการกล่าวเกินจริง เช่น ไกลถึงใต้หล้า เอาใจไปวางไกลเธอ เป็นต้น
3. การใช้บุคลาธิษฐาน เป็นการให้สิ่งไม่มีชีวิต มีความรู้สึกและการกระทำเช่นเดียวกับมนุษย์ เช่น เอาใจฝากลม จิตใจโฉบบิน เป็นต้น
4. การใช้สัญลักษณ์ เป็นการเปรียบเทียบโดยใช้คำแทนสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรม เช่น เด็กผี เด็กหงส์ เด็กไก่ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนที่มฟุตบอลของอังกฤษ
5. การใช้อุปลักษณ์ พบการนำสิ่งที่ต่างกันสองสิ่ง แต่มีคุณสมบัติบางประการร่วมกันมาเปรียบเทียบกันโดยตรง เช่น เธอคือนางฟ้า เป็นเหมือนมือที่สาม เป็นภูผาที่สูงใหญ่ เป็นต้น
6. การใช้สัทพจน์ เป็นการเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น กรีด โฮ ฮา ฮือ ซึ่งเลียนเสียงของคนกริ่ง เลียนเสียงกริ่งโทรศัพท์ เป็นต้น
7. การใช้ปฏิพจน์ เป็นการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือขัดแย้งมากล่าวอย่างกลมกลืนกัน เช่น นางฟ้าใจร้าย นรกเมตตา เป็นต้น
8. การใช้นามนัย เป็นการเรียกชื่อสิ่งหนึ่งโดยนัย เช่น ไอ้ต่าง หมายถึงสุนัขจรจัด เป็นต้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการใช้ภาษาในเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชั่น 1992 จำกัด ช่วงปี พ.ศ. 2542-2546 ในด้านการใช้คำ การใช้สำนวน และการใช้โวหารภาพพจน์ โดยใช้วิธี วิจัยเอกสารเนื้อเพลง จำนวน 127 เพลง และนำเสนอผลการศึกษารูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ สรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ด้านการใช้คำ พบการใช้คำ 9 ประเภท คือ

1.1 การใช้คำภาษาต่างประเทศ โดยจะเป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษ และ ภาษาจีน โดยคำที่มาจากภาษาอังกฤษมักจะเป็นคำที่ใช้พูดกันทั่วไปจนติดปาก เช่นคำว่า late หมายถึง มาสาย, enjoy หมายถึง สนุก ชอบ เพลิดเพลิน, take care หมายถึง ดูแล เอาใจใส่, please หมายถึง โปรด กรุณา, honeymoon หมายถึง การดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์, TV หมายถึง โทรทัศน์, party หมายถึง งานเลี้ยงสังสรรค์ เป็นต้น ส่วนคำที่มาจากภาษาจีน เป็น คำที่ใช้ในกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีน คนในสังคมเข้าใจความหมาย เพราะมีการนำมาใช้ปนกับ ภาษาไทยจนคุ้นหู เช่น ชี้อั่ว หมายถึง พูดไม่จริง, หว่ออ้ายหนี่ หมายถึง ฉันทักเธอ, เจ๊ หมายถึง หญิงที่สูงอายุกว่า, ยี่หื้อ หมายถึง เครื่องหมายการค้า เป็นต้น

1.2 การใช้คำสแลง พบว่ามีการใช้คำสแลงซึ่งเป็นภาษาเฉพาะกลุ่มของวัยรุ่น เช่น แห้ว หมายถึง พลาดหวัง, ปิ๊ก หมายถึง มาก, สตรอบเบอร์รี่ หมายถึง คนที่พูดโกหกหลอกลวง, ยี่ หมายถึง การรังเกียจ เป็นต้น ซึ่งคำเหล่านี้จะใช้เพื่อต้องการเป็นส่วนร่วมในกลุ่ม จึงเข้าใจ เฉพาะกลุ่มเท่านั้น

1.3 การใช้ภาษาปาก พบว่ามีการใช้ภาษาปาก เช่น รักจะตาย, ไอ้, นี่หว่า, เจตหัว,หมอนั้น, เป็นสาว เป็นต้น

1.4 การใช้คำอุทาน พบว่ามีการใช้คำอุทาน เช่น โ๊ะเอ๊ย เอ้อ เพื่อแสดงความ ผิดหวัง โอ๊ย, อะไรว่า เพื่อแสดงความไม่พอใจ ว้าย ใช้เพื่อแสดงความตกใจ เป็นต้น

1.5 การใช้คำกำกวม พบว่ามีการใช้คำกำกวม คือ ท้องไม่รับ และ อย่าตัดผม ซึ่งคำเหล่านี้ หากฟังโดยไม่พิจารณา ก็อาจทำให้เข้าใจผิดพลาดได้

1.6 การใช้คำหยาบ พบว่ามีการใช้คำหยาบเพียง 1 คำ ในเพลง Dog ได้แก่ คำว่า แดก ซึ่งหมายถึง กิน เป็นต้น

1.7 กระทบ พบ 1 ตัวอย่าง โดยจะมีการนำคำว่า ดิน น้ำ ลม ไฟ มาตั้งเป็นกระทบ แล้วขยายความต่อให้เข้ากับบริบทของเพลง

1.8 การเล่นคำ พบว่ามีการเล่นคำโดยการเล่นเสียงของคำได้แก่ การเล่นเสียงสัมผัสอักษร เช่น เซ็ง - ซิม, หงุดหงิด - เหงาเจี๊ยบ, ตรา - ตรึง - ตรง - ตราบ การเล่นเสียงโดยการซ้ำพยางค์ เช่น เซ่น ร้าคาญ ร้าไร ร้าไทย การเล่นเสียงและความหมายของคำ ได้แก่ การซ้ำคำ เช่น อะไรอะไร, งงงง การใช้เสียงของคำโยงความหมาย เช่น หัน-สะพานหัน-หันมาสบตา และการสลับคำ เช่น ใครรักเธอ - เธอรักใคร, เขารักเธอ - เธอรักเขา เป็นต้น

1.9 การซ้ำความ พบว่ามีการซ้ำความ คือนำความเดิม มากล่าวซ้ำ ๆ เพื่อเน้นย้ำความหมาย เช่น เวลา, คนโง่ ๆ เป็นต้น

2. ด้านการใช้สำนวน พบการใช้สำนวน 4 ประเภท คือ

2.1 การใช้สำนวนเดิม มีการนำสำนวนที่มีอยู่เดิมมาใช้ เช่น น้ำตาตกใน ต้นธวัช ต้นกา รู้เห็นเป็นใจ เป็นต้น

2.2 การใช้สำนวนใหม่โดยเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม เป็นการนำสำนวนเดิมมาดัดแปลง เช่น งมเข็มในทะเล มาจากสำนวนเดิมว่า งมเข็มในมหาสมุทร , ปากกับใจฉันไม่ตรงกัน มาจากสำนวนเดิมว่า ปากกับใจไม่ตรงกัน, ให้แมวคอยเฝ้าดูปลาอย่าง มาจากสำนวนเดิมว่า ฝากปลาย่างไว้กับแมว เป็นต้น

2.3 การใช้สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่ มีการนำสำนวนที่สร้างขึ้นใหม่ มาใช้ในบทเพลง เช่น กินแห้ว ขาใหญ่ ย้อนศร ขาวหมวยสวยอ้อม ถูกต้องนะครี๊บบ เป็นต้น

2.4 การใช้สำนวนจากภาษาต่างประเทศ ได้แก่คำว่า มันเป็นอะไรที่ มาจากภาษาต่างประเทศว่า It's something like that... ถูกนำมาแปลความหมายว่า มันเป็นอะไรที่ ซึ่งเป็นคำพูดติดปากของวัยรุ่น

3. ด้านการใช้โวหารภาพพจน์ พบการใช้โวหารภาพพจน์ 8 ประเภท คือ

3.1 การใช้อุปมา พบว่า มีการใช้อุปมา เพื่อเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง ให้เห็นภาพหรือเกิดความรู้สึกที่ชัดเจนขึ้น เช่น หวานเหมือนน้ำตาล ร้อนดังตะวัน เธอและฉันตั้งแสงและเงา โดยมีจะนำมาเปรียบในเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักเป็นส่วนใหญ่

3.2 การใช้ข้อติพจน์ พบว่า มีการใช้ข้อติพจน์ ซึ่งหมายถึงการกล่าวเกินจริง เช่น ตาโตจนแทบจะหลุด ใจแตกสลาย แอบเอาหัวใจไปวางใกล้เธอ น้ำตาเธอเปี่ยมใจ เป็นต้น

3.3 การใช้บุคลาธิษฐาน พบการใช้บุคลาธิษฐาน ซึ่งหมายถึงการให้สิ่งไม่มีชีวิต มีความรู้สึกและการกระทำเช่นเดียวกับมนุษย์ เช่น เอาใจฝากลมไปให้เธอ รักโอบกอดเธอ และฉัน จิตใจไผ่บิน หัวใจตะโกนว่ารักเธอ เป็นต้น

3.4 การใช้สัญลักษณ์ พบการใช้สัญลักษณ์ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบโดยใช้คำแทนสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรม เช่น เด็กผี เด็กหงส์ เด็กไก่ เด็กจิ้งจอก เด็กค้อนนักบุญ เด็กปืนใหญ่ ซึ่งเป็นการใช้สัญลักษณ์แสดงให้เห็นถึงความนิยมชมชอบในทีมฟุตบอลอังกฤษ

จากการศึกษาการใช้ภาษาในเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชั่น 1992 จำกัด ช่วงปี พ.ศ. 2542-2546 แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางด้านภาษา ที่มีการสร้างคำใหม่ตามบริบทของสังคมมาใช้ ทำให้บทเพลงมีความทันสมัย ส่วนการใช้สำนวนและการใช้โวหารยังแสดงให้เห็นถึงความงามในศิลปะการใช้ถ้อยคำ เมื่อบทเพลงมีเนื้อหาทันสมัย ฟังง่าย ได้อารมณ์ และมีสำนวนภาษาที่ไพเราะ ให้ความหมายลึกซึ้งกินใจ จึงทำให้บทเพลงง่ายต่อการจดจำและติดหูผู้ฟัง จึงได้รับความนิยมในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการใช้ภาษาในเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชั่น 1992 จำกัด ช่วงปี พ.ศ. 2542-2546 ผู้วิจัยเห็นว่า การใช้ภาษาในบทเพลงไทยสากลมีความน่าสนใจควรมีการศึกษาการใช้ภาษาในบทเพลงไทยสากลในปี พ.ศ. 2547 – ปัจจุบัน เพื่อให้เห็นพัฒนาการในการใช้ภาษาและวรรณศิลป์ที่ปรากฏอยู่ในเพลงไทยสากลในยุคปัจจุบัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. (2534,กุมภาพันธ์). "ภาษา สังคม และสื่อมวลชน," *ก้าวไกล*. 1(11) : 66
- 82 .
- ก้อชาติ ชำนาญช่าง. (2543). *การศึกษาลักษณะคำสแลงของสาวประเภทสองในกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานินพณ์ ศ.ศ.ม. (ภาษาศาสตรศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- กุกยา สุกุลนคร. (2543). *การวิเคราะห์ภาษาข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย*. ปรินูญานินพณ์ ศ.ศ.ม. (ภาษาไทย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- จารุวรรณ พุทธิบัณฑิตและคณะ. (2543). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: แสงจันทร์การพิมพ์.
- จิราภรณ์ ภัทราภาณุภัทร. (2521). *ถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนในภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- ดิเรกชัย มหัทธนะสิน. (2529). *ถ้อยคำสำนวน แนวคิดเชิงภาษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สุกัญญาธีระศักดิ์ วัสดุศิริศักดิ์. (2540). *การวิเคราะห์เพลงไทยสากลของบริษัทอาร์.เอส.โปรโมชัน 1992 จำกัด ระหว่างปี พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2539*. ปรินูญานินพณ์ ศ.ศ.ม.(มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- นภาลัย สุวรรณธาดา. (2537). *ภาพพจน์-ภาษาเพื่อการสื่อสาร*. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. อัดสำเนา
- นาวรอน พันธุมธา. (2533). *หลักการใช้ภาษาในการสื่อสาร*. *สื่อสาร*. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. อัดสำเนา
- น้อมนุช อ่วมศิริ. (2548). *การวิเคราะห์วรรณศิลป์ ในบทเพลงลูกทุ่ง "งานกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย"*. ปรินูญานินพณ์ กศ.ม. สารนิพนธ์. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ประทีป วาทิกทินกร. (2541). *การใช้ภาษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปาริชาติ วินิจ. (2542). *รูปแบบและลักษณะการใช้ภาษาในวรรณกรรมเพลงยอดนิยม*. ปรินูญานินพณ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ถ่ายเอกสาร
- พรเพ็ญ ต้นประเสริฐ. (2533). *เพลงไทยสากลในช่วงปี พ.ศ. 2539 – 2531 : การศึกษาในด้านลักษณะการใช้ภาษาและการสะท้อนวัฒนธรรมไทย*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ถ่ายเอกสาร

- ยงยุทธ พุฒเนียด. (2532). *ลักษณะของภาษาที่ใช้ในการบรรยายข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์และนิตยสารกีฬาภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, ถ่ายเอกสาร
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์ จำกัด.
- รุ่งนภา ทิมหาญ. (2539). *รวมสุภาษิต คำพังเพย สำนวนโวหาร คำอุปมา*. กรุงเทพฯ: ปัญญาสยาม,
- ลักษณะ โทวิวัฒน์ . (2537). *การใช้ภาษาไทย 2*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัชรินทร์ จิตคงคา. (2546). *สุนทรียภาพในโวหารรักษาบทละครพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ถ่ายเอกสาร
- บทเพลง กระจักบานใหญ่สังคม. (2547,27 กุมภาพันธ์). *เดลินิวส์*. หน้าพิเศษ 8
- มดิชน. (2547). *พจนานุกรมฉบับมดิชน*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี
- ศมกมล ลิ้มปิชัย. (2532). *บทบาทของธุรกิจเพลงไทยสากลต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ถ่ายเอกสาร
- ศศิธร ทศนัยนา. (2535). *การศึกษาลักษณะภาษาของชาวบ้านเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2531*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ถ่ายเอกสาร
- สอ เสถบุตร. (2532). *พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สิทธา พิณภูวดล. (2537). "การใช้ภาษาเพื่อสื่ออารมณ์ขัน," ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 8 – 15*. หน้า 649 – 510. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุกรี เจริญสุข. (2538). *ดนตรีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ : Dr. Sax
- สุzumal จันทวี. (2540). *การวิเคราะห์เพลงไทยสากลแนวใหม่ในช่วงปี พ.ศ. 2524 ถึง พ.ศ. 2534*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ถ่ายเอกสาร
- อมรพันธ์ อุตสาหกิจ. (2532). *อิทธิพลของเพลงไทยสมัยนิยมที่มีผลต่อจริยธรรมของเยาวชน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ถ่ายเอกสาร

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวศิริไล ชูวิจิตร
วันเดือนปีเกิด	23 กรกฎาคม 2518
สถานที่เกิด	เขตดุสิต กรุงเทพฯ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	4/69 ม.ชัยพฤกษ์ เพชรเกษม 81 ถนนมาเจริญ แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพฯ 10160
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน / สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	กศ.ม. ภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2539	กศ.บ. ภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา
พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาตอนปลาย (ศิลป์ภาษา) จากโรงเรียนสตรีนนทบุรี